

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, МАЈ 2003. ГОДИНЕ
ГОДИНА XIV, БРОЈ 1769

ОТИМАЧИНА!

**СРПСКИМ РАДИКАЛИМА ПОКУШАВА ДА ОТМЕ ПРОСТОРИЈЕ
ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА КОЈА ЈЕ НА ГОТОВО ИСТИ НАЧИН,
АЛИ УЗ ПРАВНЕ МАЊКАВОСТИ, СТЕКЛА ВИЛУ
У КРУНСКОЈ УЛИЦИ, У ЦЕНТРУ БЕОГРАДА**

УСКОРО НОВЕ КЊИГЕ У ИЗДАЊУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

ЦЕНА ЈЕДНОГ ПРИМЕРКА ЈЕ 300 ДИНАРА

ТВРДИ ПОВЕЗ

ЗЛАТОТИСАК

У НОВОЈ КЊИЗИ "ГЛОГОВ КОЛАЦ У ДОСОВСКОМ СРЦУ" ДР ШЕШЕЉ ОБЈАВЉУЈЕ ПОУЗДАНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ КОЈЕ ЈЕ ДОБИЈАО ОД ЧАСНИХ И ПОШТЕНИХ ЉУДИ ИЗ УПРАВНИХ, БЕЗБЕДНОСНИХ И ПРАВОСУДНИХ СТРУКТУРА СИСТЕМА О СВИМ ЗАКУЛИСНИМ ПОЛИТИЧКИМ ЗБИВАЊИМА У ПОСЛЕДЊОЈ ДЕЦЕНИЈИ. КЊИГА ОБИЛУЈЕ ИНФОРМАЦИЈАМА КОЈЕ СВЕДОЧЕ О ЗЛОЧИНАЧКОЈ ПРИРОДИ ДОСМАНЛИЈСКОГ РЕЖИМА

СТАНКО СУБОТИЋ (ЦАНЕ ЖАБАЦ) И НЕБОЈША ЧОВИЋ НАСТАВЉАЈУ СВОЈЕ КРИМИНАЛНЕ АКТИВНОСТИ О ЧЕМУ ПИШЕ ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ У ДОПУЊЕНОМ ИЗДАЊУ ОВИХ КЊИГА.

КЊИГА "ЦИЈИН МАЈОР ГРУЈИЦА СПАСОВИЋ" ГОВОРИ О АНТИСРПСКОМ ДЕЛОВАЊУ ГЛАВНОГ И ОДГОВОРНОГ УРЕДНИКА ЛИСТА "ДАНАС"

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач

Проф. др Војислав Шешел

Главни и одговорни уредник

Синиша Аксентијевић

Заменик главног
и одговорног уредника

Марина Рагуш

Помоћници главног и

одговорног уредника

Елена Божић-Талијан

и Огњен Михајловић

Издање припремиле

Елена Божић-Талијан и Марина Томан

Техничко уређење и компјутерски прелом

Северин Поповић

Унос текста

Весна Марић

Златија Севић

Лектор

Зорица Илић

Секретар редакције

Злата Радовановић

Председник Издавачког савета

Др Борђе Николић

Заменик председника Издавачког савета

Др Бранко Надовеца

Издавачки савет

Проф. др Војислав Шешел,

Томислав Николић,

Маја Гојковић, мр Небојша Величковић,

Александар Вучић, Драган Тодоровић,

Мирко Благојевић, Ратко Гонди,

Момир Војводић, Стево Драгишић,

Драгољуб Стаменковић,

Гордана Поп-Лазић, Лука Митровић,

др Бранислав Блажић

Штампа

„Етикета“, 20. октобра 2,

11307 Болеч, 011/806-30-28

За штампарију

Мирослав Драмлић

Редакција прима пошту на адресу

„Велика Србија“, Трг победе 3,

11080 Земун; рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија“ уписане су у

Регистар средстава јавног информисања

Министарства за информације под бројем

1104. од 5. јуна 1991. године.

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Цене огласа за издање у сто хиљада примерака: последња колорна страна корица 100.000 динара; унутрашња колорна страна корица 80.000 динара; унутрашња новинска страна 60.000 динара; 1/2 унутрашње новинске стране 30.000 динара; 1/4 унутрашње новинске стране 15.000 динара; плус порез на промет.

Конференција

• ДЕМОКРАТЕ ОТИМАЈУ
ЗАКОНИТУ ИМОВИНУ

2

Хаг

• ТРИБУНАЛ ОДУЗЕО
СВА ПРАВА ШЕШЕЉУ

7

Прогон

• ДОСОВА ПОЛИЦИЈА
ТРЕНИРА СТРОГОЉУ

14

Мафија

• ЦАНЕ ОКОМ –
ДОС СКОКОМ

18

Шећерна афера

• ОД ОЦАЧАРА ДО
СРПСКОГ КРАЉА ШЕЋЕРА

21

На Косову ништа ново

• ДОС ОДБИЈА ДА
СПАШАВА КОСОВО

32

Шверц оружја

• ЗАШТО ВЛАСТ ШТИТИ
ПАВКОВИЋА И ЧУМЕТА

34

Игре без граница

• ЗАКОНЕ ДОНОСИ
НЕЛЕГИТИМНА СКУПШТИНА

39

У цара Тројана козје уши

• СКУПШТИНСКИ ПРЕНОС ПРЕКО
РАДИО СТАНИЦЕ – МАЛА МОШТАНИЦА

43

ДЕМОКРАТЕ ОТИМАЈУ

Српска радикална странка смијра животином и кључним шишањем борбу за очување законито стицених просјорија странке у Земуну – Невероватно је да српским радикалима покушава да ошме просјорије управо Демократска странка, која је на гошво иденитичан начин, али уз правне мањкавости, шио није случај са уговором Српске радикалне странке, стиекла вилу у Крунској улици у центру Београда – Српска радикална странка браниће своју законитио стицену имовину свим правним и политичким средствима која јој буду сјајала на располажању – Магистрај осјаје под закујом Српске радикалне странке

На редовној конференцији за штампу Српске радикалне странке, која је одржана 15. маја ове године, заменик председника Српске радикалне странке, Томислав Николић, новинарима је саопштио следеће: Даме и господа новинари, власт у Србији поново почиње стару причу, оптужбе против оних који би да се боре против криминала или који се против криминала боре. Ако сте јуче посматрали изјаве председника Скупштине Србије и Црне Горе Драгољуба Мићуновића о томе шта се то десило на седници Скупштине па је он морао да прекине седницу, могли бисте да закључите да је било неког нереда и хаоса у сали, да су посланици Српске радикалне странке провоцирали сукобе и да он није могао да их смири, па је једино решење за којим је он посегао било да прекине седницу, да би се страсти смириле. Каже - претило је да дође до туче између посланика. Лаже Драгољуб Мићуновић.

Посланици Српске радикалне странке у Скупштини Србије и Црне Горе током целог дана указивали су Драгољубу

Мићуновићу да Скупштина нема кворум за одлучивање и да се криминал из Скупштине Србије у којој се закони доносе без потребне већине, па чак и са оним грађанима који нису посланици, преноси полако и у Скупштину Србије и Црне Горе. Ем никаква држава, без искрености свих оних који су на власти у Србији и Црној Гори да је сачувају, ем и оно мало закона што треба да донесу, доносе без већине која је предвиђена Уставном повељом коју су сами писали. Он каже - користе прилику српски радикали кад неко изађе из сале да попуши цигарету. Лаже.

Јуче на седници Скупштине није био Владан Батић, јуче није био Момчило Перишић, јуче није био Ђукић и јуче није био Исаков, односно изашао је Исаков и отишао кући. И не може више никога да убеди Драгољуб Мићуновић да су радикали чекали кад ће неко да изађе, кад ова тројица уопште нису улазила у салу цео дан. Стар је човек, треба да се стиди својих лажи и то је покушао да оправда последњом реченицом кад је рекао - расправиће то на ДОС-у, да ДОС обезбеди кворум да прођу закони које ДОС предлаже. Па, што му је онда то требало ако је имао кворум, него су сами радикали правили хаос и неред. И то није био било који закон, био је Закон о влади те заједнице, како је зову, Србије и Црне Горе. Кад и за тај Закон не могу да обезбеде кворум, како ће за неке друге који се тичу грађана. Кад за Закон којим себи предвиђају колико ће власти да користе убудуће немају потребан кворум, како ће за законе којима се штите права и слободе грађана, који њих уопште не интересују.

Иначе, Србија улази у све већи хаос, поделе међу онима који су на власти су све веће и све израженије, полако копају ровове, прегрупишу се снаге, очигледно да ће нас до краја године сачекати или изненадити, у моменту кад им се нареди, и ванредним парламентарним изборима.

Све је евидентније да Небојша Човић покушава да себе представи као свеца који је случајно ушао међу ђаволе, па му је требало три године да схвати да је то једна банда криминалаца и да он ту нема шта да тражи. Хоће да истисне са места оних који критикују Владу Републике Србије Српску радикалну странку, а да се он, Човић убади као онај који критикује и указује на криминалце у њеним редовима или у редовима оних који је подржавају. Касно је за Небојшу Човића, да у манастир оде да окајава грехе више не би могао да окаје све што је у животу направио. Нека он пусти нас, ми најбоље умемо да се боримо против диктатуре, а нека он настави и даље да брани мафију и да је штити.

Не могу да схватим какви су то људи. Како може Чанак у телевизијској емисији да каже да је Веселинов лопов и да на питање - "А шта ћете с тим лоповом заједно у власти" - одговори - „Има виших интереса". Који је то виши интерес да трпите поред себе лопова, да буде са вама у Влади? Не могу

ЗАКОНИТУ ИМОВИНУ

да схватим више ни Небојшу Човића. Без његовог броја посланика Влада пада. Шта ће он са људима које даноноћно оптужује за криминал? Користи наш вокабулар, наше речи, наше доказе.

Човић се позвао на имунитет у спору са Шешелом

Ако нисте обавештени, Војислав Шешел је тужио Небојшу Човића у два наврата. То су биле противтужбе на Човићеве тужбе или на његова јавна испуњања у којима је Војислава Шешела оптужио за сарадњу са мафијом, да га је мафија финансирала, да је био политички ментор мафије која је убила Зорана Ђинђића и тако даље. Последњи пут смо са овлашћењем Војислава Шешела, негде почетком априла, тужили Небојшу Човића, добили смо решење из Четвртог општинског суда на Новом Београду, у коме нас обавештава да је Влада Републике Србије успоставила имунитет Небојши Човићу поводом тужбе коју је против њега поднео Војислав Шешел. Е, таква је гњида Небојша Човић. Он тужи Војислава Шешела, он оговара Војислава Шешела на свим медијима, измишља и лаже, а кад га Војислав

Шешел тужи, он се позове на имунитет. Па, ни Војислав Шешел се никад није позивао на имунитет кад га тужи Небојша Човић, него једва чекао прилику да докажује какав је криминалац Небојша Човић.

Што нам сад Небојша Човић прича о шећеру а ћутао је док смо ми о томе говорили? Што Небојша Човић кад год треба неком да припрети, оне неидентификоване банке, телевизијске магнате прозива, чланове Владе који су негде пили виски, негде се купали, што не каже поименице? Седи поред тих људи на седницама Владе. Кога он то хушка? Народ хушка да препознаје на кога мисли Небојша Човић? Нека каже јасно и гласно, тај, тај и тај су били припадници земунског клана, па да га питамо - а шта ћеш ти са њима. Да ли је тај комад власти, то парче власти, је ли то толико слатко да мораш и са онима које осуђујеш за криминал да седиш?

Ови из ДОС-а се понашају као човек који има тешку болест па му се примиче крај, а има велику имовину, па му је жао да остави неком другом. Тако и они сад са овом влашћу, виде да им је крај близу а жао им је што ће власт да пређе у друге руке, па би сад да елиминишу све оне у чије би руке

Демократска странка стекла вилу у Крунској на готово исти начин као Српска радикална странка

Новинар: Господине Николићу, Четврти општински суд је огласио Уговор о дугорочном закупу земунског Магистрата ништавим. По вашем мишљењу, колико ћете још у овој згради одржавати конференције за штампу?

Томислав Николић: Четврти суд је добио за председника адвоката или судију из општинског суда у Обреновцу, Батићевог човек, и тај је почео да вади само спорове у којима је Српска радикална странка или Војислав Шешел. Експресно је тај суд решавао о имунитету Небојше Човића против тужбе коју је Војислав Шешел поднео пре месец дана, чак није решавао ни о имунитету по тужби коју је Војислав поднео пре два и по месеца, извадили су прво ову. Тако је и ово са Магистратом, али та пресуда Општинског суда проћи ће као и она пре ње, мора да је укине Окружни суд.

Није тачно да је то правоснажно и ту пресуду Општинског суда Српска радикална странка и њен заступник још увек нису добили. Они су прво дали општини ту пресуду, општина није уопште учесник у спору, ми се овде споримо са Пословним простором, али је општина одржала јуче конференцију за штампу, онако славодобитничку неку конференцију и каже - ево, коначно истерујемо радикале из зграде Магистрата. Као, ми смо једно културно добро, у коме су се само голубови легли док ми нисмо дошли, оскврнали, упропастили.

Ми смо овде дошли под истим условима безмало, под којима је Демократска странка ушла у зграду бивше ирчке амбаседе у Крунској улици у Београду. Кажем - безмало, зато што има правних мањкавости у начину на који је Демократска странка дошла до виле у Крунској. Она је по уговору са ДИПОС-ом, Дипломатским стамбеним предузећем узела у закуп ту вилу. Ви знате да ДИПОС никако није могао једној странци да даје у закуп просторе који су били намењени дипломатама. Значи, ДИПОС је служио да испуњава жеље Демократској странци. Због тога је, кад је ДОС дошао на власт, директор тог Дипломатског стамбеног предузећа провео у притвору грдно време.

За разлику од њих ми смо регуларно уговор склопили са Пословним простором, а што се уговора тиче у питању је исти начин, и исти услови под којима је и Демократска странка ушла у вилу у Крунској. Ми смо, као владајућа странка у Србији морали да користимо њихове уговоре, да научимо како се то ради, а они су то добили у време кад су били опозиција Слободану Милошевићу. Њима је Слободан Милошевић дао на исти начин зграду, репрезентативну у центру Београда, на двадесет година, чини ми се.

Не знам зашто им смета то што Српска радикална странка има просторије чији је закуп унапред плаћен. Биће још прилике док добијемо то, па имамо петнаест дана рок за жалбу, па ће онда да решава Окружни суд, биће прилике да се о томе још информишете. Кад вас општина Земун некад позове и тако нешто изјави против Српске радикалне странке, питајте - је ли то коначно готово. То вам је као кад бисмо ми рекли да смо добили коначно спор у вези ципа, а ми смо добили исто тако укидање једне бесмислене одлуке, али и онај опет има право на неку жалбу, све док то није правоснажно, не може нико да се хвали, али то је манир ове власти.

Почетак радова на руинираној згради Магистрата по доласку српских радикала на власт. Нека актуелна власт одговори да ли су српски радикали заштитили или упропастили културно добро?

власт могла да пређе. Па не вреди, у њиховим рукама неће бити. Могу они све нас да побију, за месец дана формираће се нека опозициона странка која ће им узети власт на првим следећим изборима, ако нас на тим изборима физички не буде, јер вице за њих нико не може да гласа.

„Преломљена Сабља”

Видите на шта се сведе ова „преломљена Сабља”. Помпа, користили су је само да на телевизији нападају и брукају људе, и дали налоге свим начелницима секретаријата унутрашњих послова у унутрашњости, бар педесет људи да морају да приведу и да известе, да одрже конференцију за штампу и да известе како су људе привођили, па сад кад људе треба оптужити или пустити, сад су се нашли у небраном грожду. Сад сви перу руке, сад Владан Батић уопште не зна ништа о томе, они су, каже, под надзором Министарства унутрашњих послова, Министарство решава кога ће да пусти а против кога ће да диже оптужницу. А умео је да износи детаље из истраге свакодневно, ко је кога убио, ко је изнајмљивао станове, ко је колико дроге сакрио, свакодневно су износили. Е сад кад се цео свет умешао, зато што у свету важи једно правило, да је човек невин док се не докаже да је крив, сад кад их цео свет осуђује за ово што раде са грађанима Србије, сад би сви да оперу руке. Ко ће да остане ту крив? Сви су подједнако криви, неће ваљда Зоран Живковић да буде једини кривац, он најмање зна, он је најглупљи у целој Влади Републике Србије. Баш би ме било срамота да он испашта, ови префригани, превејани мангупи, они треба да одговарају, Човић, Батић, Душан Михајловић, то су највећи кривци. Батић сваких петнаест дана напише понеко писмо неком представнику или Хашког трибунала, или УНМИК полиције, или изасланику на Косову и Метохији, и то чува да у јавности маше како је он писао и како се он против њих борио.

Што се сад боре против Михајла Штајнера? Је ли он гори од Хекерупа, гори од Кушнера? Хоће ли да дође бољи од

њега? Што прете Уједињеним нацијама да неће да сарађују са Михаелом Штајнером? Ко су они да неће да сарађују, доћи ће им неко из белог света, па кад им буде ударио по шамар сваком, питаће колико још треба да сарађују. Што оптужују патриотске снаге у Србији да су хтеле да преузму власт? Има ли у Србији некога ко би дошао на власт а да није патриотска снага? Каква ће то Србија бити ако једног дана у њој буду на власти они који за себе тврде да нису патриоте? У свакој земљи на свету патриота долази на власт, онај ко воли своју земљу, неће ваљда да дође онај ко своју земљу не воли, ко о њој не мисли добро.

Неће ваљда сад да образац за политичара буду ови новокомпоновани политичари? На пример, слушах јуче оног Пајтића из Демократске странке, он каже има приватних телевизија, има страначких телевизија, одобрићемо да они врше директне преносе. У чије име он каже да ће да одобри? Ко то? Ко то неидентификован сад треба да одобри ко може да врши директне преносе из Скупштине?

Они су преузели на себе задатак да говоре у име народа, један се појави тамо и говори у име народа. Видели сте, председник Уставног суда Вучетић одговара на оптужбе Демократске странке Србије. Ја сам очекивао да ће да одговори и на наше отворено писмо. Демократској странци Србије је лако одговорити, они су власт и они морају да раде све оно што мора да ради и Слободан Вучетић, морају. Никад не би Зоран Ђинђић отео ниједан мандат у Скупштини Србије да није знао да ће Уставни суд Србије да ћути, то је договор, јединствен је налогодавац, онај ко је рекао Ђинђићу - покупи колико год можеш посланика из других партија, тај је рекао и Вучетићу - а ти немој случајно да одржиш седницу на којој ће о томе да се расправља.

То вам је независно судство у држави Србији, и зато све лошије иде, и зато се поставља питање где се налази Милорад Луковић Легија? Ако је данас МУП држао конференцију за штампу, жао ми је ако је држао пре нас, ако држи по-

сле нас, питајте министра да ли је Милорад Луковић Легија провео извесно време у иностранству и да ли је поново у Србији. А онда питајте министра што није прочитао конференцију за штампу 3. фебруара 2003. године Војислава Шешеља, на којој му је он рекао, читао путештвије Љубише Бухе званог Чуме, и рекао да је код Американаца али и да је рекао свашта и о Зорану Ђинђићу и о досовској влади.

Црквењаков слуша налогодавца

Што се тиче директних телевизијских преноса, Црквењаков се понаша као сви директори телевизије пре њега, као Милановић, као Вучелић, сви који су о томе одлучивали и слушали налогодавце. Он нас вређа, он каже - директни телевизијски преноси били су демократска тековина у време кад политичке странке нису имале приступа медијима, сад кад је државна телевизија отворена за све политичке странке, сад, каже, нема потребе за директним телевизијским преносима. Ја га подсећам да Српска радикална странка никада није била на државној телевизији, на прсте једне руке можете да набројите кад је неко од нас учествовао у емисијама које су биле или предизборне, у обавезним терминима, или две-три емисије у којима је Војислав Шешељ, кад смо били на власти, учествовао да образлаже неке тада, по мишљењу опозиције, спорне законе, и никада више.

Вероваћемо му да је постигао висок ниво демократије у Радио телевизији Србије оног часа кад један српски радикал буде имао прилику да у политичким терминима Радио телевизије Србије ма кад одговори на оптужбе, које против нас изричу безмало сви. Нама не треба да нас озраче камере, да сваки дан буде неко од нас, али нам треба да некада неко од нас буде, у оној мери колико смо сада јаки, а јаки смо са скоро десет процената посланика у Скупштини. Значи, могу деветорица других а један наш, од те деветорице других, отприлике су петорица из ДОС-а, четворица из других странака и један наш, не може сто из ДОС-а, десет из Демократске странке Србије, понеко још из осталих и никада ниједан наш. И за то наше право борићемо се одлучније него икада.

Нека власт и Радио телевизија Србије знају да смо спремни да организујемо и протестни митинг. Е сад што ће на наше митинге доћи и они чија фабрика више не постоји и они којима отимају паре из аграрног буџета да би финансирали овакву телевизију, и они које су издали и продали и предали, и они које пљачкају из дана у дан, о томе нека брине Влада Републике Србије. Ми смо спремни да испитамо своју популарност митингом а Влада Србије нека размисли да ли је спремна да издржи последице једног митинга. Али да ћемо још дуго ово да трпимо, овакву тортуру и блокаду, ја вам тврдим да нећемо. Да нас малтретира сто двадесет осам посланика у Скупштини Србије и да доносе законе, ми то да трпимо још дуго нећемо.

Оног часа кад је ДОС измолио оптужницу од Хашког трибунала против Војислава Шешеља, за нас је ДОС као група људи који су искрени, честити и поштени, престао да постоји, без зрица више. О томе нека размисли и Војислав Коштуница. Он јуче гласа за закон о Влади Србије и Црне Горе, без њега не би прошао тај закон, а директно његове сараднике, и индиректно њега оптужују да је повезан са мафијом и да је на неки начин учествовао у убиству Зорана Ђинђића. Држе му саветнике у притвору, па нека размисли Војислав Коштуница има ли ишта добро од ДОС-а што он треба да подржи. Да ли такву групу криминалаца која врши власт у Србији уопште било ко треба да подржи?

Хајде да идемо на изборе. Кажу да су напредовали страшно за време ванредног стања, дај нека искористе то, тај

свој напредак, нека искористе, нека победе убедљиво, пошто су најбољи. Али, Бога ми, пре ће бити да су најгори који су икад у Србији вршили власт. Ако имате неко питање, изволите.

Новинар: Рекли сте ће нас ДОС изненадити ванредним изборима до краја године. Да ли то значи да Српска радикална странка не жели изборе?

Томислав Николић: Мислим да сам се мало после исправио, схватио сам да ћете погрешно да схватите. Изненађење би било зато што они говоре да ће до краја мандата сигурно одржати Владу. Ми нећемо бити изненађени, тај рок од четрдесет дана је нама сасвим довољан од момента кад избори буду расписани, али мислим да ће бити изненађење кад ДОС буде пристао да иде на ванредне изборе, зато што то њима никако не одговара и зато што би желели да до краја 2004. године буду на власти. Само у том смислу, иначе једва чекамо да нас на тај начин изненаде. Наша страначка структура, организација, хијерархија, све функционише са Војиславом Шешељем који само физички није данас на овој конференцији за штампу, иначе трудимо се да урадимо све оно што би он урадио.

Легија у Србији

Новинар: Рекли сте да питамо господина Михајловића, мислим да је конференција тамо у току па нећемо имати прилику, па вас питамо где се налази Легија, да ли Српска радикална странка има неке податке да је Легија у Србији, с обзиром да сте рекли да га питамо?

Томислав Николић: Ево, ми имамо таквих информација да је он поново у Србији. Не би могао ни да изађе, ни да се врати а да то полиција не зна. Питајте Батића где је лоциран Легија и сви они који нису похватани а онда питајте Живковића што га није ухапсио кад је лоциран. Не вреди, год њих је језик бржи од памети, памети и немају. Све време они знају где је Легија.

Њима треба онај ко ће да сведочи против других људи у Србији, зато држе у затвору наркомане, прописвете, криминалце, Чумета, шта год му потуре, потписале. Оптужиће и мајку кад је први пут за сису ујео, само, на томе се не граде оптужбе против озбиљних људи, то нигде не може да прође. Не може вас Љубиша Буха Чуме да оптужи низашта. Ево, ако вас оптужи, цела Српска радикална странка ће да вас брани, јер чим буду рекли да вас је Љубиша Буха Чуме оптужио, ми ћемо сви рећи да сте ви поштени, јер је немогуће да вас он оптужи. Он може да оптужи Владу Републике Србије и да каже колико је ко пара узео од његове фирме „Дифенс роуд“, која је асфалтирала пола Србије. То он може да уради, или може да каже да ли тај Беба Поповић заиста има стан у Бечу, у коме је ухапшен Гаги. Шта још може да вам каже Љубиша Буха? Може да вам каже кад је сурчински клан био јединствен, са ким су се све дружили.

Новинар: Према вашем мишљењу, зашто Легија још није ухапшен?

Томислав Николић: Ја мислим да он треба да обави још послова, може чак и да сведочи у Хагу. Та јединица мора да буде оптужена и у Хагу, зато што се товари да је Милошевић директно њом командовао. Ја мислим да се то ту ломи. Хаг код нас одлучује о свему, и најгоре криминалце ће сачувати у животу и слободне само ако могу у Хагу да говоре против оних који им политички овде сметају. Хаг је вентил, чим притисак у земљи порасте, чим се ДОС осети угроженом, одврну тај вентил, двојица-тројица оду у Хаг, поново се све смири, поново кад притисак порасте, одврну вентил и тако у недоглед.

Али ево, већ три године јуре људе које Хаг тражи и ниједан од њих није омрзнут у народу. ДОС би требало о томе да размишља, још кажу да Србија испашта због њих и да нам се свашта лоше дешава због њих, али Србија ниједног од њих не мрзи. Како ја могу да мрзим официра Југословенске народне армије кога је неко мобилисао, обукао у униформу, послао на фронт, рекао му да брани српски народ а онда после дванаест година промени се званични став државе, промене се они који су на власти, они што су били у кратким панталонама и пишкили у гаће у то време дођу на власти и тог официра терају у Хаг. Не може то једној држави да се деси.

Они су све ове које су приводили у полицију прогласили криминалцима, све их на телевизији јавно жигосали као криминалце, сад их пуштају из притвора. Како ће ти људи да се крећу комшилуком? Како ће своју децу да гледају у очи? О томе нико у власти не размишља. Значи, довољно је кад се промени власт, похапсимо све ове што су на власти, свашта причамо о њима, пустимо их кроз два месеца, неће народ хтети да се здрави са њима на улици. Је ли то судбина једног друштва? Шта кажу, за три месеца проверићемо закон који смо донели за време ванредног стања, па ако заиста није у складу са европским правилима, укидаћемо. Па, није у складу са европским правилима, знају. Што су га доносили? И друго, по том закону не могу никог од ових да суде а председник Врховног суда, исто изабрана по некој партијској листи, доведена из Новог Сада мислим, она каже - наћи ћемо ми начина да се закон ретроактивно примени. И то ће да нам брани законитост у земљи, и то ће да буде председник Врховног суда. Наћи ћемо начина, онај каже - омогућићемо да врше други преноси, ова каже - наћи ћемо начине, Наташа Мићић каже - одлучила сам, решила сам. Не може то, то у једној демократској земљи не може.

Можда би Милошевић био гори да је и он имао подршку Запада, и у моментима кад је имао подршку Запада, према Српској радикалној странци је био гори од ДОС-а, он нас је терао и у затвор у моментима кад смо ми Западу сметали, али ови су заиста изгубили компас потпуно, потпуно и апсолутно. Видите, док је ДОС био у опозицији, цинично је користио људе који су у жалости и трагедији. Сећам се, у Краљеву је одликован војник који је погинуо за време агресије па су такву хајку дигли да је његов отац одбио да прими од-

ликовање, па је деда примио, па су деду натерали да врати одликовање. Кад су изгинули људи у Радио телевизије Србије, ДОС је то искористио да годину дана од тога да прави себи промоцију, па кад год је неко убијен, и Ђурувија, и Стамболић, увек је то ДОС користио да себи прави политичке поене.

ДОС води државу на равнотежи страха

Данас испред Скупштине Србије група грађана и мајка погинуле девојке, која је погинула кад је министар Веселинов рекао свом возачу да иде на црвено са упаљеним ротационим светлом, ево демонстрирају и траже правду испред зграде Скупштине. Сад ја разумем и бол те мајке, али то се ДОС-у враћа оно што је он радио. То се ДОС-у сад враћа, ако почну да долазе пред зграду Скупштине сви они који су на неки начин оштећени за време досове владавине, имаћемо ситуацију као у време Милошевића, само што нећемо имати такве медије који ће то све тако да прате. Да је ово било за време Милошевића, да је неки министар био у ципу који је убио девојку, двеста телевизија у Србији даноноћно би нападало Владу Републике Србије, даноноћно. А ви сте видели како је наша јавност реаговала на ово, једном-два пута и готово, и ја мислим да је то довољно, то је мера, једном или два пута, али будите такви према свима, према свима, јер да тај има образа, тај би поднео оставку. Нема образа, немају ни они што га трпе у Влади. Зоран Живковић би могао да предложи Скупштини да га разреши али не сме, изаћи ће три посланика из сале ако им Веселинов каже, и он више неће да има кворум.

Тако вам сад воде државу, сви знају за оне друге да су ловови, али знају колико посланика тај доводи у Скупштину и изводи, или бар колико картица даје да се региструје на кворуму у Скупштини Србије, равнотежа страха, нико не може ником ништа. Веселинов каже - сваки дан разговарам са Богом, тражим кишу. Каква будала, то треба убити мотком, људи у очају преоравају њиве и то што преоравају кажу - ако за три дана не падне, цабе сам и ово пресејавао. Погледајте, откуд му право да то каже, каже - разговарам са њим сваки дан. Што не оде горе мало да разговара? Директно? Можда није добра телефонска веза? Хвала вам што сте се одазвали.

Да ли Шешељ уопште има право на одбрану
и да ли и за њега постоји претпоставка невиности?

ТРИБУНАЛ ОДУЗЕО СВА ПРАВА ШЕШЕЉУ

Хашки трибунал насјавља са тријисцима на др Војислава Шешеља и противзаконијо покушава да му одузме право на елементарну одбрану - Шешељу ускраћена права која су му гарантована Правилником и Статутом - Измишљен „стенд бај адвокати“ да би Шешељ био онемогућен да говори и да се брани - Прейходно је Хашки трибунал, на ујорне молбе јојединих досоваца, поново увео могућности да неко одговора због онога што је изговорио, само да би Војислава Шешеља склопио са политичке сцене због све веће популарности и одличних резултата на председничким изборима

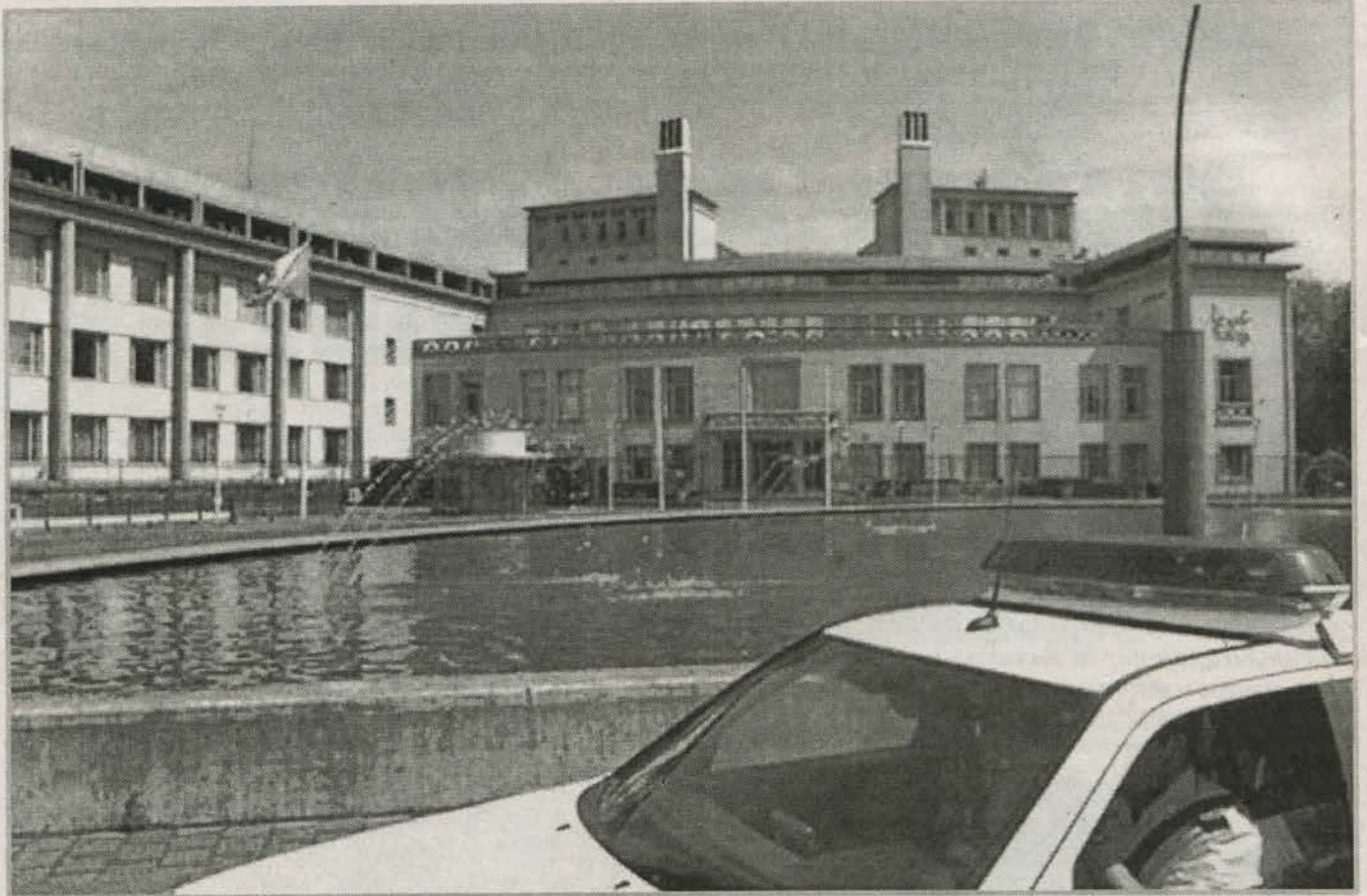

Хашки трибунал је решио по сваку цену да одузме др Војиславу Шешељу право на одбрану. То им је толико важно да постигну да су почели да измишљају нова правила која не постоје ни у Статуту ни у Правилнику. Тако је Претресно веће Хашког трибунала донело одлуку да Шешељу додели такозваног „стенд бај адвоката“. Др Шешељ је очигледно највећи политички противник тужилаштва Хашког трибунала и њихових ментора, јер мери забране говора, Трибунал до сада ни према коме није применио. „Стенд бај адвокат“ је измишљен само у случају Војислава Шешеља, јер не постоји одредба по којој се може наметнути адвокат некоме ко жели да се брани сам, а одбрана Војислава Шешеља биће квалитетна само ако се сам буде бранио.

Повод за овакву одлуку је наводно непоштовање суда које је показао лидер српских радикала јер није устајао при уласку и изласку судије из суднице. Образложење звучи невероватно, поготово с обзиром на све оно што је радио Милошевић, а дозвољено му је да се сам брани.

На овај начин је Војиславу Шешељу ускраћено право да се сам брани пред Трибуналом које је гарантовано Правилником овог Суда. Потпуно је јасно зашто Трибунал то покушава, јер уколико дозволе Војиславу Шешељу да се сам брани, читав западни концепт, коме је циљ да легализије злочине које је починио над српским народом, срушиће се као кула од карата. Они су потпуно свесни да је оптужница бесмислена а да Шешељ, поред тога што је изврстан правник, има стрпљења на претек и није лењ да ипачита сваку страницу материјала којим тужилаштво, вероватно, намерава да га засипа и спреман је да тачку по тачку њихових бесмислених тврдњи побија, тако да од њих на крају не остане ни камен на камену.

За одлуку да му је на силу додељен „стенд бај адвокат“ Шешељ је сазнао преко медија, а тек му је накнадно уручена. Он је у телефонском разговору члановима свог тима за одбрану, рекао да се ни по цену живота неће помирити да му наметну „стенд бај адвоката“. Шешељ је истакао да је очигледно да покушавају да ми потпуно онемогуће одбрану. Он је рекао да су то измислили ад хок, да то не постигну ни у Ста-

туту ни у Правилнику, и да ће штрајковати глађу уколико то не успе да одбије у жалбеном поступку.

Шешељу није одобрен разговор са саветницима и посете породице и пријатеља

Председнику Српске радикалне странке ускраћено је још једно право, наиме Хашки трибунал му још увек није одобрио привилеговане телефонске разговоре са Комитетом за одбрану, односно са својим саветницима и члановима тима који ће му помагати у одбрани, иако је молбу поднео још почетком маја. Право на привилеговане телефонске разговоре подразумева да су ти разговори заштићени од било каквог прислушкивања и бесплатни су.

Када је у питању право на посете, фактичка забрана Војиславу Шешељу да користи право на посете док је у притвору у Шевенингену није питање испуњавања услова, нити се ради о начину коришћења овог права прописаног актима међународног суда. У питању је једна специфична ситуација која није регулисана актима Савета безбедности приликом оснивања Међународног суда нити актима тог Међународног суда. За холандску Владу др Шешељ је у сваком погледу непожељна особа, па је неприхватљиво да та Влада одобра визе и одлучује ко ће га посетити у затвору а ко неће.

Српска радикална странка је направила једну студију која се односи на ускраћивање права на комуникације и посете у складу са актима Међународног суда, због чега др Шешељ не може да оствари у пуном обиму и право на одбрану гарантовану актима Међународног суда. Студија заправо представља Захтев Савету безбедности Уједињених нација да обезбеди услове за остваривање права на одбрану проф. др Војислава Шешеља.

Српска радикална странка је овај Захтев који је завршен 6. маја, доставила свим члановима Савета безбедности Уједињених нација. Захтевом није обухваћена ова накардна одлука Претресног већа о „стенд бај адвокату“ јер је она донета 13. маја.

У Захтеву Српске радикалне странке се указује на права која су гарантована а која др Војислав Шешељ не може да користи. Због чињенице да Краљевина Холандија сматра др Шешеља особом која представља опасност по националну безбедност Краљевине, што је 18. 9. 2001. године достављено као образложење уз Одлуку холандске Владе да се одбије његов захтев за визу (делегација СРС је хтела да обиђе све притворене српске патриоте), сада је неприхватљиво да та иста Влада одлучује ко ће га посетити у притвору, јер се вероватно и сви његови пријатељи чланови његове породице и саветници који су такође његови пријатељи сврставају у исту категорију непријатеља Краљевине Холандије. Било би правно логично да одобрења за посете издају Уједињене нације с обзиром да је Суд њихов, а не холандска Влада. У Захтеву се тражи од Савета безбедности Уједињених нација да нађе решење за овај проблем, јер из њега произлази ускраћивање права др Шешељу.

Представимо вам неке делове овог Захтева. У једном делу се истиче: „Да је којим случајем проф. др Војислав Шешељ у притвору пред домаћим судом, односно било којем суду у Србији, он би имао право на посете које би се и фактички оствариле, односно признато право на посете би било и испуњено.

Док је у притвору у Шевенингену проф. др Војислав Шешељ не може да рачуна да ће га посетити чланови породичног домаћинства, пријатељи и друга лица, зато што поводом права само проф. др Војислава Шешеља, а самим тим и ње-

говог права на посете, постоји јасан став Владе Холандије. Вероватно да Савет безбедности када је 25. маја 1993. године усвајао Статут и оснивао Међународни суд за кривично гоњење лица одговорних за тешка кршења међународног хуманитарног права почињена на територији бивше Југославије од 1991. године (у даљем тексту: Међународни суд), са седиштем у Хагу није имао намеру, нити је могао да претпостави да је могуће да се пред међународним судом ускрати право притвореном које би он имао пред својим националним судом. Вероватно је ниво права које се гарантује и остварује пред било којим међународним органом далеко већи од права признатих пред националним органима, јер када то не би било тако онда би прокламовани међународни циљеви и начела у пракси рада међународних органа добили своју негацију.

2. Одредбом члана 21. Статута Међународног суда за кривично гоњење лица одговорних за тешка кршења међународног хуманитарног права почињена на територији бивше Југославије од 1991. године (у даљем тексту: Међународни суд), уређена су права оптужених. Поред равноправности, права на правично и јавно суђење и презумпције невиности оптуженима се признаје и право на минимална јемства, а за овај захтев значајно: 1) да на језику који разуме, правремено и детаљно буде обавештен о природи и разлозима оптужби, 2) да има одговарајуће време и средства за припрему одбране и комуникацију с правним заступником по сопственом избору, 3) да му се суди без непотребног одуговлачења, 4) да се брани лично или путем правног заступника по сопственом избору, 5) да испита сведоке који га терете и да се доведу и испитају сведоци одбране под истим условима као и сведоци који га терете, 6) да има бесплатну помоћ преводиоца, 7) да не буде приморан да сведочи против себе, нити да призна кривицу.

Након 25. марта 2003. године свима је јасно да ће се поступак против проф. др Војислав Шешел водити на језику који није његов матерњи, већ на језику који садржи много речи које он не разуме. Ако после сваке реченице симултаног превода проф. др Војислав Шешел мора да прелистава речник, тражи одговарајућу српску реч и тумачи појмове, онда се с правом поставља питање зашто се поступак не води на енглеском језику без превода, јер суштинске разлике нема у односу на превод на наводно српски језик са много речи чије је значење и стручњацима за српски језик непознато.

2.1 У складу са чланом 15. Статута судије Међународног суда за кривично гоњење лица одговорних за тешка кршења међународног хуманитарног права почињена на територији бивше Југославије од 1991. године (у даљем тексту: Међународни суд), са седиштем у Хагу усвојиле су Правилник о поступку и доказима. Тим Правилником уређен је поступак и докази за рад и поступање пре суђења, за вођење судског и жалбеног поступка, за прихватање доказног материјала, за заштиту жртава и сведока и друга одговарајућа питања.

Правично суђење које се гарантује није могуће уколико стране које учествују у судском поступку нису равноправне у доступности и могућности коришћења процесних права. За оптуженог који се налази у притвору непрекидно током судског поступка важи презумпција невиности и то све време док му се не докаже кривица и осуди у складу са одредбама Статута. То значи да је оптужени за све време притвора фактички само лишен слободе кретања и да само у том делу, због привремене немогућности слободног кретања, не може у потпуности да се користи свим правима и овлашћењима која су на располагању другој страни, односно тужио-

цу. Тај фактички недостатак у погледу признатих права оптуженог решен је максималним гаранцијама да оптужени може да користи помоћ правног заступника, услуге правног саветника и правног помоћника, по свом избору, као и правом на комуникацију и посете.

Професор др Војислав Шешел у потпуности испуњава све услове утврђене чланом 44. Статута и може да буде бранилац пред тим судом. Испуњава услове да може бити бранилац сваком ко је оптужен, те на тај начин се потврђује и појачава његова одлука да се као оптужени сам брани пред судом, лично без помоћи браниоца. Зато он није ни одредио браниоца, нити прихвата да му суд додели браниоца по службеној дужности, или одреди правног заступника. Да би у току поступка заштитио лична права и интересе, и процесно постигао равноправност са другом страном, односно тужиоцем, проф. др Војислав Шешел је од суда тражио да му се обезбеди превод докумената на матерњи језик, услуге стенографа и дактилографа, контакт са правним саветником и правним помоћником и посету чланова породице и пријатеља.

Ниједно гарантовано право Шешел не може да користи

Закључно са 25. мартом 2003. године може да се констатује да ниједно од тих права која су гарантована и која као таква постоје проф. др Војислав Шешел не може да користи.

Када је у питању за сада ускраћено право проф. др Војислава Шешела на одбрану, односно да се сам брани и користи услуге правног саветника, правног помоћника и посете породице и пријатеља, потребно је да Савет безбедности као оснивач овог Међународног суда обезбеди поштовање и примену Статута у погледу ових права оптуженог, наглашава се у Захтеву Српске радикалне странке.

У делу који се односи на право на правно квалификовану помоћ (саветници, помоћници) у Захтеву стоји: „Изlišно је да се у једном захтеву упућеном Савету безбедности Уједињених нација посебно наводе одредбе бројних међународних докумената и разних пактова о људским правима којима се гарантују људска права и посебно штите слободе и права оптужених и притворених лица. Право на правно квалификовану помоћ (саветници, помоћници) и без нарочитог формално правног одређивања, или додељивање браниоца по службеној дужности ниједним међународним документом није забрањено. У питању је међународни стандард као начин остваривања људске слободе. Притворено лице је лишено слободе кретања зато што се сматра невиним све док се не докаже кривица и осуди у складу са прописима. Право притвореног лица на посете, као невиног који је лишен слободе кретања, само изузетно може бити ограничено и то у оном делу који може да угрози вођење кривичног поступка.

Сви наведени стандарди изгледа не важе када је у питању проф. др Војислав Шешел. Он је вероватно једини притвореник који не може да прима посете чланова породице, пријатеља, правних помоћника и саветника. Он то право не може да користи, јер је створена правна и фактичка ситуација да је све наводно у складу са стандардима. Да парадокс буде још већи не може да користи права онај који је зато што је био највећи борац за људске слободе и права тамновао по разним комунистичким и посткомунистичким затворима, а од 25. марта 2003. године и притвор се претворио у издржавање временски неодређене казне затвора у притворској јединици Међународног суда. Да се којим случајем проф. др

Војислав Шешел налази у притвору у Србији он би остварио право на посете у складу са прописима и сада када у Србији влада криминални ДОС. Да ствар буде још парадоксалнија и у комунистичко време власти у бившој СФРЈ проф. др Војислав Шешел је користио право на посете када је био у притвору и на издржавању казни затвора. Произилази да само када је у притвору по налогу и под влашћу „међународних институција” проф. др Војислав Шешел не може да користи право на посете. Вероватно схватате да је то неодрживо и супротно свим задацима оснивања и циљевима због којих су основане Уједињене нације.

Ако тако нешто може под окриљем Уједињених нација, онда можемо очекивати и да неке државе примене те исте аршине и да се цивилизација врати у време инквизиције,” оцењује се у Захтеву.

Шешел нема елементарне услове за квалитетну одбрану

Такође се истиче да се Захтев односи на обезбеђење елементарних услова да проф. др Војислав Шешел оствари право на квалитетну одбрану, а то обухвата и да може фактички да оствари право на комуникације и посете док је у притвору, односно да Савет безбедности омогући да сва лица која одреди проф. др Војислав Шешел могу без проблема и процедуре власти Краљевине Холандије да га посећују у притвору.

Истиче се да Савет безбедности који је основао Међународни суд има обавезу да пружи минимум гаранција права притворених лица тог суда. То се односи и на посете лица која одреди притворени др Шешел. То је обавеза Савета безбедности, с обзиром да власт Краљевине Холандије проф. др Војислава Шешела, чланове његове породице, пријатеље и његове правне помоћнике и саветнике третира непожељним особама које могу да угрозе безбедност и

представљају опасност по националне интересе Краљевине Холандије.

У Захтеву се наглашава: „Зар је могуће правично и фер суђење притвореном појединцу који не може да комуницира, нити да прима у посету своје правне помоћнике и саветнике, чланове породице и пријатеље? Ко је то овластио власт Краљевине Холандије да она одређује ко може да посети притворену особу у притворској јединици Међународног суда која се налази у Шевенингену? Да ли може да се оправда могућа правна и фактичка ситуација, да се којим случајем притворска јединица тог Међународног суда налази у Паризу, Бечу, Москви, Пекингу или у некој другој држави, осим Краљевине Холандије, да би онда проф. др Војислав Шешел могао да користи гарантовано право на посете, али пошто се налази у Холандији, онда не може?”

Статус непожељне особе за власт Краљевине Холандије, не сме то исто да значи када се та особа налази под „влашћу” Међународног суда који је основао Савет безбедности Уједињених нација. Зар само зато што власт Краљевине Холандије сматра да су неке особе опасност по националну безбедност тог краљевства може да буде разлог ускраћивања права на комуникације и посете проф. др Војиславу Шешелу који се налази у притвору Међународног суда? Поводом чијих права и дужности се води поступак пред Међународним судом у Хагу? Да ли се кривични поступак води против појединца проф. др Војислава Шешела оптуженог због изјава које се односе на простор бивше СФРЈ, или против њега ради успостављања заштите националне безбедности „власти” Краљевине Холандије?”

На крају Захтева се истиче: „Уколико се не обезбеди пуно коришћење права на одбрану, које обухвата и право на комуникације и посете, онда неминовно мора да се закључи да проф. др Војислав Шешел није у притвору у Шевенингену, већ на издржавању казне доживотног затвора, без права на посете (што нигде не постоји). Уосталом и потврђена оп-

тужница против проф. др Војислава Шешеља не представља ништа друго него акт којим се покреће кривични поступак против његовог „деликта мишљења”, односно његових политичких ставова и јавно саопштених мисли које подржава велики број грађана у Србији, а и у свету обзиром да представљају јасно упозорење на све погубне последице политике глобализма. Политички неистомишљеник се опонира пред јавним мњењем и бирачима, а не посредством суда.

Зато је потребно да Савет безбедности пронађе начин и средства и омогући проф. др Војиславу Шешељу да користи права која му припадају, јер поред тога што треба да се бори против тужилаштва и његове оптужнице пред тим Међународним судом, он практично истовремено треба да води борбу и са властима Краљевине Холандије, за које представља опасност по националну безбедност, као што је то она утврдила, и криминалном влашћу ДОС-а у Србији на чији захтев је и подигнута оптужница. Поред правне борбе он треба да води и политичку борбу, а уз то и евидентну редукуцију свих људских права која му припадају. Вероватно у Савету безбедности постоје и они који сматрају да и политички неистомишљеник заслужује да ужива слободе и права која су призната свим људским бићима,” закључује се у Захтеву.

МУП одбио да упише у регистар Комитет за одбрану др Војислава Шешеља

Хашки трибунал и досовска власт изгледа делују координирано. Министарство унутрашњих послова је одбацило захтев Комитета за одбрану Војислава Шешеља за упис у регистар удружења грађана. О томе је Гордана Поп Лазић, потпредседник Централне отаџбинске управе обавестила новинаре.

„Добили смо закључак којим се одбацује захтев за упис у регистар са образложењем да ово удружење грађана није удружење које се обавезно уписује у регистар који се води код органа унутрашњих послова. Наравно, ми смо против овог закључка упутили жалбу Министарству унутрашњих послова са образложењем да када се један орган оглашава ненадлежним за решавање у једној управној ствари, онда је обавезан по Закону о општем управном поступку да нас упуту на надлежни орган, што они то нису урадили и то обавештењем, дакле, не закључком или неким решењем,” рекла је Поп Лазић.

Она је објаснила да је једини надлежни орган за упис удружења грађана у регистар удружења Министарство унутрашњих послова, јер само оно води регистар, не постоји ни један други орган који води регистар удружења грађана. „Судећи по образложењу овог закључка, произилази да је могуће истовремено да постоји удружење грађана које се региструје и удружење грађана које се не региструје, односно које се не уписује у регистар код Министарства унутрашњих послова. По нама, МУП је поводом нашег захтева могао да донесе решење о упису или да нам упуту допуну документације, уколико је документација непотпуна, а никако да се огласи ненадлежним.

Удружење грађана које се зове Комитет за одбрану Војислава Шешеља постоји, оно ће своје циљеве да испуни, независно од овако небулозног закључка којим се одбацује захтев за упис у регистар, рачунајући вероватно да ће и на овај начин да спрече одбрану Војислава Шешеља. Дакле, пошто је Удружење образовано и постоји и нема ниједне формално-правне сметње, оно је морало да буде и уписано у регистар. Министарство унутрашњих послова по ко зна чијем налогу бави се ситним административним подвалама,

практично одуговлачи упис у регистар који је неминован, јер након ове жалбе, ако будемо незадовољни и другостепеним решењем, следи нам управни спор, резултат тог управног спора, наравно, мора да буде такав да се упис изврши, али очигледно је циљ да што више времена прође,” закључила је Гордана Поп Лазић.

Казна за популарност

Подсетићемо вас и на измишљену оптужницу Хашког трибунала која се односи на период када је Војислав Шешељ био у опозицији и није имао ниједну званичну државну функцију, дакле није могао да буде оптужен по начелу командне одговорности. Нису могли низашта да га оптуже, па су написали невероватно бесмислену оптужницу или су је написану већ добили од оних у Београду који су се највише уплашили Шешељеве популарности, Ђинђића, Човића и Свилановића који су Карлу дел Понте молили да Шешељ што пре заврши у Хагу. У тој оптужници Шешељ се оптужује за вербални деликт који не постоји, за „запаљиве говоре” које је држао.

Тужιοци тврде да је Шешељ починио ратни злочин својим говорима, јер су наводно они који су га слушали због његових говора чинили злочине. Поглупи апсурд. Вербални деликт не постоји ни у једном демократском друштву, то је једно до достигнућа демократије, он је укинут и из нашег законодавства јер нас је Запад критиковао у време када је постојао у нашој земљи.

Хашки трибунал је, на молбу појединих досоваца, поново увео могућност да неко одговора због онога што је изговорио, само да би Војислава Шешеља склонили са политичке сцене због све веће популарности и одличних резултата на председничким изборима. Сада је Хашки трибунал измислио некаквог „стенд бај адвоката” да би Шешеља онемогућило да говори и да се брани.

„Магазин Жан Мари ле Пена” у априлском броју објавио је чланак о селективној мондијалистичкој правди која је потврђена и у случају др Војислава Шешеља подизањем хашке оптужнице

ГРАНИЦЕ МЕЂУНАРОДНОГ ПРАВА

Оптужујући Војислава Шешеља, кандидат Српске Радикалне Странке на председничким изборима, мондијалистичка правда потврђује своју намеру да намеће појам права ингеренције у међународним односима - Принципи који се не примењује на све

„Никада нисам убио, нити сам подстицао на убиство било кога, чак ни заробљеника”. Неустрашив, Војислав Шешељ је једним потезом одбацио оптужницу коју му је прочитао немачки јавни тужилац Међународног суда за ратне злочине у Хагу, оптужујући председника Српске радикалне странке за „прогоне, уништавања, убиства, мучења, дела против човечности и насилне прогоне”.

Уочи одласка у холандску престоницу, више од 10.000 Срба је још једном дало подршку националистичком вођи. Једногласна подршка човеку који је сакупио више од 24 одсто гласова на председничким изборима одржаним септембра и децембра 2002. године и који се спремао да изађе у трећи круг, а који је требало да се одржи у недељама које долазе (због тога што је на изборе изашло мање од 50 одсто гласача, прва два круга су била поништена).

Очито је било ризично да овај пожртвовани борац за српску ствар победи на изборима, он који је убрзао ствар и приморао правду Уједињених нација да обелодани „оптужницу коју спрема десет година, али која је сада показана у јавности, јер сам постао неподношљив за власт у Београду”. Отишло се догле да су јавни тужиоци доведени у ситуацију да се ослањају, не на проверене чињенице, већ на „подстрекивачке изјаве” које је изрекао један политичар у жеку рата у Југославији и то „не против цивила”, већ против хрватских војника.

Непристрасност

Ма каква била индиректна одговорност Војислава Шешеља везана за ратне злочине који се могу приписати свим странама у сукобу, његово оптуживање и могућа пресуда у име једне мондијалистичке правде која ставља међународно право изнад суверенитета држава, она је већ окаљана огромном необјективношћу.

Наиме, ако би требало примењивати правду на све, не постоји таква пожртвованост када је реч о њеној примени над жртвама. Ако је лако извести пред суд неког српског вођу, још увек је тешко исто учинити са председником владе Израела Аријелом Шароном против кога је пред белгијским судом поднето више тужби због умешаности у злочине у Сабри и Шатили септембра 1982. године или против комунистичких диктатора Робера Мугабеа и Фидела Кастра који су одговорни за нестанак на хиљаде неистомисљеника.

Какво се, дакле, поверење може имати у правду која жели да буде општеважећа по својим принципима, а увек се на делу показује тако пристрасном?

МОНСТРУОЗНО ИЖИВЉАВАЊЕ ПОЛИЦИЈЕ

Како је изнуђен исказ који је послужио да се поднесе предлог за подизање оптужнице против Војислава Шешеља због наводног подстрекивања на убиство Зорана Ђинђића. Петру Панићу полиција стављала кесу на главу са пијавицама за које су рекли да су претходно биле на особама зараженим сидом, да би га натерали да лажно изјави Војислава Шешеља – Посао специјалног тужиоца Јована Пријића да баца љагу на српске радикале и Војислава Шешеља

Нико од оптужених нити од 10. 400 притворених у полицијској акцији „Сабља“ није члан Српске радикалне странке. Свима је потпуно јасно да би српски радикали били вероватно обешени на Теразијама да је постојала макар основа за било какву сумњу за неко кривично дело. То што Српска радикална странка и др Војислав Шешељ нису умешани ни у какав криминал, то је досовској власти неподношљиво. Зато су морали да измисле небулозне оптужбе на рачун Шешеља, сада када се он налази у Хагу и није у могућности да им одговори. Предочимо вам и начин на који је изнуђен исказ да се терети лидер српских радикала.

Када је др Војислав Шешељ позвао истражне органе да га испитају у Хагу, а знате да много тога зна и да би имао што шта да каже, они су се уплашили и одустали, иако је Михајловић пре најављивао да ће Шешељ бити испитан.

Монструозни начин на који је актуелна власт изнуђивала исказе и терала оне које је приводила да терете одређене особе, не бисте могли да замислите ни да имате најдрњу машту. О случају Панић, Српска радикалан странка је обавестила новинаре на конференцији 3. маја ове године, али ниједан медиј се није усудио да то објави.

Како је изнуђен исказ који је послужио да се поднесе предлог за подизање оптужнице против Војислава Шешеља због наводног подстрекивања на убиство Зорана Ђинђића? Петар Панић је бивши шеф обезбеђења председника Српске радикалне странке. Подсетићемо вас да је он својевремено обелоданио каквим је притисцима и застрашивањима био изложен од стране досовске власт да би га натерали да терети Војислава Шешеља за разна дела. Конкретно су га тада застрашивали Горан Весић, Беба Поповић и тадашњи јавни тужилац Раде Терзић. Терзић је у току акције „Сабља“ смењен, зато што су откривене његове везе са криминалцима, али у јавности о томе није било детаљнијих информација.

Петар Панић је за време ванредног стања приведен у МУП и тамо је био изложен незамисливој тортури, иживљавању, застрашивању да би лажно теретио Шешељ и да би потписао изјаву да је својевремено Душан Спасојевић поклатио некакав цип Војиславу Шешељу. Панићу су стављали кесу на главу са пијавицама за које су рекли да су претходно биле на особама зараженим сидом. Иживљавање је било такво да нико не би могао да га издржи а да не пристане на све што траже од њега. Али многе ствари ће се решити када дође до суђења, и они који су били приморани да потписују лажне исказе проговориће о томе на суђењу и моћи ће да се чује шта је све полиција радила у току ванредног стања.

Петра Панића су, такође покушали да принуде, специјални тужилац Јован Пријић и полиција, да промени исказ у предмету Баровић где се он појављује као окривљени. Панић је о томе говорио на рочишту које је одржано 30. априла. Он је у својој изјави, поред осталог, рекао: „Желим још да изјавим да сам од стране специјалног тужиоца Јована Пријића и полиције био принуђен да променим свој исказ. Уцењиван сам да теретим Војислава Шешеља за извршење овог кривичног дела, на шта ја нисам пристао.“

Сада смо сазнали и с којим циљем је именован специјални тужилац и који је његов посао, очигледно да врши притисак на окривљене да би бацао љагу на Српску радикалну странку и њеног лидера.

По чијем налогу је проваљено у просторије српских радикала у Старој Пазови

Режим појачава притисак и нападе на српске радикале, а са политичким неистомисљеницима се обрачунава и проваљивањем и узурпирањем њихових страначких просторија. Пред ускршње празнике из општине Стара Пазова провалили су у просторије Српске радикалне странке и променили браву без икаквог обавештења и објашњења. Српска радикална странка користи ове просторије још од 1991. године. Без икаквог решења органа управе, после тога је затражено од српских радикала да напусте и испразне просторије.

Без икаквог правног основа и повода режим је узурпирао просторије Српске радикалне странке у Старој Пазови. На делу је огољени терор који режим спроводи над свима који другачије мисле, а посебно над Српском радикалном странком. Тај терор се пре свега огледа у апсолутној медијској блокади којој су српски радикали изложени и стварањем атмосфере линча скоро свакодневним изношењем најстрашнијих лажи против ове странке, а сада и ускраћивањем српским радикалима права на нормалан рад.

ДОСОВА ПОЛИЦИЈА

Иако је онима који су саслушавани предочено да су на разговор позвани у својству грађана како би пружили неопходне информације, већина од њих тврди да су се инспектори према њима пре понашали као према криминалцима а не као грађанима који су ту да им помогну у истрази. Појединци тврде да им је прећено чак и физичким злостављањем и зајвором од 30 дана, а како каже једна бивша радница ЗИПС-а инспектори свој гнев нису испољили само на њој већ су преишли и њеним родитељима.

„Рекли су ми да свако од њих пренира караће али да им није циљ да своје знање покажу на сиранкама већ у пререшани, али и да би било боље да због тога признам оно што су од мене тражили”, истиче Бенџун. Он каже да од свега тога ништа није ушло у записник већ само пар реченица од када је радила у ЗИПС-у и колика му је била плата.

„Када је Ваљаревић чуо да сам ја радила у „Земунским новинама”, оштрио ме је да лажем и да новине нису ни излазиле. Његове тврдње сам оштрила речима да због тога не мора да брине јер код куће имам све бројеве „Земунских новина”, које могу да доставим на увид”, каже Злата Радовановић. Момир Марковић, бивши директор ЗИПС-а, после саслушања задржан је у притвору а да нико још не зна прави разлог осим да је можда хајка према недужном човеку за кога тврде да је наводно док је био директор ЗИПС-а дозволио да у њом предузму буде заослено 130 лица, зашто кажу да је више него што је то било могуће по унутрашњим акцијама. С друге стране сада када је у оштрини Земун ДОС на власити и када је у њом предузму заослено 160 грађана а унутрашњи акцији нису мењани, никоме не пада на памет да задржава директоре које је поштиво режим ништа да истичује понашање ЗИПС-а

Негативна кампања против Српске радикалне странке сваки даном је све интензивнија. Владајућа коалиција покушавајући да наруши углед ове странке, науди њеним члановима и ослаби њену позицију на српској политичкој сцени служи се најразличитијим методама. У немогућности да је на било који начин повеже са ма каквим криминалним радњама и злоупотребом овлашћења, инспектори за привредни криминал градског СУП-а, вероватно по наређењу некога из враха ДОС-а, више од месец дана испитују некедашње раднике Пословног простора Земун, касније Земунског информативног пословног система, покушавајући да докажу да је било некаквих злоупотреба приликом њиховог запошљавања. Ова последња претпоставка остаје само у домену нагађања јер се нико из градског СУП-а поводом овог случаја, вероватно због недостатка доказа није у јавности огласио. Индикативна је чињеница да се на информативне разговоре у СУП позивају искључиво чланови Српске радикалне странке, што су у више наврата признали и сами инспектори. Они који су саслушани рекли су да им је у СУП-у саопштено да су на разговор позвани као грађани а не као окривљени, како би помогли у истрази против Српске радикалне странке. Странка за сада није упозната са таквом истрагом, вероватно о њеном садржају не знају добро ни инспектори који тапкају у месту покушавајући да на све могуће начине окриве странку за нешто зашта ни они сами не знају тачно шта је.

Иако је онима који су саслушавани предочено да су на разговор позвани у својству грађана како би пружили неопходне информације, већина од њих тврди да су се инспектори према њима пре понашали као према криминалцима а не као грађанима који су ту да им помогну у истрази. Појединци тврде да им је прећено чак и физичким злостављањем и затвором од 30 дана, а како каже једна бивша радница

ЗИПС-а инспектори свој гнев нису испољили само на њој већ су претили и њеним родитељима.

„Када су ме звали на информативни разговор нисам била код куће. Мој отац је инспектору рекао да не зна где се ја налазим, као што и није знао, али је рекао да ће ми пренети поруку када се вратим кући. Међутим пошто овај одговор није задовољио инспектора, почели су да му прете и говоре како лаже. Цинично су га питали, да нисам можда побегла од куће? А када је он прилично изненађен оваквом дрскошћу још једном поновио да не зна где се ја налазим, забрањено је да ће градски СУП позвати интервентну бригаду код нас кући, како би ме привели. Уз низ других претњи прилично мучан разговор је некако приведен крају”, прича Ивана Ђурић. Она каже да када је дошла кући затекла је прилично избезумљене родитеље, који су јој пренели поруку те се она одмах јавила инспекторима. Како каже Ивана и сама је била запрепаћена тврдњама да се крије и избегава одлазак на информативни разговор, што према њеним речима никако није било тачно, што је и доказала одласком у градски СУП. „Одмах на почетку разговора питали су ме где радим, и пре него што су ми саопштили због чега сам позвана. Тек касније су уследила питања да ли сам радила у ЗИПС-у и у чему се састојао мој посао. Код сваког мог одговора трудили су се да пронађу неку неистину. На мој одговор да сам у ЗИПС-у радила као рефернт наплате рекли су ми да лажем и да то радно место не постоји. Тада су ми запретили да ће да ме у притвору задржати 30 дана, док се не сетим шта сам ја тамо тачно радила”, каже Ивана. Према њеним речима, разговор са њом је водио инспектор Љубиша Ваљаревић који је био јако непријатан и да га је касније заменио један други инспектор који је већ био пријатнији.

Злата Радовановић је такође имала слична искуства са инспектором Љубишом Ваљаревићем. Према њеним ре-

ТРЕНИРА СТРОГОЋУ

чима, њу је такође испитивао један други инспектор који се трудио да буде коректан али је с времена на време у канцеларију улазио Ваљаревић који се трудио да буде што непријатнији и дрчњији. „Када је Ваљаревић чуо да сам ја радила у „Земунским новинама“, оптужио ме је да лажем и да новине нису ни излазиле. Његове тврдње сам оповргнула речима да због тога не мора да брине јер код куће имам све бројеве „Земунских новина“, које могу да доставим на увид. После тога Ваљаревић је изашао, да би се појавио неколико тренутака касније поново са тврдњама да лажем и измишљам. Овог пута је у питању био мој одговор у којој канцеларији сам седела. Иако сам ја тамо радила и знам у којој сам канцеларији седела, трудио се да ме убеди како ја лажем и измишљам. На крају ми је саопштио да из зграде СУП-а нећу да изађем све док не кажем истину. Наравно истину ону коју су они измислили у својим главама“, прича Злата и додаје да је инспектор Љубиша Ваљаревић имао притужбе чак и на дужину трајања разговора. Напомиње да када је на крају инспектор који је испитивао од самог почетка завршио са записивањем записника Ваљаревић је ушао у канцеларију и малтене вичући почео да говори да испитивање не може тако брзо да се заврши.

Мирослав Бенџун је позив на саслушање примио 22. априла. Телефоном му је из градског СУП-а јављено да се тамо појави, сутрадан, без икаквих додатних образложења шта би могла да буде тема саслушања. Од њега су инспектори захтевали да призна да је читаво време радио заправо у странци а не у ЗИПС-у, што према његовим речима није тачно јер не зна ни шта би у странци тада могао да ради. „Малтретирани су ме на разне начине и претили ми затвором. Говорили су ми да су сви који су били у Централном затвору пропевали па да ћу и ја тако, чак су ме и у пар навра-

та опсовали. Физички ме нису малтретирани али су ми напоменули да би и до тога могло да дође. Рекли су ми да свако од њих тренира карате али да им није циљ да своје знање покажу на странкама већ у теретани, али и да би било боље да због тога признам оно што су од мене тражили“, истиче Бенџун. Он каже да од свега тога ништа није ушло у записник већ само пар реченица од када је радио у ЗИПС-у и колика му је била плата.

Величко Оташевић је у згради градског СУП-а, на испитивању провео око сат и по времена. За то време како он каже шетали су га од једне до друге канцеларије, покушавајући да га испрепадају уз образложење да мора да призна истину. „Ја сам им одговорио да стварно не знам ни због чега сам позван на разговор. Онда су ми саопштили због чега и један инспектор је кренуо да ме испитује постављајући стандардна питања на ком радном месту сам радио, колика ми је била плата и низ других појединости. Одговорио сам да се свега тачно не сећам али да све стоји у мом досијеу који они свакако поседују. Када је тај инспектор завршио са испитивањем, заменио га је други, па трећи. Сви су ми постављали иста питања. Претио ми је само први инспектор и говорио да лажем а ја сам само упорно тврдио да не лажем а поготово не у овим годинама у којима сам сада.“, прича Оташевић. Међутим, како истиче бахато су се према њему понашали сви чак и неке жене, за које не зна у ком су се својству појављивале и које је он, како каже игнорисао. Војислав Живковић је на разговор позван пре свих још 18. априла за време трајања ванредног стања. Према његовим речима, био је изненађен када му је зазвонио мобилни телефон и са друге стране зачуо глас инспектора. „Инспектор је очигледно био врло добро обавештен о мени. Одговарао сам на нека питања на која је он већ унапред знао одговоре. Чак је

Оптужба против Моме Марковића неодржива

Кривични поступак против Моме Марковића покренут је на иницијативу Скупштине општине Земун због злоупотребе службеног положаја из члана 242 став 4, у вези са ставом 3 и 1 Кривичног закона Републике Србије, покушавајући да Марковићу натоваре на врат да је сачињавао фиктивне уговоре о раду са одређеним бројем запослених лица као и да им је исплаћивао зараду, пензијско-инвалидско осигурање а да ова лица у то време нису радила на пословима у ЗИПС-у. Момир Марковић се у овом погледу изјаснио да је ЗИПС по одлуци општине Земун преузео месне заједнице, сеоска гробља, пијаце и водовод са одређеним бројем запослених лица. Такође изнео је чињеницу да су додатни људи ангажовани зато што су пијаце у то време сређиване, грађене капеле на гробљима а у току је било још низ других обимних радова, те да је због повећања обима посла био принуђен да доноси одлуке о запошљавању нових радника. Запошљавање је према његовим речима текло искључиво јавним оглашавањем у дневним листовима. Марковић је извештаје о раду и пословању ЗИПС-а редовно подносио општини која на поднете извештаје није имала примедбе. Марковић такође истиче да је Управни одбор ЗИПС-а био по свом саставу вишестраначки као и чињеницу да је општина Земун имала „проточни рачун“, на који су се сливала средства од наплата за пијачне услуге и да је са тог рачуна општина једном недељно пребацивала по својој сопственој одлуци одређени износ средстава на жиро-рачун ЗИПС-а. Према његовим речима, на тај начин општина Земун у овом поступку не може бити општењена за износ који се наводи у захтеву за спровођење истраге од стране Окружног државног тужиоца а по кривичној пријави општине Земун.

Некадашњи радници овог предузећа који су били позвани на разговор у градски СУП тврде да су инспектори од њих такође тражили да признају да нису тамо радили већ да су за то примали плате. Када су они одговорили да су стварно тамо радили и да за то постоје докази инспектори су их називали лажовима и претили им затвором.

био упознат и о томе где сада радим и да сам шеф обезбеђења СРС”, истиче Живковић.

Саслушавање Вука Фатића и његовог колеге Александра Јоксимовића се помало разликовао од испитивања њихових осталих колега и мало је требало да прерасте у ноћну мору. Они су у једном тренутку подвргнути унакрсном саслушању како би инспектори наводно открили да лажу.

Обојица су у ЗИПС-у радили у пијачној служби, што се инспекторима није допало па су покушали да убеду Александра Јоксимовића да је заправо радио у обезбеђењу странке. „То је потпуно смешно. Сви знају да Јоксимовић никада није радио као члан обезбеђења, али ето инспектори су имали ту неку фикс идеју и покушали су да је утврде унакрсним испитивањем”, истиче Фатић.

Хајка према недужном човеку

Момир Марковић бивши директор ЗИПС-а после саслушања задржан је у притвору а да нико још не зна прави разлог осим да је могућа хајка према недужном човеку за кога трвде да је наводно док је био директор ЗИПС-а дозволио да у том предузећу буде запослено 130 лица, зашта кажу да је више него што је било то могуће по унутрашњим актима. С друге стране сада када је у Општини Земун ДОС на власти и када је у том предузећу запослено 160 грађана а унутрашњи акти нису мењани, никоме не пада на памет да задржава директоре које је поставио режим нити да испитује понашање ЗИПС-а.

Момир Марковић је добио позив да се 15 маја појави у градском СУП-у ради саслушања, уз упозорење да обезбеди присуство браниоца. Позив се односио на 9 часова ујутру, када се он са својим браниоцем и појавио. Међутим, заменик државног тужиоца Душан Симић се појавио тек после сат и 40 минута. Како каже Славко Јерковић, Марковићев бранилац, образложење службеног лица унутрашњих послова за оволико чекање, било је да је заменик државног тужиоца замолио да му јаве тек када се осумњичени појави те да морају да му организују превоз од зграде Округног суда до 29. новембра. Саслушање окривљеног је затим започето а записник о његовом саслушању био је готов већ у 13 часова. Симић није присуствовао записнику већ је за то време боравио у другој канцеларији, где му је како каже бранилац Јерковић, инспектор Ваљаревић однео записник на потпис. „Када смо се вратили у канцеларију речено нам је да мало сачекамо. Чекање се доста одужио и за то време су се наизменично смењивала лица која су седела заједно са нама у канцеларији. Тако је било све док једног тренутка није затражена пропусница ради враћања. Тада је већ било извесно да ће Момир Марковић бити задржан или приведен истражном судији Округног суда Браниславу Пантелићу”, каже Јерковић. Према његовим речима, у 15 и 30 минута, у просторију су ушли начелник службе Карановић и инспектор Ваљаревић са решењем о заржавању Моме Марковића у притвору на основу члана 229. став 2. у вези става 1. Закона о кривичном поступку, који се односи на задржавање у притвору осумњичених у временском периоду од 48 часова. „Службена лица министарства унутрашњих послова су доношењем овог решења злоупотребила своја права зато што су били у обавези да од тренутка долажења осумњиченог у року од два сата донесу решење, што су они учинили тек после 6 сати и 30 минута”, истиче Јерковић. Он додаје да је Момир Марковић на ово решење имао право жалбе истражном судији Округног суда али да то није учињено јер је ематрао да ће на тај начин само отежати положај свог клијента. „О овој жалби би одлучивао истражни судија у року од 4 сата, али се већ унапред претпостављало да од жалбе не би било ништа и да она не би била усвојена. Радило се о ван радном времену, па се од жалбе одустало”, истиче Јерковић.

Седамнајстог маја у 9 часова Марковић је доведен истражном судији Александру Чолићу. Према Јерковићевим речима, саслушање пред истражним судијом је међутим, померено уз образложење да је државном тужиоцу потребно до-

датно време за подношење захтева за покретање поступка. Када је на крају после неколико сати чекања ипак дошло до саслушања осумњичени Момир Марковић је остао при својој првобитној изјави и замолио истражног судију да му не одреди притвор, јер за тако нешто не постоје законски основи а нарочито због чињенице да је прошло три године од тренутка када је он био директор ЗИПС-а. „Судија није желео да размотри чак ни тешку породичну ситуацију осумњиченог. То што му је супруга оперисала карцином дојке и да му је и брат такође тешко болестан. Марковић је истакао да је због свега тога спреман да у сваком тренутку прихвати одвођење у притвор уколико се покаже да је током поступка, на било који начин утицао на сведоке. Међутим, истражни судија се није обазирао на његову молбу, већ је тог дана донео решење о спровођењу истраге и одређивању притвора, које по овом решењу може најдуже да траје месец дана”, каже адвокат Јерковић.

Према његовим речима, судија је само једном својом реченицом образложио основ за одређивање притвора, тако што се позвао на члан 142, став 2 тачка 2 КЗП а особито на околност која указује да ће осумњичени утицати на сведоке и тиме ометати поступак.

Тог дана око 16 часова браниоцу Момира Марковића уручено је решење о спровођењу истраге и решење о одређивању притвора. На решење о одређивању притвора бранилац је у року од 24 часа уложио жалбу. Жалба је такође уложена и на решење о спровођењу истраге, с надом да ће кривично веће Округног суда донети решење о обустави поступка против Момира Марковића и самим тим спречити злоупотребу права у његовом прогону као бившег директора ЗИПС-а, народног посланика Републике Србије и кандидата за одборника Скупштине општине Земун. Посебно због чињенице да је донета одлука о расписивању допунских општинских избора за одборнике Скупштине општине Земун, која је објављена у Службеном гласнику Републике Србије број 50 13. маја ове године.

Енигма за све

Према речима адвоката Момира Марковића, истражни судија није ниједном речју образложио нити изнео конкретне разлоге засноване на прикупљеним подацима и доказима из којих би се са сигурношћу могло закључити да постоји неки законски основ за одређивање притвора.

ЦАНЕ ОКОМ –

Зашто пошторни криминалац Станко Суботић Цане није у зајвору иако постоје недвосмислени докази о његовој умешаности у бројне криминалне радње – Цане није „контроверзни бизнисмен“ како актуелна власић покушава да га представи, већ окорели мафијаш и убица – Кључни мафијашци – Станко Суботић Цане, Филип Цейлер, Драгољуб Марковић „Криво производ“, Миодраг Косић налазе се под ајсолуцијом заштитионог актуелне власић – Чини се да су они који су носили ковчеж (Миодраг Косић, Драгољуб Марковић, Владимир Појовић Беба) на неки вољан начин постојали недодирљиви и унапред су амнестирани за сваки криминал – Акција „Сабља“ је заобила највеће криминалце и врло је индикативно који криминалци су склоњени, а који су заштитени – Режим треба да одговори – ко руководи акцијом пошто је највеће досијешне „Сабље“ раширивање перена за Цанеинове полове и избацавање из игре његових „дословних“ конкуренти – Зашто главни мафијашци нису у зајвору, већ је намењена формула да су то „божје“, „уљедни бизнисмени“ и омогућено им је да још усаврше гранају своје прљаве полове и да „дору“ новац кујујући за бајанелу добра српска предузећа и фабрике?

Баш у тренутку када су се сви питали шта је са највећим мафијашем Станком Суботићем Цанетом, како је могуће да га је „Сабља“ заобила, њему је омогућено да постане власник трговинског предузећа „Дуван“. Компанија „Ди трејд“ чији је власник Станко Суботић Цане, у петак 16. маја постала је већински власник трговинског предузећа „Дуван“ из Београда. Тог дана конституисан је нови Управни одбор „Дувана“ на основу недавне куповине акција на Београдској берзи, којом је „Ди трејд“ постао власник укупно 50,23 одсто деоница. Мањински деоничар „Дувана“ остаје државни Акцијски фонд.

Сада је јасно да ће краљ дуванске мафије Станко Суботић Цане моћи, без икаквих препрека (поготово када су му у акцији „Сабља“ склоњени главни кокуренти), да се размаше у свом „бизнису“.

У акцији „Сабља“ је и Предраг Ранковић Пецони, познат по „фаст“ цигаретама мало скрајнут, али свакако поштеђен и такође остаје у игри. Подсетићемо вас ко је Пецони, мада је „Велика Србија“ о њему детаљно писала.

Пецони је иначе, када се подигла прашина око афере са цигаретама у којој је обелодањена сарадња и пријатељство Ђинђића и Цанета, преузео улогу Суботића. Преузео је улогу, а такође и везу у власти Зорана Ђинђића. Дакле, у то време се учешће Цанета смањило, а повећало се учешће нове мафијашке звезде Пецонија који је преплавио српско тржиште цигаретама „фаст“. То су увозне цигарете које се код нас пакују а за које Пецони није плаћао ни царину, ни акцизе, скоро ништа. Цигарете „фаст“ су се на криминалан начин рекламирале на скоро свим електронским медијима. Сада се на мафијашку сцену у пуном сјају враћа Станко Суботић.

Да ли ће актуелна власти и за Ратко Ђокића, који је ликвидан у Стокхолму, тврдити да га је убио „земунски клан“ или је то био Станко Суботић кога режим по сваку цену жели да заштити, као и његове саучеснике? Ратко Ђокић је заједно са Драганом Јоксовићем Јоксом, доспео у жижу јавности када је износио податке о мафијашким пословима Станка Суботића, као и о његовој повезаности са врхом власти у Србији и Црној Гори. Његовим убиством уклоњен је још један сведок криминалних радњи режима у нашој земљи.

Нека режим одговори – због чега је организација Станка Суботића Цанета измакла руци правде, иако постоје недвосмислени докази о њиховој умешаности у бројне криминалне радње? Нека режим одговори – како то да је Петар Матић, уз Станка Суботића Цанета један од највећих дуванских магната, још увек на слободи, а хвале се да организовани криминал више не постоји?

Досовски режим је највећа организована криминална група на Балкану, која тесно сарађује са бројним мафијашким групама, каква је и организација Станка Суботића Цанета. Зато је он у Србији заштитен и зато нико ништа не сме да каже о њему и зато се дешава да се по Европи убијају сви који би могли да проговоре о његовим злочинима.

Жабац је најмоћнији човек у Србији

ДОС СКОКОМ

Мафијашко – досовска симбиоза

Још један индикативан податак да актуелна власт на сваки Цанетов миг журне да испуни његове захтеве је недавно расписивање потернице за Ратком Кнежевићем и недавно у Стокхолму ликвидираним Ратком Ђокићем. Ратко Кнежевић је бивши саветник Мила Ђукановића. Његово име је доспело у жижу јавности после објављивања кривичне пријаве коју је Европска унија упутила Међународном суду, апострофирајући 18 великих светских фирми умешаних у шверц цигарета. Како је наведено у овом документу Кнежевић је био једна од кључних карика у црногорском ланцу кријумчара, заједно са тадашњим председником Републике Милом Ђукановићем. Станко Суботић две године подноси тужбе против Ратка Кнежевића. Њих двојица су се, очигледно, пословно сукобила (ко је колико зарадио на шверцу дувана и ко коме дугује), а о томе је писао и загребачки „Национал“.

Суботић је преко адвоката 23. маја 2001. године Другом општинском тужилаштву у Београду поднео кривичну пријаву против Кнежевић и Ђокића. Тужилаштво је 25. марта поднело захтев за спровођење истраге, а истражни судија им је, због њихове недоступности, 9. маја одредила притвор и расписала централну потерницу.

Према захтеву за спровођење истраге Ратко Кнежевић је осумњичен да је фебруара 2001. године покушао да уцени Суботића. Како наводе Цанетови адвокати, Кнежевић је прво у Лондону рекао Благоги Баји Секулићу, иначе рођаку Ратка Ђокића, да му Црна Гора дугује 1.600.000 марака, а како је Суботић зарадио паре послујући са овом Републиком, треба он да му их исплати. У супротном, наводи се у захтеву за истрагу, рекао је да ће све негативности које зна о Цанету да објави. Пошто је сазнао да Суботић нема намеру да му плати, кажу адвокати, Кнежевић га је исте године и лично звао и поновио захтев за исплату као и претње да ће све што зна дати новинама. Када се буде утврдило да Кнежевић није на територији Србије и Црне Горе, истражни судија ће издати међународну потерницу коју ће, заједно с решењима о спровођењу истраге и одређивању притвора, упутити Министарству за људска и мањинска права Србије и Црне Горе. Ако министарство одобри расписивање потернице проследиће је нашем бироу Интерпола, а он међународном бироу.

Према истом захтеву за истрагу, Ратко Ђокић је осумњичен за покушај подстрекивања на изнуду. Он се у овом слу-

чају води као осумњичени и за њим је расписана потерница по аутоматизму, иако је убијен 5. маја у Стокхолму. Када судија буде званично обавештен о његовој смрти, против њега ће обуставити кривични поступак.

Ђокић, се у захтеву истрагу сумњичи да је у фебруару 2001. године звао вођу сурчинског клана Љубишу Буху Чумета и наговарао га да киднапују Суботићеву кћерку или неког другог од породице и траже откуп од 30 милиона марака. Према неким сазнањима Чуме је тај предлог одбио, а његово саслушање на ову околност је стопирано, јер је Ђокић у међувремену ликвидиран у Шведској.

Цане изнад закона

Ратко Кнежевић је у изјави за црногорски „Дан“ од 17. маја рекао да је на службеном путу на другом континенту и да је први пут за захтев судије чуо од пријатеља из Црне Го-

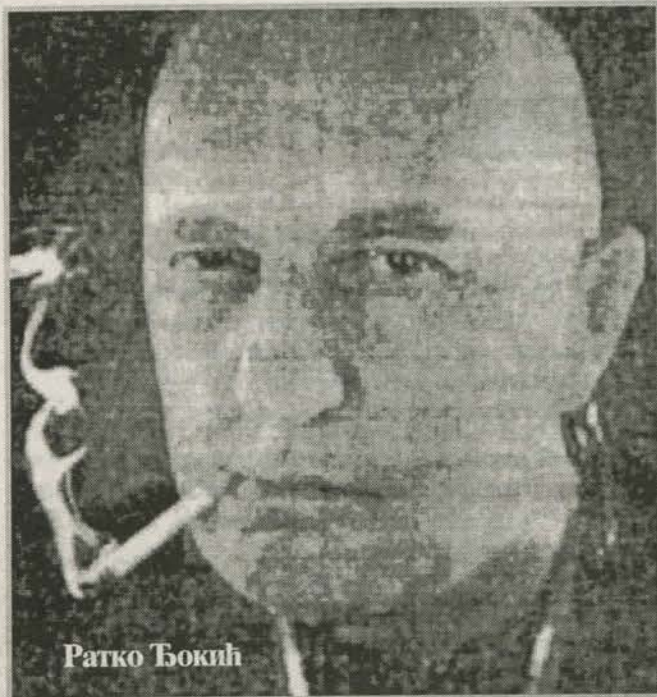
Ратко Кнежевић

Саопштење Српске радикалне странке

Српска радикална странка захтева од власти одговоре на следећа питања: „Да ли је, како и са чим новцем Станко Суботић Цане преко фирме „Ди трејд“, купио већински пакет акција трговинског предузећа „Дуван“ из Београда и ко му је из режима то омогућио? Да ли Станко Суботић Цане плаћа београдским медијима и представницима режима ћутање о својим злоделима, преко фирме „Фамис“, предузећа које се наводно бави прерадом меса? Како је могуће да сви политички и пословни противници Станка Суботића Цанета буду убијени или заврше у затвору, а само Цане остане нетакнут?“

Све док Станко Суботић Цане, краљ дуванске мафије, не буде иза решетака, борба против било какве врсте криминала остаће мртво слово на папиру.

18. мај 2003.

Ратко Ђокић

ре који су то чули или прочитали у медијима који су контролисани или припадају дуванској мафији. „Овако господин Станко Суботић и његови политички заштитници стварају атмосферу линча јер ме је, изгледа, мало теже лоцирати и елиминисати, као што су то у ближој или даљој прошлости урадили са људима који су им, на овај или онај начин, стали на дувански пут.

Индикативно је и врло симптоматично за човека за кога сви причају да је умешан у све форме организованог криминала на Балкану, што претпоставља убиства, шверц дувана, дроге, оружја, да му такозвано 'ново судство' у Београду поверује на речи одмах распише потерницу и још истражни затвор за мене. Без једног јединог доказа. Иако у Београду нисам био 12 година, иако сам последњи пут видео господина Суботића крајем 1998. године када је продавао 'Цесну Цитатион' црногорској влади на подгоричком аеродрому, иако је то човек који је јавно или тајно мени претио убиством, о чему постоје записници у више европских полиција," каже Кнежевић.

Одговарајући на питање шта је позадина напада на њега, он је рекао да се ради о кампањи за коју се надао да ће падом Слободана Милошевића престати. „Знате, једно седам-осам година имао сам сличне проблеме са Милошевићевим и Станишићевим службама, и мислио сам да ће то престати. Међутим, сада ми се потврђује да је Станко Суботић Цане у Србији и Црној Гори изнад закона, да га нико није позвао да да било какву изјаву, а знамо сви да лавовски део криминалних активности припада управо њему. Значи, у Србији се ништа није променило. Жали Боже. Него, у сваком случају, о томе ће, ваљда, моћи да кажу нешто моји адвокати. Не бежим од суочавања са правдом, па ћемо да видимо кад и где ће то бити, и у каквој форми. Могу да вам засигурно кажем да то неће бити онако како је замислио Суботић," истиче Кнежевић.

На питање да ли су он и Ђокић тражили рекет, он наглашава да је Суботића последњи пут видео скоро пре пет година. „Познавао сам Ратка Ђокића. Последњи пут сам се видео са њим 1998. у Подгорици. Чули смо се више пута телефоном у последње време јер ми је говорио да је угрожен и

да зна да Цане покушава да га елиминира. Неколико пута ме је упозорио у прошлости на агресивне активности господина Суботића и његових 'службеника смрти' према мени. Жао ми је што је завршио како сигурно није требало.

Никада се нисам бавио 'рекетирањем', не познајем ту праксу и не занима ме та врста активности. Живим одлично од свог легалног и нормалног рада. Иза свега стоји, наравно, жеља Суботића и његових политичких заштитника из обе владе да се реванширају за моје изјаве и интервјуе у протекле две године, од када је загребачки „Национал“ пустио рефлекторе на њихове илегалне активности. Они не опраштају никоме. Профити су угрожени, откуцава сат када ће се у другачијем институционалном окружењу одговорати пред законом. То је сад ситуација 'гроги' боксера који више не зна где и како више удара. Кажем још једном, видећемо како ће то све да иде, ваљда имам и ја шта да кажем на све ово," каже на крају Кнежевић за црногорски „Дан“.

Мафијаш и убица

О Станку Суботићу Цанету „Велика Србија“ је много писала, али подсетићемо вас на неке податке из његове биографије. Против Станка Суботића Цанета је још за време претходне власти расписана потерница због трговине цигаретама, а такође је био осумњичен да је организовао убиство Радована Стојчића Баце, после чега је он побегао из земље. Потерница је повучена после 5. октобра, а Цане се вратио као велики бизнисмен.

Станко Суботић Цане је алфа и омега трговине цигаретама. Он и покојни Радован Стојчић Баца били су једина полуга преко које је функционисала та трговина цигаретама. Црна Гора – Станко Суботић – Радован Стојчић. Међутим, Баца је имао већи апетит и убијен је јер је постао сметња у том послу.

Цане је био добар пријатељ покојног Ђинђића. Учитаваој причи је и Јовица Станишић. Цане је купио Јовици блиндиран аутомобил. Јовичиног сина је школова Станко Суботић у Америци за професионалног pilota, и он је летео на два авиона Мила Ђуконивића. Куповину тих авиона је, иначе, финансирао Станко Суботић. Ко год се нашао Цанету на путу завршио је два метра испод земље. Индикативно је и да су у акцији „Сабља“ уклоњени Суботићеви „пословни“ конкуренти. Сваки покушај да се пред надлежним органима покрене истрага о пословима Станка Суботића и његовој вези са Зораном Ђинђићем био је спречен.

Влада заташкава трагове који, преко Миодрага Костића, воде до ње

ОД ОЏАЧАРА ДО СРПСКОГ КРАЉА ШЕЋЕРА

Развој афере о шверцу шећера јасно показује да је власић дебело умешана у њрљави посао у коме је главни играч Миодраг Костић и да се очајнички њруди да заштити даље обелодањивање чињеница које би је компромитовале - Владан Беговић директор Управе царина смењен је са овог места само један дан након што је јавности открио махинације са шећером као и да је са њиме упознао Влада и да је о њој било речи код Човића - Демократска странка је преузела Царину у своје руке, што је, ваљда, гаранција да подаци о разноразним махинацијама и преварама неће бити обелодањивани

Наша извори говоре да је акција „Сабља” послужила само да замаже очи народу и Западу који је очекивао одлучну борбу са криминалом, а да су главни криминалци и њихови послови остали нетакнути, као на пример дуванска мафија, нафтна мафија а, по свему судећи, и шећерна мафија ће остати заштићена. И даље поједини представници Владе сарађују са криминалним клановима, али свако штити свој клан и жели да прошири послове па је дошло до сукоба у Влади.

Демократска странка је преузела Царину у своје руке, ваљда да више не било обелодањивања података о разноразним махинацијама. На место директора Управе царина сада је постављен Живковићев „поуздан човек из нишког тима” (како је већ представљен у јавности) Александар Крстић, актуелни председник градске владе Ниша, а Беговић, који је према нашим сазнањима Човићев човек, смењен је јер је било очигледно да је Човић кренуо офанзивно, вероватно желећи да искористи ову аферу да појединце из власти компромитује обелодањивањем њихове умешаности у шверц шећера.

Разлог што је Човић кренуо овако одлучно у напад треба тражити или у томе да неко из власти (читај: Демократска странка) угрожава његове криминалце и његов „бизнис” или у његовој амбицији да преузме и друге послове. Човић се бави многим пословима, али један од уноснијих је и шверц цигарета на Косову и Метохији. Врло је вероватно, с обзиром да је Беговић постављен на чело Агенције за спречавање шверца дувана, да је направљен неки „дил” између Човића и демократа у договору – ви не дирате нас, ми не дирамо вас. Наиме, с Беговићем на челу Агенције, Човићу ће бити одрешене руке да грана свој „бизнис”, а заузврат Беговић ће да заћути по питању шверца шећера и умешаности Демократске странке и Миодрага Костића.

Што се тиче Александра Крстића, он је био један од оснивача Демократске странке у Нишу и председник Извршног одбора Главног одбора ДС и човек из најужег тима Зорана Живковића, сада је члан Председништва ДОС-а. Белић је изјавио да је Крстић поднео оставку на чланство у Председништву јер први човек царинске управе не може да има политичку функцију.

Махинације „МК комерца” и „Интерфрига”

На конференцији за новинаре у среду 14. маја, Беговић је саопштио да је сигуран да је било препакивања увозног ше-

ћера који је затим као домаћи отишао у извоз и да то сви знају као и цела Европа. „Царина неће бити жртва шећерне афере. Лично сам видео двојну фактуру за један шлепер и о томе сам обавестио МУП, а имамо и пет изјава возача који су препакивали шећер. Неких резултата у откривању починалаца је већ требало да буде,” оценио је Беговић.

Он је истакао да сасвим сигурно зна да је једна фирма извозила увозни шећер као домаћи, и да може да каже ко је такве ствари радио и имао дупло књиговодство, али да за сада нема доказа. „Верујем да ниједан цариник не би оверио по-

рекло о домаћем шећеру да је видео страну амбалажу," рекао је Беговић.

Том приликом није хтео да именује власника шлепера али је рекао: „Видео сам дупле фактуре, ако ускоро неко не изађе с подацима, ја ћу их обелоданити, па таман ме ухапсили. Већ мање једем, спремам се за затвор!”

Касније, 16. маја после смене, на конференцији за новинаре, као и у емисији „Кажипрст” радија Б92, где је са видно умањеном одлучношћу говорио о афери, навео је да је чачанска фирма „Интерфриго” извезла 668 тона претходно увезеног шећера једном купцу у Немачкој. У извештају који је Беговић прочитао у емисији наводи се да је „Интерфриго” набавио кристал – шећер од предузећа „МК комерц” из Новог Сада и да је контролом код добављача утврђено да се ради о увозном шећеру из магацина на Петроварадину, док је у фактури стајало да је шећер домаћег порекла. Потврду о домаћем пореклу шећера дала је, према Беговићевим речима, (читај пажљиво) шећерана „Доњи Срем” из Пећинаца, иначе власништво „МК комерца”.

„Видео сам за тај један шлепер две фактуре које су нађене у предузећу „Интерфриго”, где је једна фактура за исту количину и за исту регистрацију возила била са ознаком да је шећер увозни, а друга је била без ознаке, а неко је на њој касније руком написао 'увоз'. То су фактуре 'МК комерца' које су ишле према 'Интерфригу' да им је 'МК комерц' то продао,” рекао је Беговић. Он је нагласио да поменутог фирму није једина која се бавила преварама у промету шећера. Беговић је истакао да су ове фактуре у поседу Тржишне инспекције Министарства трговине и да би о томе требало питати и надлежне у том Министарству.

Остаје утисак да би Беговић још много тога имао да каже али да је ућуткан, мада је после смене демантовао овакве шпекулације. Ако су његове тврдње да није ућуткан тачне, онда остаје нејасно зашто је на конференцији за новинаре претходног дана, пре смене, изразио бојазан да ће бити смењен или ухапшен ако обелодани неке податке.

Беговић је на конференцији за новинаре у среду 14. маја пре смене, истакао и да је у афери са извозом шећера Царина потпуно чиста и да су фирме које су изигравале прописе рачунале на системску слабост механизма контроле робе. Он је рекао да постоје индиције да је 254 шлепера шећера из Мађарске и Бугарске наводно преусмеравано за Црну Гору, док је заправо остајало у Србији.

Беговић је објаснио да ОЛАФ није алармирао нашу Царину када је фирма Миодрага Костића „МК комерц” одбила да преда пословну документацију о промету шећера на домаћем тржишту након увозног царинења, односно листу купаца, јер би у супротном Царина захтевала да „МК комерц” достави тражену документацију.

„Не знам зашто су подаци о промету на унутрашњем тржишту пословна тајна. Ако смо чисти, онда сматрам да смо били обавезни да то докажемо,” оценио је Беговић и упитао – „где су паре од нелегалног извоза шећера”.

Генерални директор Фабрике шећера Зрењанин Душан Милошевић изјавио је Бети да је по налогу Републичке дирекције за робне резерве од 25. марта ове године, новосадско предузеће „МК комерц” из шећеране изнело 2.169 тона шећера и пренело га у складиште у Новом Саду или у луку у Београду. „Налог је потписао директор Републичке дирекције за робне резерве Радован Ристановић, а свему је претходила Наредба Републичког министарства трговине и туризма, којом је наложено да се из њихових силоса дислоцира шећер у власништву Републичке дирекције,” рекао је Милошевић.

Председник Задружног савеза Војводине Ђорђе Бугарин рекао је да је зрењанинска шећерана зрела за полицијску акцију „Сабља” пошто је неко за време ванредног стања испразнио магацине те фабрике. „То је вероватно урађено да се не би поновио случај сремскомитровачке шећеране, у коју су сељаци ушли и сами наплатили дуговања за предату репу,” рекао је Бугарин.

Како је Миодраг Костић постао „српски краљ шећера”

Миодраг Костић, новокомпоновани бизнисмен, прозван „српским краљем шећера”, неким познатији као дечко Наташе Беквалац, некада је био познат као одачар јер му је то било занимање пре него што је почео да се занима за шећер. Костић је власник фирме „МК комерц”, пословног центра „Ушће”, председник је фудбалског клуба „Војводина”, иначе је дуго био генерални директор Демократске странке, остао је изврстан пријатељ Зорана Ђинђића, кум је Ненада Чанка, а сада је, према Чанковој изјави и његово економски саветник – волонтер. Остаје нејасно како је од једног одачара Костић успео да „догура” до власника пословне империје. Знамо да богаћење преко ноћи никада не може да буде легално.

Костић је трговао шећером и у време Милошевићеве власти. Проглашен је екстрапрофитером, и треба да плати порез од око 1,2 милиона немачких марака због повлашћеног положаја приликом добијања контингента за извоз шећерне репе 1996. године, и то у време док је био на високој функцији у Демократској странци. Није на одмет запитати се – у каквим су односима били Костић, а и Ђинђић са Милошевићевим режимом с обзиром на тај „повлашћени положај”. Костић очигледно добро плива под сваком влашћу.

Својевремено је новосадски Отпор поднео кривичну пријаву против тадашњег заменика директора Републичке управе јавних прихода Љубодрага Марковића зато што је стопирао да се, по налазу финансијске полиције, скину средства са рачуна „МК комерца” а на основу неплаћеног пореза. Марковић је иначе у време режима Слободана Милошевића био и један од творача пореског система.

Сада се отворила нова афера и поставља се ново питање - зашто је власт омогућила Костићу да згрне огромне паре на малверзацијама са шећером и ко су остали актери ове афере? Да ли су огромни профити могли да буду остварени без знања власти? Наравно да нису, питање је само ко је све напунио џепове. Нема промашаја ако се следи траг који води до његових пријатеља и оних који окружују његове пријатеље. Треба се запитати и по ком се основу Костић појављивао на неким састанцима Владе после убиства Зорана Ђинђића. Не треба заборавити да је Веселинов био председник све три тендерске комисије за продају три шећеране које производе 80 хиљада тона шећера, а које су за по три евра продате Миодрагу Костићу односно „МК комерцу”. Поједини политичари износе податке да су одређена државна јавна предузећа после куповине тих шећерана отписивала дугове тих Костићевих шећерана на чудан начин.

Како тумачити то што се афера са шећером одвијала, и кулминирала баш у време ванредног стања када је контрола била изузетно ригорозна? Докле ће министри да слежу раменима, да штите криминалце и са њима сарађују? Да ли је акција „Сабља” служила само да се замажу очи јавности и да се евентално склоне конкурентски криминалци који сметају бизнису? Време ће показати, али већ сада све потврђује тачност овог размишљања.

Бугарин је позвао државу да одговори да ли је сав шећер из магацина зрењанинске шећеране извезен на тржиште Европске уније у време ванредног стања. „Тражимо и одговор како је могуће да је одвезен и шећер који није био власништво Робних резерви, као и да ли је тачно да је сав слатки производ пребачен у магацин новосадске компаније 'МК комерц',“ истакао је Бугарин.

Републички министар трговине, услуга и туризма Слободан Милосављевић потврдио је да је шећер премештен из зрењанинске шећеране у „МК комерц“ одлуком тог Министарства и налогом директора Дирекције за робне резерве. „Шећер је власништво Дирекције за робне резерве и с обзиром на то да зрењанинска шећерана сељацима није исплатила премије за шећер који су јој предали, Министарство трговине и Дирекција су реаговали како би имовина била на сигурном.“ рекао је Милосављевић гостујући на Студију Б. Међутим, остало је нејасно зашто је одвезен и шећер који није био власништво Дирекције, као и зашто је ускладиштен баш у „МК комерцу“. Милосављевић је складиштење неспретно објаснио тиме што наводно та фирма има највећи складиштени простор.

Међутим, директор Републичких робних резерви Радован Ристановић дао је мало другачије објашњење – да то складиштење није само складиштење него позајмица, а онда и нашао оправдање за тај потез. Рекао је да је шећер који је био ускладиштен у зрењанинској шећерани, 25. марта ове године дат на „зајам“ новосадској компанији „МК комерц“. „У шећерани је било 2000 тона дирекцијског шећера, али је на волшебан начин нестало 400 тона. Да се не би правили губици, као и да би се уштедело на складишним трошковима, одлучено је да се шећер позајми, као што се ради и са другом робом, попут пшенице, кукуруза или меса,“ ре-

као је Ристановић за новосадски „Дневник“. Додао је да је реч о уобичајеној пракси и навео да „МК комерц“, који је обезбедио банкарске гаранције, плаћа месечну камату у висини есконтне стопе Народне банке Србије.

Смењен за награду због умора

Можда изјава Жарка Кораћа који је новинару „Блица“ одбио да коментарише промену на врху царине, говорећи да он лично нема везе са тим и упутио новинара да то пита Ђелића јер је, према његовим речима, он то предложио на седници Владе, указује на раздор у самој Влади и да је око ове смене постојао сукоб.

Божидар Ђелић је, међутим, на конференцији за новинаре у четвртак 15. маја, рекао је да се не ради о смени већ о преласку са једне на другу функцију, јер је Беговић прешао у Агенцију за дуван и да подаци које је Беговић изнео о шверцу шећера немају везе са заменом директора у Управи царине. Апсолутно потцењујући здрав разум и логику народа и вероватно сматрајући да је коефицијент интелигенције у Срба веома низак, Ђелић је наставио са небулозним објашњењима попут оног да је сам Беговић замолио да га разреши те функције јер се тобоже „уморио за протекле две године“ и да сада прелази на мање одговорну функцију. Зар је мање одговорна функција бити на челу Агенције за спречавање шверца дувана? Том приликом Ђелић је ударио по хвалоспеву о Беговићу, о огромном задовољству Владе његовим резултатима, и на крају само остаје нејасно зашто га нису наградили за добре резултате, него је смењен?

Међутим, Беговић је новинару „Блица“ на питање да ли је заиста смењен, које је постављено после конференције на којој је Ђелић објавио смену у врху Царине, одговорио – „Истина је да сам смењен“, а није рекао „уморио сам се па сам тражио да ме разреши“. Смену или затвор је иначе и сам Беговић најавио у среду на конференцији за новинаре када је обелоданио махинације везане за шећер, што значи да је знао да је врх власти умешан и ову аферу и да покушава да је заташка. Беговић очигледно није рекао све што зна, али било је довољно што је наговестио да нешто зна и одмах је склоњен.

Међутим, дан након тога, у емисији „Кажипрст“ радија Б92, Беговић је видно променио неке своје раније изјаве а неке ублажио. Зашто? Да ли је неко претио Беговићу? Он је у емисији изјавио или потврдио исто оно што је Ђелић рекао на конференцији – да се био прилично заморио на том послу и да је сам тражио да га разреши функције, иако је претходно дана новинару „Блица“ изјавио да је смењен.

Он је објаснио да га је наводно разрешио Савет министара још пре две недеље, а не Ђелић, иако се ту ради само о формалном разрешењу за које овај Савет чак и није надлежан. Наиме, Беговића је почетком маја разрешио Савет министара државне заједнице Србије и Црне Горе у пакету са функционерима још шест бивших савезних институција, па је Влада Србије хтела да га, како би формално задовољила процедуру, поново именује на исту функцију. Али после конференције за новинаре на којој је обелоданио неке податке, искоришћено је ово формално разрешење да се Беговић смени са функције директора Управе царине. Зашто дан касније Беговић понавља Ђелићеву причу? Да ли је направљен неки договор, да ли су му добро запретили? Затвор је ипак много гора варијанта од смене.

Очигледне контрадикторности које произлазе из његових изјава у току само два дана Беговић није успешно објаснио. Врло нејасно је одговорио и на питање новинара Б92 у којој функцији је онда, уколико је већ био разрешен од

стране Савета министра као што тврди, држао конференцију за новинаре на којој је обелоданио махинације са шећером.

Истрага се води већ годину дана

Одлука Европске уније од 1. маја да се Србији и Црној Гори на три месеца укину привилегије и забрани преференцијални извоз шећера на њихову територију, за представнике наше власти је била очекивана. Истрагу око шпекулација са шећером Делегација европског бироа за сузбијање привредног криминала Европске комисије (ОЛАФ) води већ годину дана, а власт је о свему обавештена. Шест месеци се чекало да наша држава открије ко стоји иза сумњивих послова увоза и извоза шећера, али није ништа учињено. Такође је Комисија Европске уније дала рок од два месеца да се уради контрола, али некоме је очигледно било важније да и та два месеца искористи да напуни џепове еврима, него да спречи да веома повољан аранжман извоза шећера пропадне и да спречи угрожавање целокупне производње шећера у нашој земљи.

Зашто ништа није урађено да се спречи да дође одлука Европске уније којом нам се укидају привилегије? Зашто власт сакрива чињеницу да је постојао шверц шећера? Зашто је власт толерисала систем преваре, у свету познат као карусел ако појединци из врха власти нису имали користи од тога? Наиме, купован је шећер на слободном тржишту Европске уније, где се пласирају вишкови шећера по двоструко или троструко нижој цени од заштитне, од 200 до 300 евра по тони, увожен је у нашу земљу, а затим препакиван у домаће паковање, јер је наш шећер био ослобођен опорези-

вања и извожен на тржиште Европске уније по цени од 600 евра по тони. Појединци су згртали огромне паре продајући Европској унији њен шећер по двоструко вишој цени. Такође је искоришћена разлика у царинским стопама између Србије и Црне Горе, па је шећер фиктивно увожен у Црну Гору, где царина износи 1 одсто за разлику од Србије где износи 20 одсто. Према писању „Блица“ шећер је на Цетињу царинђен 150 евра по шлеперу, а у Србији 5000 евра (25 тона). Стижу и оптужбе да је Европској унији из Србије и Црне Горе извожен препакован шећер произведен од шећерне трске који је знатно јефтинији.

Сви који су учествовали у овој прљавој игри знали су да у Европској комисији не седе будале, они су само рачунали да ће од откривања до предузимања конкретне акције Европске комисије проћи довољно времена да се згрну енормне суме новца. Кома се из власти толико осладио новац од шећера да ништа није предузимано да се спречи озбиљно угрожавање производње шећера у нашој земљи?

Незадовољни произвођачи блокирали путеве

Поред три шећеране које је купио за 9 евра Миодраг Костић је закупио и зрењанинску шећерану. То је управо она шећерана која сремским произвођачима дугује 60 милиона динара за испоручену шећерну репу прошлогодишњег рода, па су произвођачи решили да преузму ствар у своје руке и кренули са блокадом путева. Испоставило се да је Миодраг Костић односно „МК комерц“ закупио зрењанинску шећерану, али није јасно коме је закуп плаћен, где су те паре и ко има обавезу да обештети сељаке и превознике.

Неке појединисти из овог уговора је касније изнео директор зрењанинске шећеране Душан Милошевић који су врло неповољни за шећерану, упркос томе што он тврди да је уговор добар. Он каже да је „МК комерц“ са зрењанинском шећераном направио уговор о закупу с анексом који допушта могућност отказа или проширења ангажмана, у зависности од засејаних површина шећерном репом и родом. Предвиђено је и да Костић нешто уложи, али је сада све неизвесно.

Данило Кнежевић, директор митровачке задруге „Митрокоп“ каже да ова задруга има власнички лист на 279 тона шећера у Зрењанину. „Произвођачи су посебно огорчени после сазнања да је у време ванредног стања, по налогу Министарства трговине и Дирекције робних резерви, шећер измештен из Зрењанина и смештен у складишта „МК комерца“, истакао је Кнежевић и додао да се држава према пољопривредни и даље маћехински понаша и да је у Зрењанину напалатила сопствена потраживања, а пољопривреду упутила на маратонске и скупocene судске процесе.

Директор митровачке задруге је, на конференцији за новинаре, нагласио да они месецима преговара са представницима министарстава пољопривреде, трговине и финансија, и да кључ за решење проблема у својим рукама сада држи

Слатки кристал донео богатство

Они који су се бавили математиком израчунали су да су на разлици у цени повлашћени појединци зарадили 130 милиона евра. Продато је 370.000 тона шећера по 600 евра по тони, што је око 130 милиона евра, а да је та количина продата на светској берзи по 250 евра по тони, колико се у просеку креће цена, зарада би била 92,5 милиона евра. Шећер је Европској унији продат по 600 евра без плаћања царине од 419 долара, што значи да су извозници зарадили око 222 милиона евра. Према ономе што су објавили државни органи има око 70 извозника. Али, јасно је да су се махинацијама бавили само они који су направили договор са актуелном влашћу и који су под њеном заштитом.

Зоран Живковић јер „очигледно његова министарства немају жељу да помогну сељацима“. Кнежевић је истакао да је оштећено на хиљаде произвођача у Срему и Банату, а да дуг достиже милион евра.

Председник Задружног савеза Војводине Ђорђе Бугарин нагласио је да од Владе Србије траже да у Новом Саду одржи хитну седницу на којој би се разматрала само актуелна ситуација у пољопривреди и упозорио да актуелна власт није извукла поуку из прошлогодишњих догађаја у митровачкој шећерани када су произвођачи на силу узели шећер за који су имали власничке листове. Очигледно је извукла поуку, с обзиром да је сав шећер склонила.

Објашњавајући детаље око одвожења шећера из зрењанинске шећеране у новосадски магацин „МК комерца“ у време ванредног стања, Душан Милошевић директор шећеране изјавио је да су они планирали да на име робних кредита тих 2.169 тона шећера из Републичке дирекције робних резерви позајме и поделе сељацима, јер су им за 31. март обећали друге рате дуга за прошле године преузету шећерну репу.

Милошевић каже да већ неколико година ова шећерана практикује такву позајмицу како би пребродила беспарицу, с тим што шећер увек врате до наредне кампање шећерне репе. Али, у Влади њихов захтев није прошао. „Влада је инсистирала да имамо гаранцију банке. Нисмо могли да је добијемо јер је зрењанинска шећерана дужна осам милиона евра, па смо Влади понудили хипотеку. Влада је одбила хипотеку иако је вредност шећеране процењена на 102 милиона динара и добио сам налог да се шећер дислоцира,“ објашњава Милошевић.

ОЛАФ проверавао фирму Миодрага Костића

ОЛАФ (Европски биро за сузбијање привредног криминала) је организација која је основана јуна 1999. године после оставке председника Европске комисије Жака Сантера због корупционашког скандала. Њихов задатак је независна надлежност у свим питањима на територији Европске уније и пословању Европске комисије која наноси економску и финансијску штету европским грађанима.

Званичници ОЛАФ-а су покушали да дођу до пуне документација о пословима наших фирми са шећером. Пошто им нису пружени сви докази да је извезени шећер пореклом

из Србије, изречена нам је мера тромесечне забране преференцијалног извоза шећера у Европску унију. Према писању „Блица“, ОЛАФ је ради контроле увоза и извоза шећера био у СРЈ у новембру 2002. године. Тада им је задатак био да изврше контролу шећера који је „МК комерц“ са седиштем у Новом Саду увезао у СРЈ, провера порекла шећера који је иста фирма и ЗЗ „Панон инвест“ (са седиштем на истој адреси) извезла из СРЈ у земље чланице Европске уније, провера увозних и извозних декларација за шећер у царинарници Нови Сад и провера правила о пореклу шећера произведеног у шећерани „Црвенка“ као и провера производа извезених из те фабрике.

Из текста протокола о сарадњи ОЛАФ-а и Савезне управе царина, потписаног 22. новембра 2002. године јасно је да су преференцијали Србији за извоз шећера у Европску унију укинута и због немогућности увида у сву документацију и пословање „МК комерца“ са шећером. Европски инспектори су установили, уз помоћ царине у царинарници Нови Сад, да су прве увозничке операције „МК комерц“ 2001. године, углавном царинене за рачун других друштва, а да тек од априла 2002. године увозе шећер за сопствени рачун и царине га у сопственом складишту у Петроварадину. „МК комерц“ је истражитељима Европске уније доставио копије извозних декларација, фактура и извозних дозвола.

„МК комерц“ је готово сав шећер (сем увоза грчког шећера) куповао преко друштва „Унион трејд“ са седиштем у Тортоли (британска Девичанска острва) и „Максвел атлантук“. Купован је и шећер из земаља Европске уније. Шећер је до складишта у Петроварадину превожен камионима или возом, а неки купци су и рафинерије шећера из околине Новог Сада.

„МК комерц“ је одбио захтев делегације да јој стави на увид извод листе купаца, каже се у протоколу, уз назнаку да је одбијање правдано „комерцијалном тајном“ и да „у тим условима делегација није имала могућности да настави са интегралном контролом производа које су они увозили.“

У документу се наводи да је „МК комерц“ за продају шећера користио као посредника „Унион трејд“.

Приликом контроле у шећерани „Црвенка“ где су инспектори ОЛАФ-а имали приступ улазима, производњи и продаји, показала је да „постоје средства и инструменти потребни за производњу коју је предузеће декларисало за 2001. и 2002. годину“. „Није констатовано да је предузеће увозило рафинирани шећер или било шта друго изузев своје производње. На основу документације није било могуће констатовати да је та фабрика стављала у џакове или испоручивала други шећер изузев сопственог.“

ЕУ већ дуго упозорава

Неки представници власти истичу да су на махинације са шећером дуго упозоравали из Европске уније. Прво писмо је савезним органима послато 8. априла 2002. године, затим 12. априла, па 26. јуна исте године. Писмом од 8. априла је, како преносе медији садржај одлуке о укидању повластица 764/2003, од надлежних органа у Србији и Црној Гори затражено да објасне ситуацију и да у потпуности сарађују са Унијом и земљама чланицама. Ситуација је, пише у тачки један одлуке о укидању повластица, следећа: „Од почетка 2001. године регистрован је значајан и рапидан пораст преференцијалног увоза шећера у Унију из Србије и Црне Горе. Такође, у 2001. години значајно је повећан извоз шећера из Уније у ову земљу. Овакав развој трговине у оба смера учинио се високо артифицијелним, што је навело Комисију да се састане у марту 2002. године и одлучи да предузме акцију како би се ситуација разјаснила.“

Даље се у документу истиче: "Основано се посумњало да је шећер увезен из Србије и Црне Горе заиста тамо и произведен, на шта су увозници из Уније и упозорени 26. јуна прошле године."

Ово писмо донео је у Београд Крис Патен, европски комесар за безбедност. Стручњаци Европске уније су у тој поруци понудили помоћ Влади Србије да уреди своје царинске прописе и уведе јединствене царинске сертификате на свако паковање шећера, како би се избегао нелегалан извоз. После доласка Патена, Влада Србије је формирала комисију која је требало да истражи да ли је у Србији било незаконитих радњи око шећера, али до 1. маја, до када им је Европска унија оставила рок за овај посао, није подигнута ниједна кривична пријава, нити је ико угужен за царински и девизни прекршај.

Слободан Милосављевић је, после забране извоза, за један београдски дневник дао исту изјаву као након доласка Патена, а то је да ће надлежни органи утврдити да ли је било малверзација са шећером и да ће свака кесица шећера добити свој јединствен број. Питање је - зашто то није урађено раније? Ко сво време из власти зарађује, па није могао да се прекине тако уносан бизнис?

Неки подаци око увоза и извоза шећера које наводи „Преглед“ могу бити индикативни. Шећеране у СРЈ су у 2001. години произвеле 210.000 тона шећера, домаћа потрошња је процењена на 210.000 тона, а извезено је 170.000 тона, што наводи на закључак да је те године истовремено и увезено 170.000 тона. Следеће, 2002. године, произведено је 273.000 тона, потрошено опет 210.000 тона, а извезено 200.000 тона, што би опет значило да је увезено 137.000 тона шећера.

Копрцање званичника

Реагујући на забрану Европске уније представници власти су пожурили да дају идентичну оцену као Миодраг Костић. Они су махинације, преваре, шверц шећера правдали „завером лобија европских произвођача шећера који су се уплашили моћних конкурената“.

Министар пољопривреде Драган Веселинов изјавио је да је одлука политичке природе. „Таман смо почели да дижемо домаћу производњу и да успешно извозимо када је стигла ова одлука. Она је политичке природе, а не економске и израз је борбе једног од највећих лобија у Европској унији, шећерног, да нам се већ сада ограничи тржиште," рекао је

Веселинов и додао да ЕУ није очекивала да Србија извезе толику количину шећера.

Министар трговине Томица Милосављевић је изјавио: „Јаки трговачки и произвођачки лоби шећера у Европској унији схватио је да произвођачи шећера у Србији и Црној Гори узимају значајнији део тржишта. По мом мишљењу, пре свега је утицај шећерног лобија довео до тога да се привремено суспендује дозвола за увоз шећера из Србије.“

Миодраг Костић је рекао: „Суспензија је резултат сукоба економског и политичког лобија у Бриселу. С једне стране политички лоби жели да помогне разрушеним земљама Балкана, а са друге стране економски лоби се уплашио од најјаче земље западног Балкана, када је у питању индустрија шећера.“

Нешто касније се Костић досетио да је напад најбоља одбрана, па је почео да напада партнере из Европске уније. „Нико није, заправо, покренуо питање да ли су, можда, ови напољу препакивали, него су одмах све очи биле упрте у јединог домаћег власника шећерана.“

Кружећа проневера

Насупрот тврдњи домаћих званичника који покушавају да дају небулозна објашњења, у ОЛАФ-у и Европској комисији истичу да су утврдили конкретна кршења прописа и правила Европске уније, јер иначе не би привремено обуставили повлашћен увоз шећера из Србије и Црне Горе. Медијима је у ОЛАФ-у дато следеће објашњење: „Постоји основ за такву меру, није само реч о 'димуну' било је и 'ватре', и то не само када је реч о трговцима у Србији, већ и онима који су у тој превари са њима сарађивали у земљама Европске уније. У таквој врсти превара и утаја буџетских прихода увек постоје саучесници на обе стране," истакао је функционер ОЛАФ-а.

Он је указао и на писање бриселског листа „Стандард“ који је објавио да су „белгијски произвођачи шећера утврдили да Белгија поново купује по скупљој цени најпре извезени сопствени шећер, када га поново бестидном преваром трговци са Балкана врате извозом по повлашћеним нижим тарифама, у Белгију и друге земље Европске уније.

Функционер ОЛАФ-а је истакао да је савршено јасно да нешто не ваља и да све не може остати исто, ако се не може јамчити да шећер из Србије извожен у Европску унију није претходно увезен из земаља европске петнаесторице. „Мора се недвосмислено гарантовати да је извожени шећер српског порекла. Када је реч о повлашћеном режиму, кључна одредба налаже да се јамчи да су у питању производи из земље којој је Европска унија одобрила те повластице. Ми смо у том случају непобитно утврдили да је шећер 'кружио' од Европске уније ка Србији и назад. Да то нисмо без икакве сумње утврдили, открили, не бисмо предузимали меру привремене обуставе преференцијалног увоза," нагласио је функционер ОЛАФ-а.

Он је, такође, рекао да ОЛАФ такве конкретне податке не обелодањује, али је потврдио да је било случајева да су се камиони са увезеним шећером, који су претходно уз велике извозне премије увезени из Европске уније, враћали као „домаћи извоз“ у Унију, тако што су само као горњи слој товара на камион стављане вреће са правим домаћим шећером, док је испод остао исти, у Европској унији упакован производ. „То је дословце била 'кружећа проневера' коју у извештају спомиње Европска комисија“.

Београдски лист „Експрес“ из поузданих извора у Бару, дошао је до занимљивих података. Цео бизнис кренуо је са увозом шећера са Кариба у Луку Бар. Званични увозник

шећера била је будванска фирма „Адријатик“, власника Велибора Золака, веома блиског пријатеља председника државне заједнице Србија и Црна Гора Светозара Маровића.

На питање Европске уније где је карипски шећер, надлежни су одговорили да је тај шећер био у транзиту и да је извезен и продат ван Европске уније. Међутим, шећер је из Луке Бар транспортован у Србију луксузним камионима предузећа „Воћар лутка“ из Пријепоља, власништво Бахрије Бегановића где је у некој од војвођанских шећерана препакован и даље пласиран по цени као да је европског порекла.

Само у једној транши у барску луку са Кариба је стигло 30.000 тона шећера. У тој транши зарада која је остала у Црној Гори процењује се на више милиона долара. Набавна цена шећера са Кариба креће се од 25 до 30 центи, а продаје се од 50 до 60 центи. Као посредник или карика у ланцу помиње се и кћерка републичког министра чији ресор делом надгледа ове активности.

Последице

Шећер је био најбољи српски извозни производ, јер нам је Европска унија дала преференцијални третман за овај производ, што је требало да поспешује обнављање производње шећера. На основу одлуке од 18. септембра 2000. године наша земља је била ослобођена плаћања царинских дажбина, и српски шећер је у Европској унији био третиран као домаћи. Цена му је била нешто више од 600 евра по тони. Убудуће ће, уколико забрана настави да важи и после три месеца, уобичајене царинске дажбине за наш шећер износити 419 евра по тони.

Преференцијални извоз шећера у Европску унију имао је огроман значај за производњу шећера. Медији истичу и податке републичког „Статистичког годишњака“, који указују да је производња шећера половином деведесетих година опала на око 150.000 тона годишње, а 2000. године је чак пала на само 115.000 тона. Али, када је Европска унија одобрила привилегован извоз, производња је већ прве наредне године удвостручена, а наредне године скоро утростручена, док се ове године да није суше, могла очекивати четвороструко већа производња. Од шећера живи око 100.000 сељака и они су поново могли да живе од свог рада, али сада сви страхују. Укидањем повластица озбиљно је угрожено пословање свих домаћих шећерана које су шећер на европском тржишту продавале по повлашћеној цени од 610 евра за тону, што је далеко повољнија цена него на домаћем тржишту, а прети опасност и да буде уништена целокупна производња шећера у нашој земљи. Поставља се питање да ли режим на овај начин мисли да конкретизује своје наводно залагање за повезивање наше земље са Европом, јер је власт од почетка била упозната са овом преваром, али ништа није предузела да је спречи? Да ли тако изгледа њихов такозвани „пуг у Европу“?

Сада је највећи проблем, уколико се после три месеца не скине забрана, коме ће пољопривредници продати репу коју су ове године посејали на много већој површини управо због повлашћеног извоза, и да ли ће им држава рефундирати губитке. Ове године је на војвођанским пољима засађено око 90.000 хектара шећерне репе, двоструко више него прошле године, а од шећера посредно или непосредно живи око 150.000 људи.

Домаћи произвођачи и стручњаци истичу да одлука Европске уније да суспендује преференцијални извоз шећера, представља тежак ударац за нашу индустрију шећера који ће донети огромне губитке, а уколико забрана потраје,

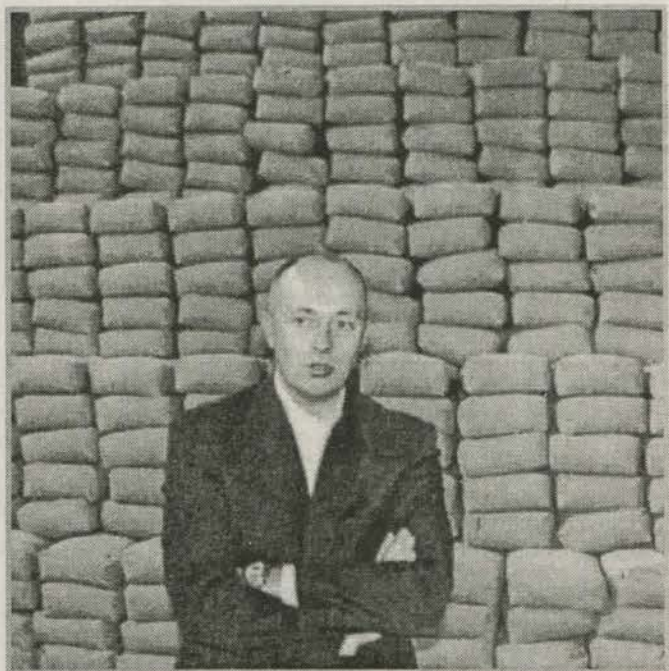
опстанак појединих шећерана ће бити доведен у питање. Процене су да ће оваквом забраном наш углед на тржишту шећера бити пољуљан и да ће бити веома тешко повратити поверење купаца из Европе.

Медији су пренели оцене неких домаћих произвођача и стручњака, у којима изражавају забринутост због насталих околности. Помоћник директора шећеране „Црвенка“ Драган Поповић истакао је да ће шећерана имати огромне губитке због забране извоза. „Ако постоји шверц шећера, онда забрана извоза не би требало да се односи на целу индустрију, већ само на кривце који су и довели до оваквих последица. Ово је дефинитивно веома тежак ударац не само за наше шећеране, већ и за све остале секторе који су повезани са производњом шећера. Са овом забраном шећер ће бити продаван по нижим ценама од оних које су предвиђене за Европску унију, чиме ће рентабилност и ликвидност многих шећерана бити доведена у питање. Ипак смо улагања у производњу и ремонте базирани на новцу од извоза, а то је сада угрожено,“ рекао је Поповић и указао да постоји могућност да многе шећеране буду затворене уколико забрана буде трајала дуже од три месеца.

Милан Шеварлић, професор на Пољопривредном факултету и председник Удружења аграрних економиста, наглашава да ће забрану извоза на три месеца наша индустрија шећера тешко поднети и да је велико питање како ће се све завршити након утврђивања кривца. „Отежавајућа околност је и то што ће наши досадашњи европски купци у наредна три месеца морати да потраже друге добављаче и питање је како их касније поново освојити. Ипак, највећа штета је она индиректна, нематеријална, јер ће знатно бити угрожен наш имиџ и углед као једног од значајнијих извозника,“ истиче професор Шеварлић.

Упркос свим упозорењима озбиљних стручњака да је целокупна производња шећера доведена у питање, министар Веселинов nonшалантно изјављује: „Нећемо претрпети никакву штету. Штета једино може да наступи ако за ова три месеца изгубимо тржиште.“

Сада је најважније да се хитно спроведе истрага око свих аспеката ове преваре и да се сви кривци казне, јер је то једини начин да након три месеца буде скинута забрана Европске уније.

Косово и Метохија клизи у независност

СТИЖЕ, НАМЕРНО!

узећа је отворен 15. маја у Приштини, а прикупљање понуда трајаће 90 дана. После тог рока уследиће расписивање понуде за приватизацију још 12 друштвених предузећа на Косову.

На том списку су „Клокот Бања“ код Косовске Витине, „Екстра“, фабрика боје и лакова у Вучитрну, „Фармакос“, фабрика лекова у Призрену, „Хотел Метохија“ у Пећи, Индустрија грађевинског материјала „19. новембар“ у Приштини, „Фабрика за прераду дрвета и израду намештаја“ у Пећи, фабрика бетонских конструкција „Косово“, „Лукс“, трговинско предузеће, издавачка делатност „Прогрес“ и конфекција „Трепча“ у Митровици.

У косовском парламенту оправдани злочини над Србима

Стигла је још једна провокација са шиптарске стране, коју Запад баш није могао да поздрави, али је није ни ометао. Шиптари су у Скупштини усвојили Резолуцију о признавању вредности борбе народа Косова за ослобођење и независност. Према том документу, ослободилачка борба народа Косова за слободу и независност у свим својим фазама и облицима развоја је била политичка борба, мировни отпор и оружана борба вођена од Ослободилачке војске Косова. У Резолуцији се истиче и неизмерна помоћ међународне заједнице у ослобођењу покрајине.

Резолуцијом се велича борба ОВК, терористи су претворени у војнике који су се борили за слободу и независност, и оправдани су сви злочини који су почињени над Србима.

И Човић се придружује отимачини

Препорука коју је дао Небојша Човић поводом Штајнерове Уредбе показује да је оно претходно негодовање било само представа за наивне. Човић је позвао српске бизнисмене, нарочито оне са Косова и Метохије, али и из централне Србије, да се пријаве на тендер за приватизацију друштвених предузећа у покрајини да би на тај начин, тобоже, били заштитени српски национални интереси. Заправо је Човић као врхунски преварант и професионални криминалац, видео добру прилику да ту читаву пљачку и отимачину могу да искористе и неки криминалци одавде (посебно његови који су већ уходали прљава послове на Косову и Метохији) и да се овајде.

Потпредседник Владе је, после свега, без и мало стида, у тој „поруци за заштиту националних интереса“ рекао да очекује да ће тендер бити спроведен по правилима и легално.

Штајнеров коментар на усвајање Резолуције представља врхунско лицемерје. Он је оценио да је Резолуција „ужасна“ и да ће због тога да „казни“ чланове парламента и Владе у Приштини на тај начин што им неће дозволити да те недеље учествују са њим на састанцима са представницима НАТО, Европске уније и Савета Европе у Бриселу и Охриду. При том је истакао да не жели да претера са казним мерама. Штајнер је истакао и да би могао да поништи ту Резолуцију, али да је довољна ова казна коју им је одредио. Од представника актуелне власти није стигао никакав коментар на усвајање Резолуције.

ДОС препушта Косово Шиптарима

Досовска власт није урадила ништа да би решила косовско питање у интересу Срба, односно решавала га је на руку Албанцима, чинила је све да „очисти“ Косово и Метохију од Срба, да га препусти Шиптарима. Сада се догађа управо оно на шта су много раније упозоравали они часни Срби који су сматрали обавезом да мора да се уради све како би се територија Косова и Метохије сачувала а српски народ заштитио. И није требало бити сувише паметан па видети у ком правцу ће се догађаји развијати, одавно је било све јасно.

Сви смо сведоци остваривања монструозног плана Запада, етничког чишћења Срба и културног геноцида. Они који су морали да траже решење само су затварали очи правећи се да се ништа не дешава. Запад је у спровођењу свог плана имао апсолутну подршку актуелне власти. Човић није мрднуо прстом да помогне Србима, али је зато своју функцију председника Координационог центра максимално искористио за бескрупулозно згртање пара преко грбаче српског народа. Он је са својом групом новокомпонованих бизнисмена за ово кратко време, на пословима који су били намењени за изградњу Косова, покупио огромне количине пара, на десетине милиона евра, док су Срби постајали права сиротиња која нема ни за хлеб сваког дана, али о овоме је

Црквена имовина у шиптарским рукама

Епархија Рашко – призренска Српске православне цркве поручила је да УНМИК-ова Уредба о приватизацији прети да омогући албанским приватним фирмама да легално приватизују бившу црквену имовину и тако онемогуће повратак одузете земље законском власнику. „Ова Уредба по мишљењу правних саветника епархије, отвара процес у коме ће се имовина Српске православне цркве конфискована за време комунистичке власти, ускоро наћи у албанским приватним рукама и тако заувек оутђити од Цркве, истичу из Рашко – призренске епархије.

Такође наводе да је пре Другог светског рата Српска православна црква била један од највећих земљопоседника на Косову и Метохији, а само манастиру Високи Дечани одузето је око 800 хектара земље. Део црквене имовине конфисковане 1946. године, подељен је албанским сељацима, а остатак је задржан у државном власништву или додељен друштвеним предузећима. Епархија Рашко – призренска истиче да Албанци врше притисак на УНМИК за што скорију приватизацију, јер Министарство правде Србије припрема закон о денационализацији.

„Велика Србија“ већ детаљно писала.

На само неколико стотина километара од нас Срби се протерују са своје дедовине (већина их је већ протерана), руше се српски споменици културе, цркве и манастири, уништавају се сведочанства њиховог вековног постојања на тим просторима, затиру им се трагови духовни и физички. Тај процес се по свему судећи приводи крају, јер је само питање времена колико ће оно мало Срба што је остало на Косову и Метохији а који су искључиво препуштени сами себи, моћи да издрже под свакодневним притиском Шиптара. Несхватљиво је како и успевају да опстану у крајње нехуманим условима, поготово они Срби који, заборављени од свих, живе у шиптарским селима.

Запад и Шиптари најављивали своје потезе

У јануару 2003. године Рено Харниш, шеф америчке мисије на Косову, дао је интервју за Глас Америке из кога се јасно види да ће они кренути са конкретним потезима који во-

де ка независности Косова. Харниш је тада у разговору истакао да би у 2003. години желео да види прелазак компетенција са УНМИК-а у руке косовских институција. „Друго питање је економски развој. Мислим да је кључни елемент за развој Косова приватизација. Овај процес је веома тежак као последица претензија над имовином, али међународна заједница и косовски ауторитети треба да раде заједно да би напредовали у овом правцу у 2003. години,” рекао је Харниш. Он је, такође, изјавио да је важан успех постигнут повратком избеглица и расељених. Сигурно није мислио на повратак Срба, јер сви знају да се Срби иселавају а не враћају, али управо то је разлог за њега да буде задовољан.

У фебруару ове године, за разлику од Харниша, косовски омбудсман Марек Новицки је у интервјуу радију „Слободна Европа” објективно оценио да је због укупне ситуације на Косову и Метохији повратак прогнаних Срба доведен у питање. Он је рекао да се може очекивати повратак само малог броја Срба и то већином у села, где, како он каже, неће никоме сметати. Новицки наглашава да је повратак у градове сасвим неизвестан, не само због безбедности, већ зато и што је Србима одузета сва имовина.

Е, сада када је поменута Уредба о тзв. приватизацији већ прошла кроз канале Уједињених нација у Њујорку, и скоро је невероватно да би међународна администрација признала грешку, сада досовска власт таламбаса, диже буку, најављује „жестокую дипломатску иницијативу”, Човић тобоже оштро најављује да неће да разговара са Штајнером, а све то да би обманули народ да они као нешто раде на решавању проблема. Ми их питамо, а шта сте радили до сада? Зашто раније нисте тражили повлачење Михаела Штајнера?

Не треба заборавити како је косовска влада у марту 2003. године у Приштини прославила годишњицу почетка сукоба тзв. ОВК са нашим снагама безбедности, отворено најављујући независност Косова уз дефиле Косовског заштитног корпуса (КЗК), а нико од међународних представника није то чак ни прокоментарисао у лошем контексту, а ни домаћа власт на то није реаговала, нити је коментарисала као нешто опасно. Манифестација је трајала три дана и носила је назив „Епопеја ОВК”, присуствовали су јој премијер Косова Бајрам Реџеџи и лидер најјаче партије Албанаца у Македонији, Демократске уније за интеграције Али Ахмети.

Агим Чеку, командант Косовског заштитног корпуса који је настао након, наводног званичног распуштања тзв. ОВК у јесен 1999. године, тада је наглашавајући да се неће остварити тенденције оних који траже да се КЗК угаси, рекао: „Косово је много инвестирало у своју слободу и ни по

коју цену неће дозволити враћање процеса уназад. Знали смо како да победимо у рату и уверени смо да ћемо победити и у миру," рекао је Чеку. Чеку је, иначе, поред злочина почињених над српским становништвом на Косову и Метохији одговоран и за хрватску акцију „Олуја“, али га хашка оптужница заобилази.

Један од вођа некадашње тзв. ОВК, а сада председник Алијансе за будућност Косова Рамуш Харадинај изразио је уверење да ће народ Косова и косовске институције реализовати вољу народа за независном и сувереном државом Косова.

Некадашњи политички лидер тзв. ОВК, сада председник Демократске партије Косова Хашим Тачи, позвао је косовски парламент да што пре законом призна пожртвовање народа Косова и борбу ОВК, јер, како је рекао, „нико у свету нас неће признати уколико ми не признамо себе, своје пожр-

твовање". „Уколико неко мисли да ће хапшењем ратног руководства зауставити процес независности Косова, тешко се преварио, јер два милиона Албанаца и сви грађани Косова су опредељени за слободу и независност," рекао је Тачи.

Косовском заштитном корпусу су дате ингеренције које има војска у једној држави. Српски представници у косовским институцијама послужили су једино легализацији неlegalног стања. Срби се протерију и а српска имовина се отима и поклања Шитгарима. Мафија и криминалци владају покрајином и гомилају богатство, уз помоћ и подршку западних сила, а многи припадници КФОР-а и УНМИК-а очигледно имају користи од албанске трговине дрогом. Према неким подацима стручњака, косовски Албанци у земље Европске уније уносе огромне количине дроге, чија је цена око 300 милиона евра дневно.

Чак је је и угледни римокатолички недељник „Тридесет дана" у марту ове године писао о уништавању српских православних објеката. У овом недељнику је објављено да ће српски православни манастири на Косову и Метохији бити уништени уколико војници КФОР-а не наставе да их штите. Лист је објавио тврдњу једног италијанског пуковника да Албанци чекају само да се војници КФОР-а повуку, па да сравне са земљом српске светиње. „Албанци су убеђени да ће само потпуним уништењем цркава и манастира ослабити вољу протераних Срба за повратком," тврди овај италијански пуковник у изјави римском дневнику „Тридесет дана".

Штајнер најављује да ће се до краја године већина административних надлежности пренети на косовске институције, и сасвим је јасно да је сваким даном Косово и Метохија све ближе независности. Резолуција 1244, по свему судећи, неће бити спроведена, јер досовска власт очигледно неће или је неспособна да издејствује њену примену.

Стање у јужној српској покрајини се све више удаљава од оквира предвиђених овом Резолуцијом - ништа од повратка српске војске и полиције, а Косово и Метохија не иду у правцу мултиетничности, и територије која ће остати у саставу Србије и Црне Горе. Албанци полако добијају своју државу, а српском народу који на овим просторима има корене своје државности од 12. века затиру се духовни и физички трагови постојања. Под хитно би актуелна власт морала да предузме све што је у њеној моћи да се овај процес заустави, али они су и даље глуви и слепи. И остали су глуви и слепи и на покушај Српске радикалне странке која је хтела да помогне и предложила је како да се спасава оно што се још спасити може.

„Јумко" и „Симпо" траже своје фабрике

Руководство врањских фирми „Јумко" и „Симпо" енергично сеprotиве Уредби шефа УНМИК-а Михаела Штајнера о приватизацији објеката тих фирми на Косову и Метохији, преноси Танјуг. Вршилац дужности генералног директора „Јумка" Новица Стојановић изјавио је да тај памучни комбинат на Косову има фабрику конфекције са 12 хектара земљишта и 20.000 квадратних метара корисног простора под кровом, са 155 запослених, али да су објекат запосели Албанци.

У јужном делу Косовске Митровице ово врањско предузеће има фабрику конфекције са 200 радника, коју су такође запосели Албанци. Осим тога, врањски текстилци имају у Призрену фирму „Домаћа радиност", а на подручју Косова и Метохије и 10 продавница од којих су неке запосели припадници УНМИК-а и КФОР-а.

„Вредност три фабрике и 10 продавница врањског колектива процењује се на нешто више од 35 милиона евра," закључио је Стојановић. Генерални директор компаније „Симпо" Милан Николић истакао је да тај дрвопрерађивачки гигант има фабрику ламелираног намештаја у Зубином Поточу, која је већ 60 одсто приватизована и у којој је запослено 180 радника.

Према процени из 1999. године, вредност те фабрике која ради искључиво за извоз у Скандинавију, износи најмање 1,8 милиона евра.

ДОС ОДБИО ДА

Текст Резолуције коју је поднела Српска радикална странка парламентарној државној заједници Србије и Црне Горе представља најбољи правни основ за стварање прецизне и јединствене политичке платформе за решавање косовско – метохиске кризе – Одбијањем Резолуције, режим показао да уопште не жели да сачува српску територију

Посланичка група Српске радикалне странке упутила је 12. маја ове године Предлог да Скупштина Србије и Црне Горе по хитном поступку усвоји Резолуцију о стању на Косову и Метохији. Неприхватање овог Предлога у Скупштини показује колико је актуелној власти стало да учини нешто у интересу српског народа и очувања ове српске територије у оквиру државне заједнице.

Александар Вучић, генерални секретар Српске радикалне странке, представио је новинарима на конференцији за штампу, дан пре заседања Скупштине Србије и Црне Горе, Предлог који је ова странка припремила у покушају да помогне не само Скупштини Србије и Црне Горе, већ и целокупном српском народу. „Припремили смо за седницу Предлог да се по хитном поступку усвоји Резолуција о стању на Косову и Метохији и ономе што би државни органи Државне заједнице Србије и Црне Горе морали да учине, односно оно што не би смели да предузму у циљу очувања и заштите територије Косова и Метохије, односно интереса грађана Косова и Метохије,” истакао је Вучић.

Он је рекао да странка није ишла са нереалним политичким ставовима, са нечим што се не може учинити, са нечим што би био политички маркетинг, већ можда са нечим што би представљало лепе жеље, или са оним око чега би требало све политичке снаге и политичке странке да се усагласе у овом тренутку, а што је много важније од сваке борбе за власт.

„На овај начин полако али сигурно губимо Косово и Метохију и зато морамо да предузмемо све што је у нашој моћи да Косово и Метохију сачувамо и заштитимо. Кључна одредба у оквиру ове Резолуције јесте да нико у име државне заједнице Србије и Црне Горе не сме и не може да потпише или на било који други начин да прихвати и да сагласност на формалну или фактичну, директну или индиректну сецесију Косова и Метохије од Србије и Црне Горе.

Дакле, нико ни на који начин не сме и не може да прихвати од органа државне заједнице независност Косова и Метохије. То је кључна ствар. Ако нас на то приморају, ако то уради Михаел Штајнер уз помоћ било кога другог, дакле изврши такав притисак на друге представнике међународне заједнице, наше је да наша држава по том питању не реагује.

На тај начин бисмо, у ствари, успели да постигнемо једну ствар, а то је да та њихова одлука буде правно ништавна и да у сваком тренутку променом констелације снага у свету, држава се чува за век и векова, а не за годину или две, и ми можемо да добијемо повраћај своје територије и своје земље. Дакле, кључна ствар је да никада ниједног тренутка нико не сме да прихвати директни или индиректни акт, политички потез или поступак којим ће се прихватити независност Косова и Метохије, односно, давање албанској страни

пуног суверенитета на делу наше државне територије,” истакао је Александар Вучић.

Он је рекао да је Српска радикална странка инсистирала на поштовању Резолуције 1244, јер се морају поштовати норме које је сам Савет безбедности Уједињених нација донео. „О томе нико не говори, ни Ми-

Резолуцију о стању на Косову и Метохији

СПАШАВА КОСОВО

хаел Штајнер нити било који други претставници који би требали да представљају универзалну светску оргазацију на Косову и Метохији. И да видимо шта пише у Резолуцији 1244. Морају да се врате војска и полиција на Косово и Метохију, јер то је део Резолуције Савета безбедности и ако то није могуће и ако неки кажу да није реално, због чега бисмо онда уопште било шта признавали и због чега бисмо онда било шта поштовали, ако они нису у стању да поштују акте и одредбе оне које су сами донели", рекао је Вучић.

Он је изражавајући наду да ће Предлог бити прихваћен јер у њему не постоји ништа спорно, рекао: „Очекујемо сигурну подршку опозиционих посланичких клубова, а претпостављам да и људи из власти, ако имају имало одговорности, ако желе да имају разумевања, да овакву Резолуцију неће одбити. У овој Резолуцији ни за кога нема ништа спорно, осим да никада нико, ни формално ни неформално, ни директно ни индиректно, не може да прихвати независност Косова и Метохије. И то је врло широко дато, али то је нека гаранција нашем народу на Косову и Метохији да држава стоји иза њих, то је нека гаранција Србима у јужној српској покрајини да их држава неће оставити на цедилу или нећемо рећи само - ето они су прогласили независност, па шта ту ми можемо. Ово је оно што ми можемо да урадимо. Не можемо сада да пошаљемо наше мигове на Вашингтон и Њујорк, немамо ми ту снагу, ни не приличи и немогуће је, али зато ово можемо да урадимо. У оквиру реланог мислим да смо најбољи могући политички потез у овом тренутку учинили. И друго, било би добро када би га прихватили сви, зато што бисмо на тај начин показали једну врсту консензуса и општенародне и општеполитичке опредељености за доношење таквог акта," закључио је Вучић.

У Предлогу Српске радикалне странке написано је:

„Председнику Скупштине Драгољубу Мићуновићу,

У складу са чланом 35, став 2 подносимо Предлог да Скупштина Србије и Црне Горе донесе Резолуцију о ситуацији на Косову и Метохији и мерама које органи државне заједнице морају да предузму или не смеју да учине, у циљу заштите територије Србије и Црне Горе и интереса грађана Косова и Метохије.

У складу са чланом 76, ставом 1. захтевамо да ова Резолуција буде донета по хитном поступку.

РЕЗОЛУЦИЈА

Скупштина Србије и Црне Горе констатује да целокупна политичка, безбедносна и социјално - економска криза на Косову и Метохији, од усвајања Резолуције Уједињених нација никада није била израженија. Кључни генератор кризе у јужној српској покрајини јесу они који би у име универзалне светске организације Уједињених нација требало да поштују Резолуцију 1244, а не да својим формалним актима и непосредним политичким понашањем у потпуности поништавају њене одредбе.

Скупштина Србије и Црне Горе обавезује све државне органе Државне заједнице Србија и Црна Гора да користећи сва демократска средства, захтевају пуно поштовање Резолуције 1244 Савета безбедности Уједињених нација, повратак српске војске и полиције на Косово и Метохију, део територије Државне заједнице Србија и Црна Гора.

Истовремено, ниједан представник органа Државне заједнице Србије и Црне Горе не сме и не може да потпише или на било који други начин да прихвати и да сагласност на формалну или фактичку, директну или индиректну сецесију Косова и Метохије од Србије и Црне Горе.

Скупштина Србије и Црне Горе инсистира да органи Државне заједнице учине све што је у њиховој моћи да се обезбеди већа сигурност за припаднике српског народа на Косову и Метохији као и да им се обезбеди значајнија подршка у развоју економије и побољшање социјалног статуса у јужној покрајини. Такође, држава коначно мора да створи реалне услове за повратак прогнаног становништва на своја огњишта, посебно на она подручја и оне територије на којима Срби представљају већинског становништво.

Образложење

Криза на Косову и Метохији прети да уништи српско национално биће и српску државност у потпуности. Политичке странке до сада су користиле питање Косова и Метохије за међусобне обрачуне, а сада је прави тренутак да покушамо као држава и политичари консензусом да нађемо начин за спас Косова и Метохије и опстанак и спас српске територије унутар Државне заједнице Србије и Црне Горе."

Комисија коју је основао Савет безбедности у најновијем извештају

ЗАШТО ВЛАСТ ШТИТИ

Др Војислав Шешељ је још прошле године говорио о нелегалном извозу оружја у Либерiju у којем су главни носиоци посла Павковић и Чуме – У извештају Комисије Уједињених нација прозван је Јован Алексић, иллой зајослен у „Авиоџенексу” на која је у новембру прошле године и Шешељ указивао као на особу која је задужена за конџаки, а коју је делеџирао либерџски прџседник

Ових дана поред шећерне афера, актуелна је и афера везана за шверц оружја у Либерiju. Чини се да под досовском влашћу афере ничу као печурке после кише. Ова афера може да буде изненађење само за неупућене, али још у новембру прошле године др Војислав Шешељ је изнео у јавност податке које је добио, а који су се односили на шверцере оружја који главне послове праве са Либерijом а не са Ираком како је у то време покушавало да се представи кроз „аферу Орао” и шверц оружја у ову земљу, а која је Западу у том тренутку била потребна због напада на Ирак. Не кажемо да није било шверца у ову земљу, већ да Ирак није било главно одредиште и да је афера вештачки „надувана”.

На основу података који су сада објављени постаје јасно да неко покушава да заштити главне протагонисте у овом уносном „бизнису”. Подсетићемо вас на податке које је др Шешељ изнео 22. новембра прошле године на конференцији за штампу: „Ја ћу вам сада рећи још нешто, што ће вам, претпостављам бити интересантно, а што ће вам доказати да се ми веома озбиљно бавимо истраживањем разних врста криминалних делатности. Ви знате да се сада вештачки отвара афера у нашој земљи око наводне трговине оружјем са Ираком. И то усмеравање према Ираку је само бацање димне завесе, јер наши шверцери оружја су главне послове правили са Либерijом, а у том послу је до гуше био ангажован Љубиша Буха Чуме, један од главних шефова сурчинске мафије. Либерija је под санкцијама Савета безбедности Уједињених нација по питању извоза оружја.

Даћу вам само један податак који то документује. У ноћи између 29. и 30. марта 2002. године за Монровију (Монровија је главни град Либерije, у Монровији се налази аеродром „Робертс”) је одлетео ЈАТ-ов авион ДЦ-9. Званично, њиме је као путовала нека делегација чији је задатак да прошири сарадњу између две земље у домену ваздухопловства. Можете мислити, сарадња између Југославије и Либерije у ваздухопловству. Зато је као маска у авиону било шест функционера ЈАТ-а, ја имам овде сва њихова имена, али нема потребе да вам помињем њихова имена пошто они, колико сам ја упознат, уопште нису знали о чему се заправо ради. То је за њих била једна врста излета.

У овој делегацији су били и припадници Војске Југославије. Било је укупно пет официра Војске Југославије, имам и њихова имена али вам ни та нећу рећи, јер није реч о криминалцима, они су ту више били стручна страна посла и њима је наређено да иду. У све то је умешан Чуметов пријатељ Небојша Павковић. Што се ових официра тиче они су наређење добили од Небојше Павковића или од неког од његових најближих сарадника и то је разлог што вам не помињем та имена иако их имам овде на списку.

Међутим, у авиону су још били Јован Алексић, он је контакт особа коју је делеџирао либерџски прџседник. Мо-

били телефон Јована Алексића је 063/8346-658, зовите га одмах да га питате о овоме. Затим, у авиону су били и Едвард Цеховин држављанин Словеније, Саша Вучковић генерални директор главног посредника у овом нелегалном послу предузећа 'Дифенс' из Земуна, чији је власник Љубиша Буха звани Чуме један од шефова сурчинског мафијашког клана, и у делегацији је била Јованка Ђуран пословни секретар предузећа 'Дифенс' из Земуна, истакао је др Војислав Шешељ на конференцији за новинаре.

Србија наоружава Либерiju

Независна комисија Уједињених нација која је формирана да би пратила руте којима оружје стиже у западну Африку, саопштила је у свом најновијем извештају, који су пренеле агенције, да су из Србије у Либерiju прошле године допремљене хиљаде пушака, ручних граната и мина, упркос

саопштила да Србија шверцује оружје у Либерију

ПАВКОВИЋА И ЧУМЕТА

санкцијама које је увео Савет безбедности Уједињених нација према тој земљи. У извештају се, поред осталог, изражава бојазан да су у току припреме за нову испоруку од 50 тона наоружања и опреме из Србије. Такође се истиче да су Либерии из Србије испоручене аутоматске пушке, ручне гранате, мине, ракетни бацачи, пушкомитраљези, пиштољи и милиони комада муниције. Оружје је од јуна до августа прошле године, у Либерии допремано преко Киншасе, главног града Демократске Републике Конго, са сертификатом у којем се наводи да је крајњи корисник Нигерија.

Према извештају Комисије, посредник у трговини је била београдска компанија „Темекс“, која је оружје испоручивала уз лажна документа, по којима је крајње одређиште пошиљака била Нигерија. Лажне пратеће папире обезбеђивало је предузеће „Интерјуг АС“ на аеродрому у Београду. Транспорт у Либерии омогућиле су молдавска компанија „Аероком“ и белгијска филијала „Дукор ворд ерлајнз“. У посао је био умешан и један пилот запослен у „Авиогенексу“, (реч је о Јовану Алексићу, истом оном кога је још у новембру прошле године помињао Војислав Шешељ). Алексић је био задужен за контакт, с обзиром да поседује дипломатски пасош Либерии, заслужен на рачун дугогодишњег пријатељства са неколицином тамошњих политичара. Од јуна до септембра прошле године с београдског аеродрома

је за Либерии одлетело четири до шест авиона „Антонов“ са око 100 тона војне опреме. Званично авион је летео за Конго а завршавао је у Либерии, односно главном граду Монровии.

Каква је улога Душана Михајловића?

Власник предузећа „Темекс“ је Слободан Тешић који је, према војним изворима црногорског дневника „Дан“, приватник који је у војним круговима познат као дугогодишњи пословни партнер Војске Србије и Црне Горе. Недавно приватизована фирма „Интерјуг АС“, регистрована као међународно шпедитерско предузеће, је фирма за чије име се пре неколико месеци везивао нелегални увоз „Волвоа“.

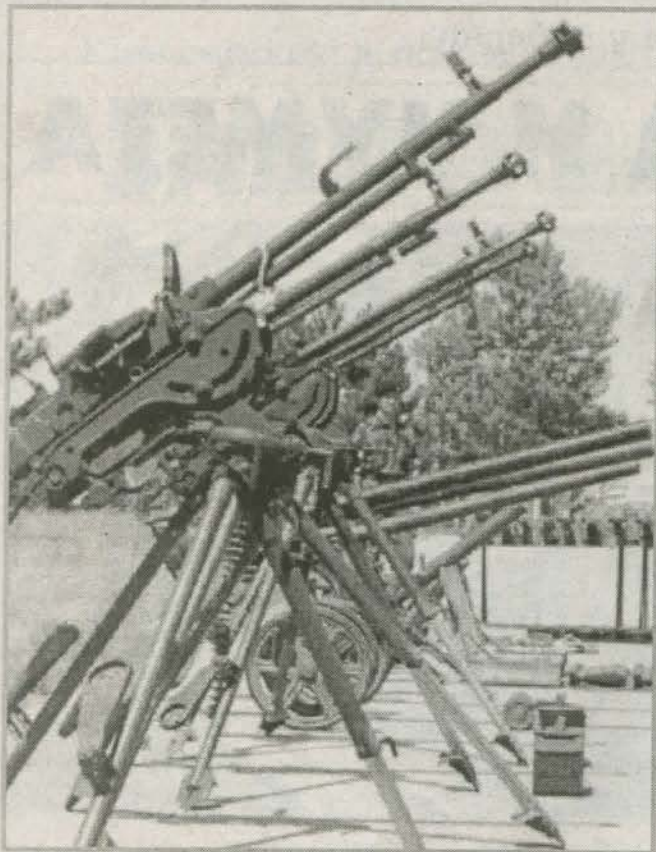
„Дан“ наводи да се име Алексића и раније помињало у сличним аферама, али да он наводно ужива заштиту једног од руководиоца „Авиогенекса“ и неких министара из србијанске владе.

Поводом ове афере поново је начета прича о зимус заустављеном „Антонову“, када је после детаљне провере документације прича стављена ад акта, а случај заташкан, јер се испоставило да је наводно све било регуларно.

Истрага се бавила и умешаношћу Орхана Драгаша у нелегални извоз оружја. Драгаш је иначе председник Савета горанске националне заједнице, има јаке и утицајне везе у америчкој администрацији и према сазнањима „Дана“ близак је са неким потпредседником србијанске Владе.

У јавности су се појавиле извесне оптужбе и на рачун министра полиције Душана Михајловића, а на које указује „Дан“. Наиме, постоји опасна тврдња да је посредством ових фирми и сам министар полиције и председник Управног одбора „Југоимпорт СДПР“ Душан Михајловић, прошле и претпрошле године путовао у Киншасу. Без одговора је и питање да ли је, уколико је ова информација тачна, министар Михајловић на пут ишао управо у вези са пословањем „Југоимпорта“ са нигеријским властима.

ран Живковић, србијански министар МУП-а Душан Михајловић, али и челници Војске Југославије Ацо Томић и Јован Чековић.

О свему томе најбоље сведочи званични извештај Међународне кризне групе од 3. децембра 2002. године, под насловом „Наоружавање Садама: југословенска веза“, пише „Дан“ и цитира документ. У том документу, поред осталог, стоји да је читав посао почео да се открива када је средином октобра 2002. године, после рације СФОР-а 12. октобра у фабрици авиона „Орао“ у Републици Српској, процурела вест од стране једне чланице НАТО-а да је ова фабрика продала млазне моторе и резервне делове (за авионе МИГ-21, МИГ-23 и вероватно МИГ-29) Ираку преко „Југоимпорта СДПР“, предузећа за извоз оружја под државном контролом СР Југославије.

Током 2001. и 2002. године бродови из црногорских лука Бар и Тиват и хрватске луке Плоче превозили су товари „Југоимпорта“ за Ирак. Ови бродови пловили би за Ријеку у Хрватској или Копар у Словенији, где би се товар или претоварио на други брод, или се вршило „прање“ папира, тако да се СРЈ не би појавила као земља порекла. Према документима која су процурела у београдску штампу и које је потврдио извор ДОС-а на високом нивоу, товари за Ирак из црногорске Луке Бар укључивали су и на хиљаде тона бездимног барута, митраљеза, муниције разног калибра, делове за војна возила, компресоре, моторе за војне авионе и разну другу војну опрему. У ово испоруке било је укључено хемијско оружје или прекурсори.

Нека од ових оружја и матерјала, укључујући и 200 тона оружја које је испоручено Либерiji током лета 2002. године, дошло је из залиха Војске Југославије. Испоруке оружја „Југоимпорта“ пролазиле су кроз Луку Бар у Црној Гори под надзором снага Државне безбедности Црне Горе. Они су обично ишли за Ирак преко сиријске луке Тартус, или преко Либана. Сваки товар пратила је документација коју је издала Савезна управа царина. Извори високог ранга у ДОС-у и Влади рекли су да често на царинским документима ови товари имају намерно погрешне ознаке и нетачну идентификацију. Министарства унутрашњих послова Србије, Црне Горе и Југославије одиграла су своју улогу тиме што су пратили ове испоруке кроз земљу до Лука Бар и Тиват, стоји у извештају међународне кризне групе.

На све оптужбе Комисије Уједињених нација, представници власти одговарају да у кршење ембарга нису умешани органи Србије и Црне Горе, већ да се ради о шверцу чији су организатори приватне фирме. А да ли ико нормалан мисли да је могуће прошверцовати толику количину оружја без знања власти?

Коментар министра одбране Србије и Црне Горе Бориса Тадића био је, да извештај Комисије Уједињених нација о извозу оружја из Србије у Либерiji није нова афера већ да се ради о серији кршења Резолуције Савета безбедности Уједињених нација која се десила лета 2002. године. И Комисија је саопштила је Србија током прошле године наоружавала Либерiji, али је најавила да је у припреми још једна испорука од 50 тона и око тога је алармирала. Можда за министра Тадића све то није ништа ново, али јавности је тек сада званично саопштено, а на податке које је Шешелъ износио прошле године нико није реаговао.

Шверц оружја у Ирак

„Дан“ је за шверц оружја у Ирак оптужио и представнике србијанске и црногорске власти, и конкретно од србијанских представника прозвао Душана Михајловића, Зорана Живковића, Ацу Томића, Јована Чековића. Недавне текстове „Ревиије Д“ о томе како су црногорске и српске власти продавале наоружање Ираку, нико од званичника није демантовао, пише „Дан“. Рекло би се да је извоз оружја у Ирак, а и неке друге земље попут Либерije, Либије, Либана, Сирије, био заједнички посао црногорске, србијанске и савезне власти. Очигито да када су овакви послови у питању није било партијских, националних или идеолошких препрека. С обзиром да се радило о високопрофитабилном извозу није ни чудо што су се у заједничком послу нашли челници црногорске државне безбедности, тадашњи савезни министар одбране Велимир Радојевић, савезни министар полиције Зо-

Где је нестало политичко ривалство?

ШЕШЕЉ ИЗ ХАГА ПРЕТЊА ЗА ЧОВИЋА

Сигурно да Устав Републике Србије не дозвољава да једно лице као Небојша Човић користи медије и функцију и на моменте неконтролисано износи лавину клеветничких тврдњи о некој личности као што је проф. др Војислав Шешељ и да истовремено користи функцију члана Владе искоришћава јавно тужилаштво као што је био у кривичном предмету код тог истог суда искоришћено за прогон Војислава Шешеља када се Небојша Човић јавља као приватни тужилац. Иако је до сада Војислав Шешељ био у прилици да се барем 10 пута у разним судским поступцима против себе, позове на посланички имунитет никада то није учинио, међутим, његови политички противници, стрепећи од њега чак и сада када је утамничен у Хашком трибуналу, прибегавају ипак као једином могућем решењу да се заштити од судских пресуда које би биле на њихову штету. Тако је Четврти општински суд у Београду донео решење којим се одбија тужба Војислава Шешеља против Небојше Човића због кривичног дела клевете, јер потпредседник Владе ужива имунитет

Уколико се неко усуди да о раду Владе и њеним министрима и потпредседницима изнесе у јавност неку чињеницу која говори о томе како раде и шта су до сада урадили онда се на тог неког обруше не само чланови Владе већ и јавни тужилац. С друге стране, у борби против својих политичких противника Влади су дозвољена сва средства, поготово клеветања. Уколико се неко од политичких противника одлучи да заштити своја права и слободу пред судом за њега ће бити сва врата затворена а тужба највероватније одбијена. Тужилаштво и Влада пронаћиће барем мали милион разлога за одбацивање тужбе а као резервни кец у рукаву увек може да послужи чињеница да тужени може да се позове на имунитет који ужива као функционер Владе. Како истиче Српска радикална странка, можда је баш управо због тога Влада донела нови Закон о јавном тужилаштву који јој омогућава да именује и разрешава заменике јавног тужиоца и тако остварује потпуну контролу и у судским поступцима.

Иако је до сада Војислав Шешељ био у прилици да се барем 10 пута у разним судским поступцима против себе, позове на посланички имунитет никада то није учинио, међутим, његови политички противници, стрепећи од њега чак и сада када је утамничен у Хашком трибуналу, прибегавају томе као једином могућем решењу да се заштите од судских пресуда које би биле на њихову штету. Тако је Четврти општински суд у Београду донео решење којим се одбија тужба Војислава Шешеља против Небојше Човића због кривичног дела клевете, јер потпредседник Владе ужива имунитет. С друге стране, Небојша Човић, који је још у јануару поднео из истих разлога у истом суду тужбу против Војислава Шешеља, не одустаје од своје тужбе.

Сигурно да Устав Републике Србије не дозвољава да једно лице као Небојша Човић користи медије и функцију и на моменте неконтролисано износи лавину клеветничких тврдњи о некој личности као што је проф. др Војислав Шешељ и да истовремено користећи функцију члана Владе ис-

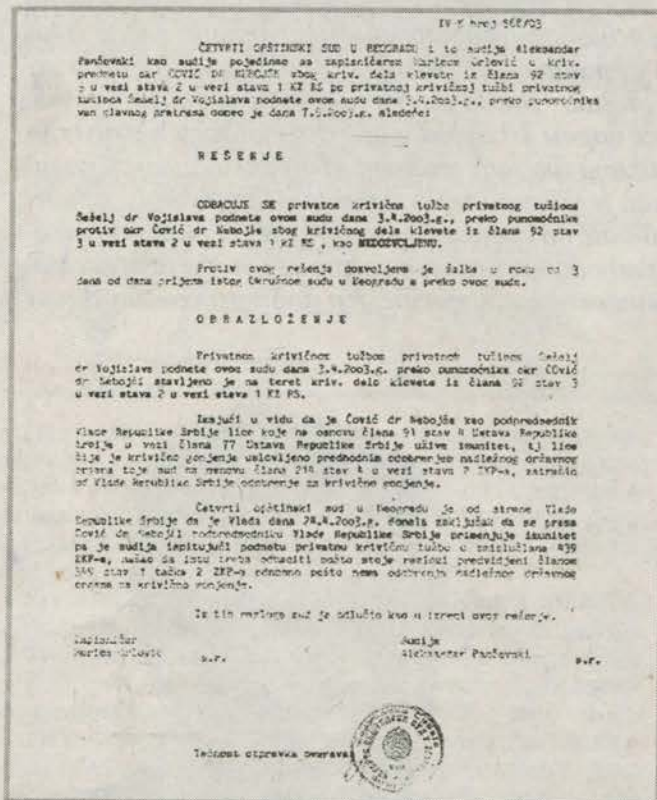

коришћава јавно тужилаштво као што је то у кривичном предмету код тог истог суда искоришћено за прогон Војислава Шешеља када се Небојша Човић јавља као приватни тужилац.

У дневном листу „Глас“ 22. децембра у оквиру интервјуа Небојше Човића у делу посвећеном Војиславу Шешељу, потпредседник Републичке владе имао је довољно храбрости да изјави: „Никога се не плашим. И нико не може да ме држи у шапи и уцењује“. Неколико дана касније у новогодишњем издању листа „Национал“ одговарајући на конста-

Клеветничка функција Небојше Човића

Уместо да се два политичка супарника појаве пред судом бранећи своје тврдње и доказујући њихову истинитост, Влада прави разлику јер штити клевете Небојше Човића упућене на рачун проф. др Војислава Шешелја и Српске радикалне странке. Произлази да Влада штити Човића мимо његове воље, а ако га штити посредно може да се закључи да је Влада свесна да је његова једина функција клеветање.

тацију новинара да је против Војислава Шешелја ипак поднео тужбу, Небојша Човић је одговорио: „ Очекујем да ће завршити у затвору ако постоји правна држава. Али треба знати да је он само на површини”. Убеђен у истинитост својих тврдњи потпредседник Републичке владе 27. јануара 2003. године тужио је Војислава Шешелја због његових тврдњи да је Човић ушлетен у разне прљаве мафијашке послове као и да тесно сарађује са појединим људима који имају криминални досије. Вероватно му је у целој причи понајвише засметала књига под насловом „Мафијашка пуцлица-Небојша Човић”, коју је написао лидер радикала, а у којој су подробно наведене све малверзације и криминалне радње у којима је Човић учествовао. Војислав Шешелј је Човића тужио у два наврата. У питању су биле противтужбе на његове изјаве да Војислав Шешелј сарађује са мафијом која га је финансирала, да је био политички инспиратор мафије која је убила премијера Ђинђића и низ других оптужби. Почетком априла Шешелјеви адвокати поднели су захтев за обједињење процеса. Међутим, уместо да се прихвати предлог, странка је добила решење Четвртог општинског суда у ко-

ме суд обавештава да је Влада Србије успоставила посланички имунитет Небојши Човићу, поводом тужбе коју је против њега поднео Војислав Шешелј. Небојша Човић вероватно не више тако сигуран у себе као са почетка ове приче пристао је да се позове на посланички имунитет и тиме спречи да буде осуђен због клевета.

У решењу Четвртог општинског суда, које је потписао судија Александар Панчевски стоји: „Имајући у виду да је Небојша Човић као потпредседник Владе Републике Србије лице које на основу члана 91, став 4 Устава Републике Србије у вези члана 77. Устава Републике Србије уважава имунитет, тј лице чије је кривично гоњење условљено претходним одобрењем надлежног државног органа то је суд на основу члана 214, став 4 у вези става 2 Закона о кривичном поступку, затражио од Владе Републике Србије одобрење за кривично гоњење”. Дана 24. априла 2003. године Влада је донела закључак да се према Небојши Човићу потпредседнику Владе Републике Србије примењује имунитет па је судија одбацио тужбу Војислава Шешелја пошто не постоји одобрење надлежног државног органа за кривично гоњење. Влада и суд донели су овакво решење у време најжешћих Човићевих напада на др Војислава Шешелја и Српску радикалну странку. Неистините тврдње које потичу од окривљеног шкоде части и угледу приватног тужиоца, Војислава Шешелја, а изнете су да би се он оптужио да је политички инспиратор убиства Зорана Ђинђића, омаловажио, отежала његова одбрана и борба за заштиту српских националних интереса пред Хашким трибуналом. Овим клеветничким изјавама наставља се и прогон Српске радикалне странке. Примењујући имунитет у случају Човић Војиславу Шешелју није пружена могућност да пред судом заштити своје интересе, јер је у неравноправном положају у односу на потпредседника Владе који је заштићен од свих могућих кривичних гоњења.

Када су у питању права и слобода Небојше Човића у његово име истовремено гоне и јавни тужилац и он лично, а када Војислав Шешелј тужи Небојшу Човића да би исто тако заштитио своја права и слобода, а у питању су иста дела клевете, онда је потпредседник Владе недодирљив и neodgovoran, јер Влада Републике Србије примењује имунитет. Читава ствар злоупотребе и дискриминације додатно добија на тежини ако се има у виду да је и проф. Војислав Шешелј уживао имунитет народног посланика и савезног, у време када су извршена ова кривична дела.

На основу члана 29. Закона о Влади Републике Србије
(„Службени гласник РС”, бр. 591 и 45/93),
Влада Републике Србије донела је

ЗАКЉУЧАК

1. У поступку пред Четврим општинским судом у Београду у предмету Посл. бр. IV-K 568/03 примењује се имунитет према др Небојши Човићу, потпредседнику Владе Републике Србије, сагласно одредбама члана 91. став 4., а у вези члана 77. Устава Републике Србије.

2. Овај закључак доставити Четвртог општинског суда у Београду и др Небојши Човићу, потпредседнику Владе Републике Србије.

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

14 број 031-1962/2003
У Београду, 24. априла 2003. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Александар Панџевски

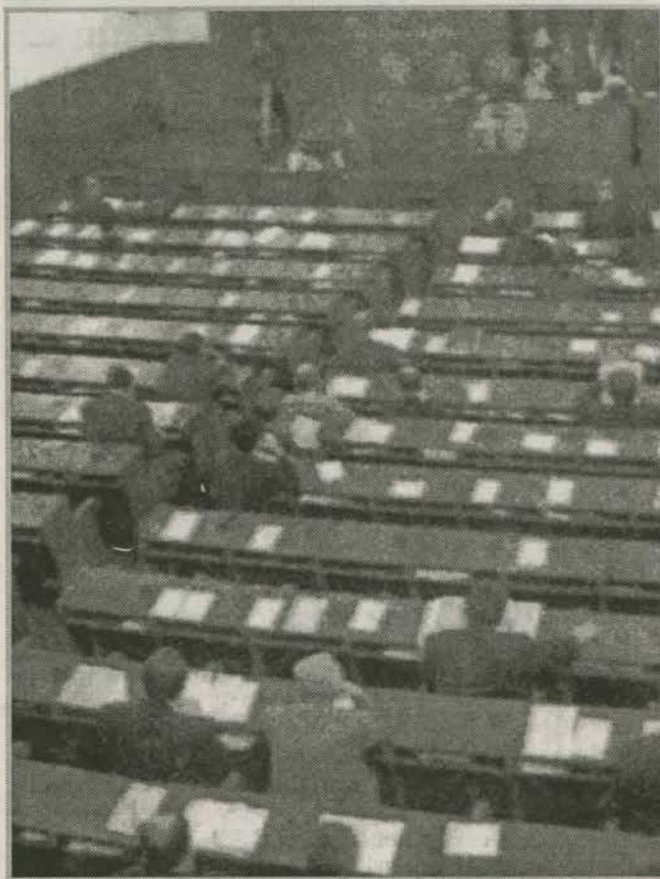
Владајућа коалиција мења састав парламента по потреби

ЗАКОНЕ ДОНОСИ НЕЛЕГИТИМНА СКУПШТИНА

Према важећем Уставу Србије, уставојворну и законодавну власт у Србији врши Народна скупштина, али састав Народне скупштине, захваљујући ДОС-овској самовољи, већ дуже време је нелегитиман иако да се поставља питање шта је са оним законима и одлукама које је Скупштина Србије усвојила током рада таквог парламента, који је устројен мимо закона и Устава, а пре свега воље бирача. И даље влада постојана неизвесности и конфузија колико заправо Народна скупштина има посланика и коме припадају посланички мандати. По Закону о избору народних посланика Народна скупштина има 250 посланика, барем би иако требало да буде, који се бирају на период од 4 године. Међутим, поједини посланици сада поседују посланичке картице са бројевима изнад 300. Како тврде поједини опозициони посланици скупштински сазив је у једном пренујку бројао чак 308 посланика. У реду за скупштинску власт били су и они којима иако није било месно

Колико данас посланика броји Скупштина Републике Србије тешко да би открио и сам Шерлок Холмс. Због невероватних малверзација у вези посланичких мандата владајуће коалиције одговор на ово питање не знају ни надлежни органи Скупштине па ни сами посланици. Према Закону о избору народних посланика, републички парламент броји 250 посланика. Међутим, крајем маја прошле године ДОС-овска власт је одлучила да по свом сопственом нахођењу парламент уреди према властитим потребама, да би на тај начин обезбедила неопходну већину за изгласавање својих закона и прописа. Од тада је практично немогуће ући у траг ко све поседује посланичке мандате, и на који начин их је стекао. Посланици Српске радикалне странке тврде да се на заседањима у последње време појављују грађани који нису посланици и немају право да заступају вољу бирача, док се они други, који су легитимно изабрани на заседањима ни не позивају, или им је на разне друге начине онемогућено да учествују у раду парламента. С друге стране, не би ли ДОС по сваку цену обезбедио већину, за изгласавање својих закона, није редак случај да се на заседања позивају и они који су поднели оставке. Поставља се питање колико је таква скупштина легитимна и каква је судбина изгласаних закона.

Према важећем Уставу Србије, уставојворну и законодавну власт у Србији врши Народна скупштина, али састав Народне скупштине захваљујући ДОС-овској самовољи већ дуже време је нелегитиман тако да се поставља питање шта је са оним законима и одлукама које је Скупштина Србије усвојила током рада таквог парламента, који је устројен мимо закона и Устава, а пре свега воље бирача. Српска радикална странка је још 8. августа 2002. године послала пред-

На сметњи

Казнене мере према народним посланицима и даље се примењују селективно, у зависности да ли припадају владајућој коалицији или опозицији. Тако је крајем марта Административни одбор Скупштине Србије донео одлуку да казни шефа посланичке групе СРС Томислава Николића са 32 хиљаде динара и 90 дана удаљења са скупштинских заседања.

Министар који је заборавио да положи заклетву, па то урадио након 50 дана

Посебно је занимљив податак на који начин је Горан Питић постао министар. Републички министар за економске односе са иностранством Горан Питић је тек пре неколико дана положио заклетву, коју морају да пложе сви министри и премијер приликом свог именовања на те функције. Пошто је Горан Питић био одсутан када су то учиниле његове колеге, он је то урадио са 50 дана закашњења пошто је Зоран Живковић оформио свој кабинет. Формално-правно један министар не може да обавља ту функцију и да потпише документа уколико не положи поменути заклетву. Када је Милорад Мирчић, посланик СРС, током расправе о пакету Закона о фискалном лизингу и концесијима које је потписао министар Питић, за скупштинском говорницом изјавио да сматра да министар има озбиљан проблем јер није положио заклетву и не може да подноси и потписије ниједан документ, владајућа коалиција доживела је благо речено шок. Председник Скупштине Наташа Мићић прекинула је расправу замоливши секретара Скупштине да пронађе заклетву, коју је затим министар положио. Поставља се питање каква је судбина оних докумената и закона које је Горан Питић у међувремену, док није положио заклетву, потписао јер је то урадио као обичан грађанин.

законитости, међу којима се налази и онај који се тиче легитимности и законитости Народне скупштине. Николић у писму истиче: „О свим предлозима Уставни суд Републике Србије није одлучио само зато што их је поднела Српска радикална странка. Како другачије да тумачим „ћутање“ Уставног суда Републике Србије поводом оспоравања да у раду Народне скупштине (доношењу одлука, закона а можда и Предлога устава) Учествују грађани који нису народни посланици. У случајевима када је подносилац предлога била друга политичка странка, а поводом истих предмета, обавештавали сте јавност, одржавали седнице...“. Одговор није стигао ни на ово писмо.

Српска радикална странка тврди да су повређена права и

лог Уставном суду Србије, за оцењивање уставности закона и одлука које је доносила Народна скупштина Републике Србије од 22. маја 2002. године. Иако, је од тада прошло скоро десет месеци поводом овог предлога СРС, Уставни суд није нашао за сходно да се огласи. У међувремену, су усвојени закони и одлуке од изузетно велике важности за Републику и Државну заједницу. Међу њима је и она о формирању комисије за израду Уставне повеље. Ако су њени чланови избрани на нелегитиман начин каква је даља судбина Уставне повеље, па и саме државне заједнице.

Томислав Николић заменик председника Српске радикалне странке упутио је 2. априла ове године отворено писмо Слободану Вучетићу, председнику Уставног суда Републике Србије у коме тражи одговоре на упорно ћутање Уставног суда на све предлоге странке о оцени уставности и

интереси грађана доношењем неуставних закона јер при њиховом доношењу Народна скупштина није омогућила, већ је забранила, да у расправи и одлучивању учествују сви изабрани народни посланици да би се наведени закони и одлуке усвојили и то по сваку цену, супротно прописима. Да би ДОС имао већину приликом одлучивања, односно гласања, на захтев групе народних посланика и Народне скупштине која подржава Републичку владу, а преко Административног одбора уз констатовање на седници Народне скупштине, посланици СРС су избачени из Народне скупштине док су посланицима Демократске странке Србије одузети мандати, у исто време у Скупштини су задржани поједини посланици Социјалдемократије и Социјалистичке партије Србије. На тај начин преко нових посланика и задржавањем посланика којима је мандат морао да престане обезбеђен је кворум за рад и одлучивање.

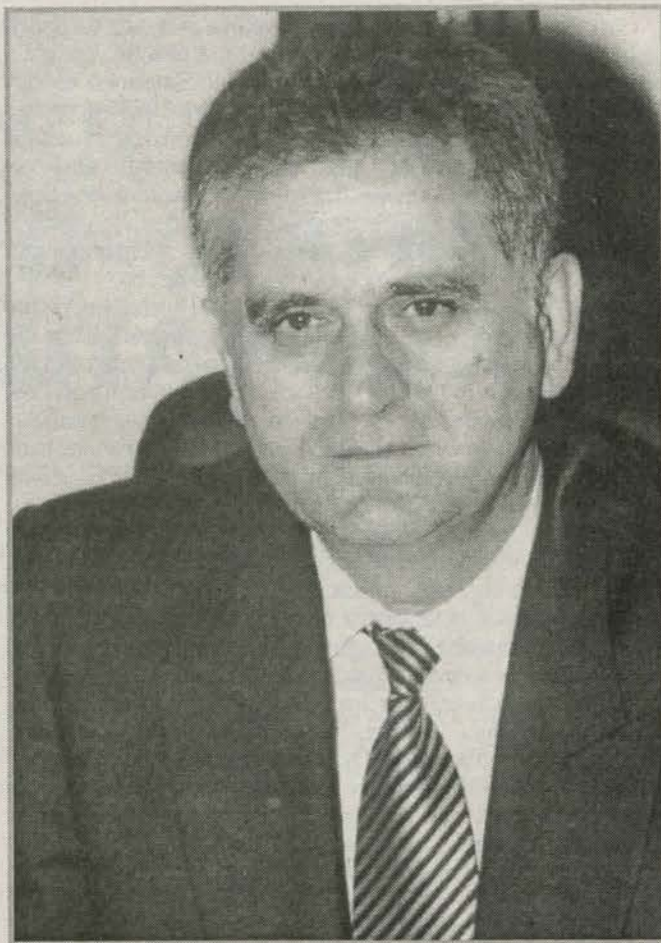
Народна скупштина је и даље у нелегитимном и нелегалном саставу, у међувремену посланички мандати су отети још неким странкама, и сви прописи које је донела од 22. маја 2002. године су у основи илегални јер их није донела Народна скупштина Републике Србије коју уређује републички Устав већ крњи и фелерични састав који никада не може да буде уставом признат. Такву Народну скупштину Устав Републике Србије не познаје.

Закони који су усвојени у том периоду крше Уставом Републике Србије утврђене принципе на којима почива Република и то да сувереност припада свим грађанима Републике Србије и да се легитимитет Народне скупштине остварује преко слободно изабраних представника као и уставност и законитост. Из нелегитимности Народне скупштине не може проистаћи легалитет ниједног општег или појединачног акта, тврде из СРС-а.

Од тог периода усвојен је велики број закона и донешен велики број одлука од којих је већи део директно повезан са устројством највећих државних органа. Нелегитимна скупштина именовала је државне функционере, међу њима и потпредседнике владе, судије, усвојила Закон о информисању, радиодифузији, концесијама. Та иста неуставна и незаконита скупштина усвојила је буџет Републике Србије а касније и његов ребаланс. Неизвесна је судбина устава у чијој изради учествују људи који су изабрани на незаконит начин. На тај начин није само Народна скупштина нелегитимна већ и Републичка влада. Али изгледа да је пракса избацивања из скупштинских заседања, одузимање мандата и присуствовање седницама Скупштине нелегитимних посланика које народ није изабрао, ушла у стандардну процедуру Народне скупштине.

Како Административни одбор врши улогу и судије и кадије

Разлоге за престанак мандата посланика пре времена на које је изабран, прописује Закон о избору народних посланика. Посланику мандат престаје по сили закона даном када наступе разлози за престанак мандата. Пошто Законом нису дефинисани који су то разлози и како се они утврђују а пошто то неко мора да утврди посао је пребачен на Административни одбор Народне скупштине. Тада настају разне злоупотребе и произвољна тумачења. Тако да се често дешава да Административни одбор више пута поништава и враћа мандате, не поштујући никакве законе, или пак иде у другу крајност па појединим посланицима не дозвољава да поднесу оставке, иако на то имају право. О извештају Административног одбора се изјашњава и Народна скупштина, која је поједноставила процедуру тако да она само деклари-

ше датум, који се већ десио када је посланику престао мандат, а некада се заборави и на ту чињеницу. Они који су гледали пренос скупштинских заседања могли су да се увере да председник Скупштине најчешће само прочита извештај Анкетног одбора и на томе се све заврши.

Тако је Административни одбор 11. јуна 2002. године разматрао захтев за одузимање мандата 22 посланика због искључења из политичке коалиције и оставке на посланичку дужност коју је поднело 14 посланика. Одбор је одузео мандате 21 посланику ДСС и уважио 13 оставки. Следећег дана Републичка изборна комисија додлелила је мандате новим посланицима које је затим Административни одбор верификовао. Потврђивање мандата је учињено на брзину и незаконито. У тој брзини од њих није затражена писмена сагласност да прихватају мандате, а која је обавезна по Закону о избору народних посланика. Уз мале недоумице када су заправо спорни мандати одузети, произвољном вољом чланова одбора, извршено је конституисање Народне скупштине мимо свих закона и Устава.

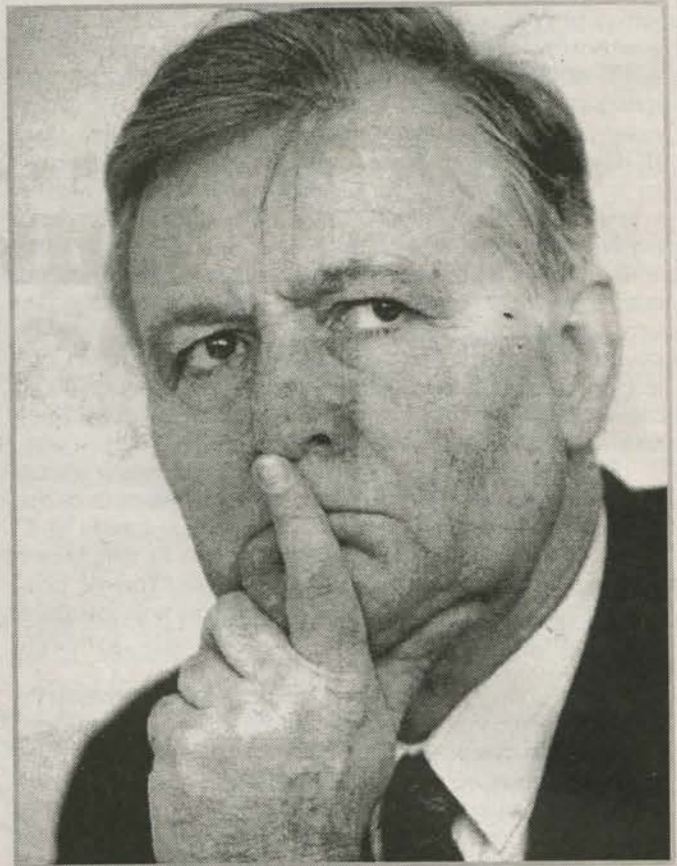
Исти мандати су још неколико пута шетали између посланика, зависно од одлуке Савезног уставног суда и Административног одбора. Савезни уставни суд је 30 јула поништио акт одбора, али је тај исти одбор знајући за ту одлуку пре него што је она објављена, дан раније, и сам ставио ван снаге акт о искључењу посланика ДСС и прихватању оставки 13 посланика. Међутим на тој истој седници, неколико тренутака касније, Административни одбор на челу са Драганом Шутановцем одузима мандате 45 посланика ДСС међу којима је и она група посланика којима је пре тога вратио мандате. Савезни уставни суд 16. октобра поново обуставља извршење овог акта.

Од тада па надаље влада потпуна неизвесност и конфузија колико заправо Народна скупштина има посланика и коме припадају посланички мандати. По Закону о избору народних посланика Народна скупштина има 250 посланика, барем би тако требало да буде, који се бирају на период од 4 године. Међутим, поједини посланици сада поседују посланичке картице са бројевима изнад 300. Како тврде поједини опозициони посланици скупштински сазив је у једном тренутку бројао чак 308 посланика. У реду за скупштинску плату били су и они којима тамо није било место.

Административни одбор је 12. јуна 2002. године верификовао мандате 35 посланика који су заменили посланике који су смењени 11. јуна, међутим, акт о верификацији тих мандата никада није стављен ван снаге. Такође посланици који су поднели оставке због својих функција у другим органима и даље долазе на скупштинска заседања. Петог радног дана другог ванредног заседања 12. јуна 2002. године председник Народне скупштине Наташа Мићић констатовала је сагласно члану 88, ства 1 тачка 2 и ставова 2 и 3 Закона о избору народних посланика, престанак мандата 13 посланика. Скупштина је тог дана примила и на предлог Административног одбора констатовала оставке Радослава Веселиновића, мр Бранислава Поморишког, Горана Ђирића, Горице Мојовић, Горана Весића, Жежефа Касе, Петра Мишића, Вишње Нежић, Александре Јокимовић, Алена Селимовића, проф. др Стевана Лилића, Небојше Лековића и Живице Предојева, сви из редова ДОС-а. Касније је Административни одбор поништио одлуку о прихватању оставки али је тај акт Уставни суд ставио ван снаге. Било како било поменути посланици још увек могу да се виде како упркос оставкама уредно долазе на заседања републичког парламента, уредно гласају и учествују у доношењу закона, али уколико би се поштовао закон и устав онда би они тамо седели у својству обичних грађана, којима је дозвољено да посматрају рад парламента.

Прогон радикала

Први на удару су се нашли посланици Српске радикалне странке који су са скупштинских заседања избачени још 22. маја 2002. године. Целокупној посланичкој групи СРС која броји 23 посланика на незаконит и неуставан начин онемогућено је да буду у саставу Народне скупштине. Они су само формално-правно били и даље народни посланици, али суштински им није дозвољено да учествују у раду и одлучивању Народне скупштине, односно да врше функцију народних посланика. На тај начин онемогућено је и грађанима да остварују своју сувереност преко својих легитимно изабраних посланика. Избацивање посланика је са гледишта Устава Републике Србије правно немогућа радња, а сваки правни акт на коме би се заснивало избацивање је правно немогућ и апсолутно ништаван без икаквог дејства. У прилог ове тврдње је и одредба члана 216. Пословника о раду Народне скупштине који наводи да је народни посланик дужан да учествује у раду Скупштине, а као самостални и независни носилац те функције одлучује како ће ту своју дужност да испуни (административним путем, говором, присуством у сали, гласањем одсуствовањем са седнице) и да му се то право не може ускратити избацивањем. Када су посланици СРС у питању сва правила су прекршена. Народним посланицима је дозвољен улазак у зграду али не и у салу у којој су одржавана заседања. Како радикали тврде зграда је само место у коме се налази седиште Народне скупштине, па је немогуће да се одржи забрана да народни посланици присуствују, учествују и врше своју функцију у сали док траје сед-

ница Народне скупштине. Оно што је интересантно мера је изречена и оним посланицима СРС који тог дана нису присуствовали раду парламента. Када је председник парламента почео са изрицањем мере избацивања, прво је набрајао имена посланика СРС а онда је само додао „и сви остали“. Пословник, иако, неуставан не предвиђа могућност колективног избацивања, тако да је овај случај ушао у преседан историје рада парламента од њеног оснивања.

Осим истераних народних посланика из СРС и народних посланика из ДСС којима су одузети мандати у знак неслагања са радом Народне скупштине и други посланици су протестовали недоласком на седнице или неучествовањем у гласању. Так је само привидно формално-правно успостављен кворум. У суштини Народна скупштина ових дана прославиће годину дана свог нелегитимног рада.

Целој причи треба додати и спорне мандате посланика Социјалдемократије и СПС-а. У оба случаја Анкетни одбор није желео да покаже елементарну ефикасност да поднесе извештај Народној скупштини да су наступили разлози за престанак мандата посланицима којима је престало чланство у политичким странкама на чијим листама су изабрани. Народна скупштина може да констатује престанак мандата само на основу претходно поднетог извештаја Анкетног одбора. Тако се десило да се у Народној скупштини налазе лица којима је мандат формално-правно престао. У Скупштини на тај начин седе посланици Социјалдемократије и СПС-а који су искључени из странке, у првом случају пре скоро две а у другом пре годину дана. Пре две године, девет од осам посланика Социјалдемократије Вука Обрадовића, задржало је мандате у својству посланика СД Слободана Орлића, односно СДП-а после уједињења са СДУ. Иако, је Врховни суд донео одлуку да се спорни мадати врате СД, то се још увек није десило. У међувремену, су мандати на сличан начин отети и Новој Србији и ССЈ.

Власт и даље не дозвољава преносе скупштинских заседања

СКУПШТИНСКИ ПРЕНОС ПРЕКО РАДИО-СТАНИЦЕ МАЛА МОШТАНИЦА

У полемици се одједном појавила празнина, неформалан Радиодифузни савет и прејорук РТС-у председника парламента Најнаше Мићић, да уколико жели преноси седнице. Одговорности је на такав начин већио пребачена на руководиство ове медијске куће, које је барем до сада увек „слушало“ оне које су на власти, а јавности није могла да примети да су се неке ствари у међувремену промениле па да то није ипак и у данашње време. Два дана пре тога Александар Црквењаков директор РТС је ипак изјавио да ће преноса бити уколико ипак одлучи Скупштина. Скупштина је ипак одлучила, али преноса још увек нема уз образложење да ипак одлука никако није у надлежности републичког парламента. Поново је лојна пребачена у двористи Црквењакова, који је ипак ноћи променио мишљење уз образложење да телевизијски преноси за РТС значе жривовање једног телевизијског канала

Преноса скупштинских заседања највероватније неће бити, барем не на Радио телевизији Србије. Сумирање вишедневних полемика поводом овог питања могло би да се сведе под: опозиција тражи али зато владајућа коалиција не дозвољава. Додуше свима је јасно да се нико од „реформистичких“ снага на власти не усуђује да изађе јавно са предлогом да се преноси скупштинских заседања укину, ако се зна да су се као опозиционе странке борили за директно преношење рада парламента. Било би то негира-

ње дугогодишње борбе да се чује и реч опозиције, барем са скупштинске говорнице. Данас међутим, првоборцима за „демократско“ устројство Србије не одговара да се чује реч опозиције и критике на рачун Владе, која је барем према њеним тврдњама на путу да реформише државу, а за тако нешто јој треба времена и много разумевања. Опозиција пак, никако да пронађе барем зрнце разумевања за надчовчанске напоре Владе и свако појављивање у јавности користи да народ упозна са малверзацијама и криминалним рад-

Посланички клуб Српске радикалне странке затражио је од Административног одбора да се изјасни о повреди Пословника због непоштовања одлуке парламента да се РТС и Скупштина обавезују да омогуће директне преносе. Гордана Поп-Лазих, посланик ове странке, негодовала је што се Административни одбор о томе није до сада изјаснио, додајући да „ни па кога овај парламент не може да пренесе овлашћења да одлучује о ономе што је већ сам учинио”. Она је као и представници осталих опозиционих странака затражила да се Скупштина гласањем изјасни о ТВ преносу, што је председник скупштине Наташа Мићић одбила уз образложење да се не може о истој ствари изјашњавати два пута.

њама те исте владе. До сада је то могла да учини једино преко директних преноса скупштинских заседања, а онда су се и та врата за глас опозиције затворила.

Телевизијски преноси скупштинских седница су привремено суспендовани за време трајања ванредног стања, а онда су и вешто укинута. Наравно, владајућа коалиција у републичком парламенту није се изјаснила за укидање преноса, чак је напротив и сугерисала руководству РТС-а да са преносима настави, барем до формирања Радиодифузног савета, када ова медијска кућа постаје јавни сервис који не мора да „послуша” Владу па ни Скупштину. Све је резултирало вишедневним полемиком и пребацивањем одговорности са једне на другу институцију о томе у чијој је надлежности да врати преносе на мале екране. Коментаришући жучну расправу на састанку Одбора за културу и информисање поводом овог питања председник Одбора Иван Андрић је изјавио, „Састанак је имао високу тензију која је делимично последица правне празнине због кашњења примене Закона о радиодифузији, али је пре свега последица на нас пренетих политичких тензија у Србији. Одбор је дао све од себе да се одлука што пре донесе и што боље остваре основна права грађана Србије на информисање”. Тако се у полемици одједном појавила празнина, неформалан Радиодифузни савет и препорука РТС-у председника парламента Наташе Мићић, да уколико жели, преноси седнице. Одговорност је на тај начин вешто пребачена на руководство ове медијске

куће, које је барем до сада увек „слушало” оне које су на власти, а јавност није могла да примети да су се неке ствари у међувремену промениле па да то није тако и у данашње време.

Директор РТС-а Александар Црквењаков с друге стране, тврди да није примио никакав допис са сличном сугестијом и напомиње да скупштински преноси нарушавају маркетиншки концепт РТС-а. У његову одбрану ускочила су и новинарска удружења са ставом да је недопустиво да било ко из политичке сфере наређује овој телевизији шта ће емитовати. С друге стране Независно удружење новинара Србије саопштава да треба имати у виду да су у време Слободана Милошевића скупштински преноси, док их је било, били једини начин да опозициони ставови доспеју у јавност. „Зато би, док се у Србији потпуно не демократизује медијска слика, било у интересу да се седнице преносе, али је недопустиво да се због тога руши програмска шема националне телевизијске куће, још горе, да се одлука о преносима донесе у неком центру моћи”, истиче НУНС.

Онда је председница Скупштине појаснила неке ствари

Председник Скупштине Републике Србије Наташа Мићић је ипак учинила последњи „напор” да до преноса дође. „Прошло је време када је медијима могло да се наређује, сада се на овакав начин договара”, изјавила је председник парламента Наташа Мићић, поводом слања обавештења свим медијским кућама о могућностима да се укључе у праћење рада парламента. У писму које је упућено свим медијским кућама она наводи да је парламент за њих отворен и да могу да прате његов рад, укључујући и могућност директних ТВ преноса, у складу са својом програмском концепцијом и расположивим могућностима. У писму још стоји да је заједнички интерес-отвореност за јавност и презентовање грађанима квалитетних информација. Према њеним речима, позив је упућен и РТС-у, који уколико жели може да преноси седнице, али да и Скупштина и медији морају да поштују законе, а то је у овој области Закон о радиодифузији. Како је председница парламента појаснила по основу овог новог закона нико не може да диктира РТС-у да преноси седнице. Два дана пре тога Александар Црквењаков директор РТС је пак изјавио да ће преноса бити уколико тако одлучи Скупштина. Скупштина је тако одлучила, али преноса још увек нема уз образложење да таква одлука никако није у надлежности републичког парламента. Па је поново лопта пребачена у двориште Црквењакова, који је током ноћи променио мишљење уз образложење да телевизијски преноси за РТС значе жртвовање једног телевизијског канала који је баш у то време намењен деци и културном образовању.

Преноси скупштинских заседања укинута су за време трајања ванредног стања. Заседања без директних преноса скупштинских седница уклапала су се у једну свеопшту ме-

дијску слику у којој су биле изостављене било какве критике владајуће коалиције и њихових поступака. Међутим директни преноси заседања, после укидања ванредног стања ипак нису враћени на мале екране. Наташа Мићић тврди да Народна скупштина није донела одлуку о укидању директног преноса, кога с друге стране нема. Она, напротив тврди да је још увек на снази Одлука Народне скупштине да постоји директан пренос. На почетку покретања полемике у вези са овим питањем она је чак и гајила наду да ће се постићи консензус, јер је сматрала да је интерес целе Народне скупштине да постоји пренос. Чак је у вези са тим и заказала састанак са Одбором за културу и информисање и представницима РТС-а, како би се постигао договор. Састанак је одржан сутрадан али вероватно на опште разочарање владајуће коалиције и председнице парламента договор о директном телевизијском преносу ипак није постигнут.

Када су опозициони посланици затражили да се ипак парламент поново гласањем изјасни о томе да ли је за директан пренос скупштинских заседања, Наташа Мићић је то спречила уз образложење да се не може о истој ствари одлучивати два пута, јер одлука у вези тога већ постоји. То што је одлука још увек на снази није спречило госпођу Мићић да закаже консултације Одбора и представника РТС-а.

Иако члан 65 Пословника Народне скупштине прецизира са Одбор за културу и информисање само разматра предлоге закона и других прописа, општих аката и других питања из области културе и јавног информисања, али предлоге који иду ка Скупштини, односно улазе у скупштинску процедуру. Такође не постоји одлука парламента да своје иницијативе пренесе на одбор за информисање. На инсистирање народних посланика да се стави на располагање парламенту да одлучи хоће ли своје иницијативе пренети на одбор то није урађено. Одлуку је донела сама председница Скупштине. Наташа Мићић је међутим, и даље тврдила да одлука Скупштине о постојању директног преноса постоји а да Одбор за културу и информисање решава само један технички проблем заједно са руководством РТС-а.

Ни после седнице Одбора није било јасно ко је надлежан да одлучи о враћању директног преноса. После заједничке седнице представници одбора и РТС-а упутили су препоруку републичком парламенту да се што пре изјасни о одлуци из 1997. године о обавезним директним преносима седница на РТС-у. Такође изгледа да су представници сами себи упутили препоруку да наставе са преносима. Свим осталим радио-телевизијским станицама упућен је позив да преносе

Ко би требало да да наређење да преноса буде?

„Док за месец-два не заживи рад Радиодифузног савета, када више нико неће моћи да утиче на политику РТС-а, Управни одбор телевизије мораће да процени да ли ће поштовати одлуке Скупштине и Владе, или ће поднети оставку”, рекао је Александар Црквењаков. На препоруку чланова одбора из ДСС, СПС и СРС да до доношења одлуке пусти ТВ пренос, Црквењаков је одговорио да је Власник РТС још увек држава. Директор РТС-а се уједно пожалио да није добио никакав писмени захтев да се седнице Скупштине преносе, као ни да се не преносе, због чега се од Скупштине очекује изјашњавање. Наташа Мићић председник Скупштине одбила је захтев за изјашњавање по овом питању јер је одлука о ТВ преносима из 1997. године још увек на снази. С друге стране она тврди да је упутила РТС-у позив да уколико жели, преноси седнице. Телевизијских преноса ипак још увек нема.

седнице и рад Скупштине у мери у којој процене да је то потребно на основу аудио-видео записа, који су доступни свима.

Као основни закључак врло напетог и бурног састанка владајућа коалиција је успела да изведе да постоји једна празнина која је наступила доношењем Закона о радиодифузији по којем РТС није обавезан да преноси седнице и још увек формирањем Радиодифузног савета који оснива ново руководство јавног сервиса. Тако да је остало само да се нагађа шта ће владајућа коалиција да учини са том једном празнином када очигледно да не намерава да уважи захтеве опозиције и врати телевизијске преносе.

Повратак преноса на мале екране посланици су затражили одмах по окончању ванредног стања али тада су уверавани да за то не постоје технички услови и да ће преноса бити. Госпођа Чомић и Мићић тврдили су да ће преноса бити, али не зна се када.

Према последњој изјави директора РТС-а, који је у кратком року био врло често склон мењању мишљења, по оцени Управног одбора ове медијске куће, преноси више нису у економском интересу куће и да они могу да опстану на неком за то посебном каналу, али на каналу РТС-а никако.

Према његовом последњем мишљењу они уништавају маркетиншку концепцију Другог програма, а да без Трећег канала РТС услед процеса приватизације ускоро остаје. Одговорност са својих леђа скинула је и Бојана Лекић уредник информативног програма РТС-а, која је рекла да није у њеној надлежности да одлучује о ТВ преносу већ да то спада у домен посебне програмске јединице-директни преноси, за коју је надлежан директор РТС-а. С друге стране, после овакве њене изјаве помало чуди њено присуство седници Одбора за културу и информисање Скупштине Србије ако се на

том састанку расправљало о нечему зашта она није компетентна да да своје мишљење.

Политичка игра

И опозициони посланици у Скупштини Србије и Црне Горе тражили поновно увођење директних преноса рада овог парламента. Опозициони посланици упозорили су председника парламента Драгољуба Мићуновића да крши 82. члан Привременог пословника који каже да је рад Скупштине јаван, да телевизије и друга електронска средства јавног информисања имају право да директно преносе седницу Скупштине. Истичући да је битно да грађани Државне заједнице треба да знају да посланици нису желели да се разговара о Космету, као и да Скупштина није хтела да усвоји „нешто што је усвојила Европа“, Драган Тодоровић посланик СРС рекао је да је ово политичка игра. Драгољуб Мићуновић покушао је да оправда непреношење заседања банкротством „Ју инфо“ канала који је до сада емитовао преносе. Према његовим речима парламент је учинио све што је могао и увео интерне системе на које могу да се прикључе све ТВ куће. „Међутим, Скупштина нема законске ингеренције да нареди било којој телевизији да директно преноси заседања“, рекао је Мићуновић. Овакво његово образложење изазвало је бурне реакције међу опозиционим посланицима. Александар Вучић посланик СРС-а је том приликом изјавио, „Ви сте, господине Мићуновићу, укинули ТВ преносе јер је то политички захтев“. Расправа о овом питању прекинута је Мићуновићевом констатацијом да нема кворума за рад парламента.

Шта доноси Закон о концесијама?

ВОЈВОДИНИ ТРИДЕСЕТ ОДСТО ПРИХОДА

Шта ће се десити уколико држава због немогућности да сама финансира здравство, одлучи да даје концесије у 80 можда чак и 90 одсто случајева. На тај начин многе здравствене установе доћиће у руке приватника коме је једини циљ да послује приватно и да нешто заради. Услуге у таквим здравственим установама биле би за већину становника у Србији недостижне. На основу амандмана који је Влада Србије прихватила, Војводини ће припасти 30 одсто прихода од концесија са њене територије. Чанак није могао толико да се превари у рачуници, када само француски Лафарж, који поседује Беоцинску цементару за коришћење сировина, годишње држави плаћа више милиона долара

Иако би изјава министра за економске односе са иностранством Горана Петића да Закон о концесијама омогућава активирање оних природних ресурса који могу с једне стране да помогну стандарду становништва, а с друге стране имају и мултипликаторски ефекат у привреди, требало да умири становништво, многи се заправо питају шта тај закон доноси и ако је то тако због чега концесије нису давале и раније на основу старог Закона о концесијама. Власти уверавају да ће Закон помоћи привредном развоју земље, упослити значајан број незапослених и довести значајан износ страног капитала у земљу. Представници опозиције Закон називају политичком трговином која је склопљена између Владе и војвођанских странака. Такође многи од њих тврде да је Закон о концесијама потребан али не у облику који је понудила Влада јер он отвара простор за многобројне злоупотребе и распродају природних богатстава Србије и претварање здравствених установа у ексклузивне хотеле недоступне овдашњем плитком цепену.

Закон омогућава државним органима уступање на коришћење, уз концесиону надокнаду, природна богатства, добра у општој употреби или обављање делатности од општег интереса најдуже на период од 30 година. Ту се првенствено мисли на минералне сировине, путеве, железничке пруге, комуналне објекте, здравствене установе, бране и низ других области. Концесија ће се давати на основу претходно спроведеног јавног тендера, а средства од концесионе надокнаде постају буџетски приход. Оно што је интересантно Закон дозвољава закључивање концесионих уговора и уколико постоји само један заинтересован за концесију, што отвара могућности за разне злоупотребе. Такође Закон садржи још један велики пропуст, у односу на ранији закон из 1997. године, наиме он не садржи калузулу по којој концесионар мора рационално да користи природно богатство. После овог Закона доћићемо у прилику да власник концесије у периоду од 30 година може потпуно да исцрпи природне ресурсе. Гордана Поп-Лазичић посланик Српске радикалне странке, истиче да је то нарочито важно када су у питању термоелектране и хидроелектране. Према њеним речима, тај који добије хидроцентралну, можда и Ђердап, што му овај закон омогућава, „може да извози струју колико хоће, а ми не можемо да се заштитимо од тога“.

Закон нуди још једну новину која се односи на области које могу бити предмет концесија, међу којима је, одржавање, коришћење, реконструкција и модернизација здравствених установа. Посланици Српске радикалне странке тврде да је то у супротности са важећим Уставом, који каже да се апсолутно свим грађанима Србије гарантује здравствена заштита. Шта ће се десити уколико држава због немогућности

Добра рачуница

Када пре неколико месеци није усвојена прва верзија Закона о концесијама, захваљујући негласању посланика из војвођанских странака онда се о томе говорило као о тестирању степена прерасподеле власти. Било је то прво одлучније Чанково не Београду. Када је друга верзија Закона прошла у Скупштини сви су то поново приписивали Чанку и одређеним политичким договорима који су постигнути у врху ДОС-а. Гордана Чомић је пак, за радио ВБС порекла постојање неког политичког договора са војвођанским странкама. Према њеним речима, није то ствар политичког договора јер суштина концесије није у концесионом приходу, врећ у упошљавању великог броја радника. Међутим, на основу амандмана посланика Лиге социјалдемократа Војводине Бојана Костреша, који је Влада Србије прихватила, по основу Закона о концесијама, Војводини ће припасти 30 одсто прихода од концесија са њене територије. Чанак није могао толико да се превари у рачуници, када само француски Лафарж, који поседује Беочинску цементару за коришћење сировина, годишње држави плаћа пола милиона долара.

да сама финансира здравство, одлучи да даје концесије у 80 можда чак и 90 одсто случајева. На тај начин многе здравствене установе доћиће у руке приватника коме је једини циљ да послује тржишно и да нешто заради. Услуге у таквим здравственим установама биле би за већину становништва у Србији недоступне. „Просто не могу да замислим шта би се у овој земљи десило ако би нека луда влада одлучила да наше стационарне установе да под концесију. Ко би то у овој држави могао да издржи и плати, а онај ко је узео концесију, има један једини циљ, а то је онај тржишни, да нешто заради, па онда могу да замислим колике би цене тих услуга биле, као у хотелу са пет звездица, то је нешто ненормално”, истиче Гордана Поп-Лазих. Према њеним речима, мора да се води рачуна о систему здравственог осигурања и о платежној способности наших грађана.

Како је Чанак профитирао на Закону о концесијама

На основу амандмана посланика Лиге социјалдемократа Војводине Бојана Костреша, који је Влада Србије прихватила, по основу Закона о концесијама, Војводини ће припасти 30 одсто прихода од концесија са њене територије. Тако је покрајинска влада 25 одсто добила више него што јој је следовало по закону. Предлагачи Закона су најме, првобитно предвидели за финансирање развоја и инфраструктуре покрајине 5 одсто концесионих прихода, колико ће остајати и локалним самоуправама. Међутим, пошто пре два месеца Закон није прошао управо из тог разлога, постигнут је политички договор и следовања покрајини су драстично повећана.

Опозициони посланици оптужили су представнике Владе да је Закон поново ушао у скупштинску расправу тек после нагодбе која је направљена у Новом Саду између Ненада Чанка председника покрајинске скупштине и Владе Републике Србије. Најме закон је већ једном био ушао у скупштинску процедуру да би био повучен и поново враћен пред посланике у готово неизмењеном облику, али уз политичке консултације са Новим Садам. Некадашњи противници овог Закона, после одређених политичких уступака Београда, без икаквих коментара дочекали су Закон спремни да за њега гласају, иако је његов текст остао готово непромењен.

Закон о концесијама био је у скупштинској расправи 19. фебруара, расправа је трајала два-три дана, па није усвојен због тога што нису прошли Чанкови амандмани. Било је то први пут да је у том посланичком сазиву оборен један документ. Тада је Чедомир Јовановић дао прилично нервозну изјаву о преиспитивању односа у коалицији. Како тврди Гор-

дана Поп-Лазих, „сада су они уграђени ту и тамо, видим и сада да има један амандман где се тражи 30 одсто, а не 5 одсто за улагање у инфраструктуру АП Војводине, уколико се предмет концесије налази на подручју Покрајине, значи сада је неки договор постигнут”. Како она тврди, нека трговина је сигурно остварена, јер је закон готово идентичан са оним претходним. „Не разликује се овај закон много од тог постојећег из 1997. године, чак је 80 одсто материје усвојено, с тим што је избачена агенција за коју сматрамо да једина има смисла да остане у овом закону”, каже Гордана Поп-Лазих. Агенцији, која се налазила у првој верзији Закона, требала је да брине о спровођењу поступка лицитације, вођењу евиденције о закључивању уговора о концесији, о обавеза концесионара. Извештај о томе требало је да барем једном годишње поднесе Влади. Многи су избацавање агенције из Закона у мору разноразних агенција протумачили као уклањање евентуалне препреке за разноразне нагодбе и договоре у вези са давањем концесија. Како ће се Закон спроводити и коме ће концесије доспети у руке знаће се врло брзо, заинтересованих има.

САБЉА ИЗБУШИЛА БУЏЕТ

Сваки дан је све више индиција да се држава и те како истрошила увођењем ванредног стања. „Ванредно стање је имало свој трошак, али не верујем да ће ико у овој земљи жалити због тих издатака, јер је акција „Сабља” била крунски елемент економске политике”, изјавио је министар финансија у Републичкој влади Божидар Ђелић објашњавајући да је антимафијашка акција изазвала неколико стотина милиона долара непланираних трошкова

Влатко Секуловић, заменик председника Одбора за развој и економске везе са иностранством Скупштине Србије, додуше изјавио је да је због непредвидивих издатака везаних за акцију против организованог криминала створена „буџетска рупа” од 400 милиона долара коју треба попунити

Иако, је протекло доста времена од укидања ванредног стања Влада још увек није изашла у јавност са подацима како се увођење ванредног стања одразило на републички буџет. Колико је ванредно стање заправо коштало пореске обвезнике Србије, власт за сада вешто крије и поред низа напора да дођемо до тих података нисмо успели у томе. Према речима, појединих економиста увођење ванредног стања и његово дуго трајање је и те како испразнило републички буџет али се ти подаци чувају у најстрожијој тајности с обзиром на тешку економску и социјалну ситуацију у земљи. Како они тврде на Западу порески обвезници имају право да знају зашто је потрошен њихов новац до последњег цента, док код нас то није пракса. Иако би Влада и изашла у јавност са овим подацима они би вероватно били вешто камуфлирани и подведени код неке додатне буџетске расходе. Влатко Секуловић, заменик председника Одбора за развој и економске везе са иностранством Скупштине Србије, додуше изјавио је да је због непредвидивих издатака везаних за акцију против организованог криминала створена „буџетска рупа” од 400 милиона долара коју треба попунити. Секуловић је ово изјавио приликом боравка парламентарне делегације Србије и Црне Горе у Вашингтону али ни он није био одређенији да ли је та буџетска рупа настала искључиво увођењем ванредног стања или су у њу укалкулисани и остали буџетски дефицити. Очигледно је да се делегација парламентарца запутила пут Америке не би ли искамчила помоћ за покривање трошкова ванредног стања. САД је с друге стране, условила добијање америчке државне помоћи од 100 милиона долара уколико представници америчке администрације и Конгреса буду убеђени да постоји континуирана сарадња са Хашким трибуналом. Међутим, то је тешко изводљиво с обзиром на велику непопуларност Хашког трибунала код овдашњег живља. Код Владе још увек постоји нада да ће помоћ стићи и тиме барем делимично бити покривени трошкови „Сабље”.

Сваки дан је све више индиција да се држава и те како истрошила увођењем ванредног стања. „Ванредно стање је имало свој трошак, али не верујем да ће ико у овој земљи жалити због тих издатака, јер је акција „Сабља” била крунски елемент економске политике”, изјавио је министар финансија у Републичкој влади Божидар Ђелић објашњавајући да је антимафијашка акција изазвала неколико стотина милиона долара непланираних трошкова, али је ребалан-

сом буџета према његовим речима, обезбеђено 1,6 милијарди динара више за МУП и 500 милиона за опремање затвора.

За време трајања ванредног стања на брзину је усвојен ребаланс републичког буџета, када је власт саопштила да је предвиђени буџетски дефицит знатно већи од оног испројектованог у новембру прошле године. Запослени у савезној администрацији већ два месеца нису примили плате уз образложење да није потписан споразум са Црном Гором, али да ли је то једини разлог, пензијски фонд је до пре пар дана био потпуно празан тако да се касни и са исплатом пензија, са својим примањима кубуре и републички посланици. Много

информација које упућују на неизбежан закључак о енормним трошковима ванредног стања али за сада без конкретних података и цифри. Представници опозиционих странака са зебњом тврде да ће се ти подаци можда сазнати тек после смене власти.

Власт се надала да ће успети, захваљујући својој акцији против организованог криминала да, обезбеди и финансијску помоћ из иностранства. Очи света поново су на кратко време биле упрте на дешавања у нашој земљи те се стога рачунало да ће се створити позитивна клима Запада и САД за решавање нагомиланих економских проблема који потресају земљу. Како време све више пролази од најављиване помоћи нема ни трага. Постаје све уочљивије да је после ванредног стања остала једино буџетска рупа, слична амбици, коју држава са својим приходима никако није у могућности да покрије.

Шта све садржи буџетска рупа

Почетком априла пред републичке посланике стигао је предлог закона о ребалансу буџета. Очигледно се Влади

много журило да усвоји ребаланс буџета пошто је седница заказана по хитном поступку у року краћем од оног који прописује Пословник о раду републичког парламента.

Премијер Зоран Живковић ребаланс буџета је правдао новим функцијама Србије у оквиру државне заједнице, трошкове ванредног стања ниједном речју није директно споменуо тек је индиректно кроз тврдње да ће део буџетских средстава бити усмерен за финансирање МУП-а наговестио да је ванредно стање и те како коштало пореске обвезнике Републике Србије. Када је образлагао предлог закона већ што се трудио да избегне одговор колико је ванредно стање утицало на повећање дефицита. Премијер је напоменуо да је 16,2 милијарде повећања касе предвиђено за нове функције Србије, као што је финансирање царина, управе контроле лета и повећање броја запослених у МУП-у Србије. Можда тек ова трећа премијерова ставка указује да је ванредно стање произвело трошкове и то енормне које су се одразили на ионако повећи буџетски дефицит. Живковић је напоменуо да 700 запослених у досадашњем савезном МУП-у прелази у републички, који према његовим речима има традиционални мањак од око 70 одсто потребног људства и

Донације и кредити за покривање дефицита

Ребаланс републичког буџета, који је на брзину усвојен за време ванредног стања, још једном је указао на енормни дефицит чије се покривање углавном ослања на донације и нова задуживања. Спољни дуг земље у мају прошле године је износио 10,5 милијарди долара, у међувремену он је драстично повећан. Већ 2004. и 2005. године годишња рата отплата дуга достићиће милијарду долара, а од 2005. до 2010. године попеће се на 1,5 милијарду годишње. Према проценама Међународног монетарног фонда за сервисирање тог дуга потребно је да бруто друштвени производ током целе деценије расте за осам одсто годишње, а извоз за 15 одсто. За сада индустријска производња и даље пада док спољнополитички дефицит енормно расте. Оно што забрињава је велика јавна потрошња која прелази чак 50 одсто бруто националног дохотка.

стално отворен конкурс. Према његовим речима, полицијске истраге након агентата на премијера показале су, колико је потребно квалитетно ангажовање полиције и Безбедносно-информативне агенције. Са сличним тврдњама пред посланицима републичког парламента наступио је и шеф посланичке групе ДОС-реформе Бојан Пајтић, напомињући да ће ова посланичка група гласати за ребаланс буџета између осталог и због тога што се њиме повећавају средства за полицију и затворе. Према његовим речима то је посебно важно док траје борба против организованог криминала. „Они који гласају против ребаланса, гласаће не само против војске и полиције, него и против свог народа“, рекао је Пајтић.

Планирани буџетски дефицит је 46,9 милијарди динара, односно око 730 милиона евра, мада упућени тврде да у буџетску рупу нису укалкулисани трошкови акције „Сабља“ која може додатно да оптерети државну касу за још неколико стотина милиона евра. Највећи део 14,9 милијарди биће покривен страним донацијама, 12,5 милијарди парама од приватизације, путем кредита 12,7 милијарди и домаћим задужењима 6,6 милијарди. Интересантно је да се крајем прошле године када је буџет за 2003. годину усвајан по први пут, рачунало на средства из донација у висини од 9,5 милијарди динара. Сада се ради о цифри од 15 милијарди динара која је укалкулисана у буџет, што је тешко остварљиво пошто је за Европску унију и САД, обнова Ирака на првом месту. Иако, су средства од приватизације за покривање дефицита смањена многи су изразили сумњу да ће Република бити способна да обезбеди и суму од 12,5 милијарди динара, јер би то по неким прорачунима значило продају чак девет великих предузећа у Србији што је тешко изводљиво ако се зна да су управо таква предузећа продата већ у првом налету приватизације, одмах по доласку ДОС-а на власт. На располагању су још остали Беопетрол, и фабрике дувана у Нишу и Врању. Неизвесност постоји и у вези добијања нових кредита који зависе између осталих ствари и од исхода преговора са Лондонским клубом комерцијалних банака, где су обавезе

за државну заједницу око 2,5 милијарде долара. Власти у Београду се надају да ће добити могућност за репрограмирање дуга, уз део отписа, као што је то учињено са Париским клубом. За сада Лондонски клуб не пристаје на такву варијанту. Постоји оправдана стрепња да чак иако се прикупе планирана средства то неће бити довољно за покривање трошкова ванредног стања.

Само неколико дана после усвајања ребаланса буџета српски министар финансија Божидар Ђелић најавио је пуштање у оптицај државних хартија од вредности за покривање буџетског дефицита. Да би ублажио ову вест Ђелић је напоменуо да покривање дефицита није једини разлог за емитовање хартија од вредности већ и развој финансијског тржишта које би створило могућности за инвестирање. Прве обвезнице емитоване су у вредности од 500 милиона динара што је према министровим речима мала сума новца али и да ће укупна емисија у овој години износити 6,7 милијарди динара. Купци обвезница су ослобођени пореза на финансијске трансакције, а грађани пореза на приход од капитала.

Некако у исто време у јавности се појавио гувернер Народне банке Србије Млађан Динкић са тврдњама да су на њега вршени индиректни притисци за штампање новца без покрића за покривање буџетског дефицита. Препуцавање између републичког премијера Зорана Живковића и гувернера Млађана Динкића престало је тек после њиховог међусобног договора да се сва спорења везана за рад централне банке реше у међусобној комуникацији. Агенције су известиле да је састанак премијера и гувернера протекао у позитивној и конструктивној атмосфери уз истицање да су обојица сложила да у овом тренутку приоритет треба да буде борба против организованог криминала и очување стабилности земље. Према последњој информацији Млађан Динкић ће ипак бити смењен са места гувернера и то на основу новог Закона о Народној банци, који тек треба да буде усвојен, а који условљава гувернерско место са 10 година радног стажа на руководећим местима.

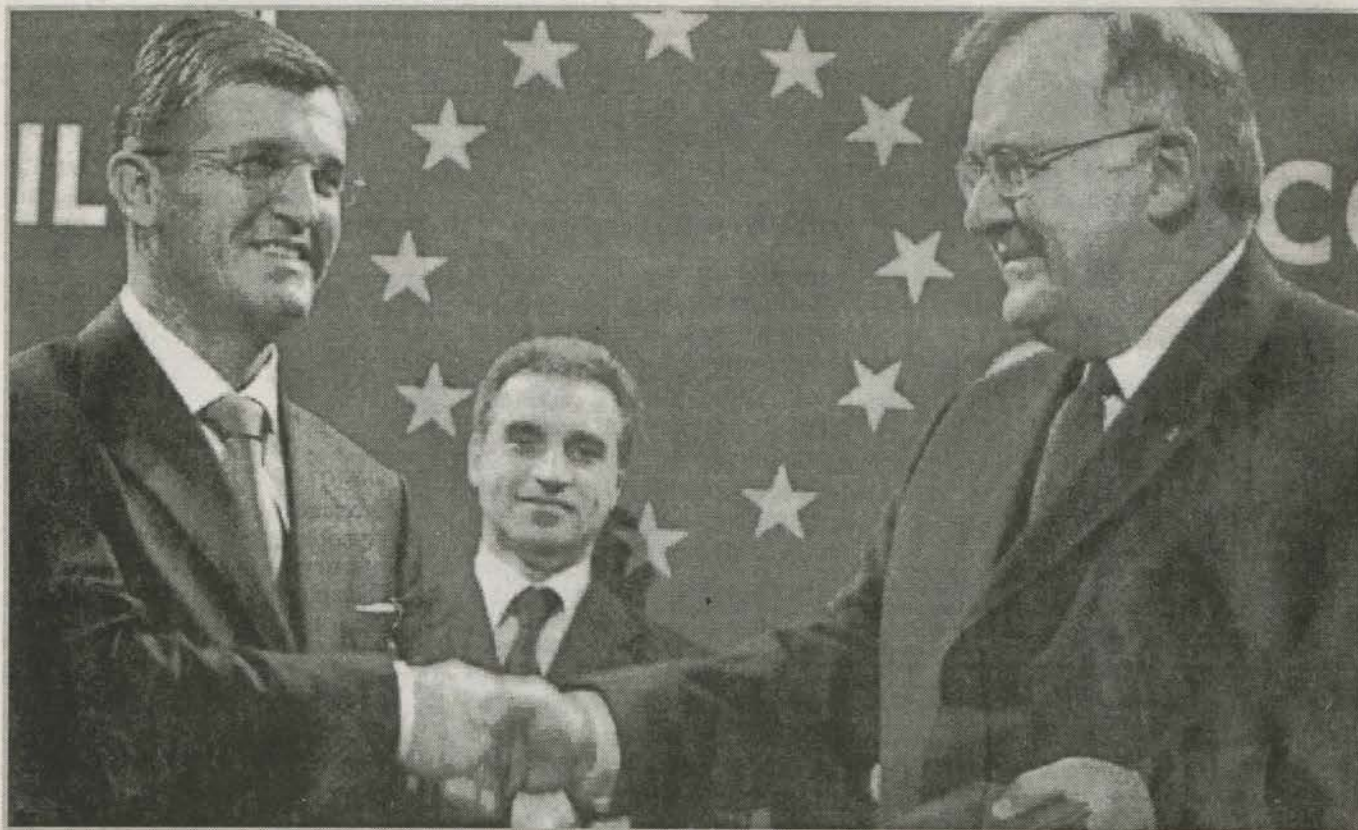
ДОГОВОРИ И

Ако овоме додамо и изјаву црногорског премијера Мила Ђукановића да царинске тарифе неће бити усаглашене, онда је сасвим јасно да је нова држава описана већ у самом сценарију, зајарво да јој није пружена прилика ни да заживи. Хармонизација економских односа представља губљење времена и за гувернера Млађана Динкића. „Србија треба да изрази шито пре одвојени процес асоцијације и стабилизације са Европском унијом и одвојени пријем у Свјетску трговинску организацију”, рекао је Динкић

Хоће ли грађани Србије и Црне Горе коначно живети у заједничкој држави или ће читав пројекат остати само на папиру. После усвајања Уставне повеље Државне заједнице Србије и Црне Горе, конституисања парламента, и Савета министара није се далеко одмакло. После кратког века егзистирања Државне заједнице Србије и Црне Горе намеће се утисак да се мало тога урадило на усаглашавању економских, трговинских и царинских односа између чланица заједнице. На површину све чешће испливавају сукоби око различитих ставова о начину функционисања заједничке државе, па све заједно одаје један мучан утисак да је Уставна повеља државне заједнице усвојена и конституисани њени државни органи заправо само због тога што је то Европа тражила а не због постојања свести владајућих коалиција о неминовном суживоту грађана две републике.

Без обзира што српски и црногорски политичари убеђују народ да се хармонизација пре свега економских односа

добро одвија, тај исти народ сваким даном се све више уверва да је истина нешто другачија од оне коју пласирају политичари. На основу поступака обе преговарачке стране намеће се утисак да су чланице Државне заједнице све даље једна од друге и да једва чекају да истекне период од три године па да свако оде на своју страну. Већ и сама чињеница да између Србије и Црне Горе нису укинуте царине, довољно говори да жеља за таквим нечим не постоји а поред тога ту је још низ других непремостивих проблема. Међутим, политичари Европи па и самим бирачима шаљу сасвим друге поруке. Председник Државне заједнице Србије и Црне Горе Светозар Маровић, је на самиту Европске уније у Атини говорећи о заједници истакао да је она досад показала пуну ефикасност у афирмацији демократских и цивилизацијских стандарда. Маровић је при томе набројао области у којима је постигнут успех међу којима је борба против организованог криминала, резултати у реформи војске, успех у консти-

Функционисање Србије и Црне Горе

УСАГЛАШАВАЊА

туисању државних институција као и одлучност за пуну сарадњу са Хашким трибуналом. Међутим, Ранко Кривокапић, председник Социјалдемократске партије Црне Горе која је заједно са ДПС-ом коме припада и сам Маровић, била у коалицији „Да живимо боље“ на питање новинара „Политике“ хоћемо ли живети у тој државној заједници одговорио је, „Црна Гора неће“. Он подсећа да је за хармонизацију економских односа предвиђен рок од три године а нешто се може хармонизовати и након тог рока. „Грађење хармонизације је приближавање стандардима Европске уније, а не прилагођавање мањег, црногоског тржишта-већем, српском“, каже Кривокапић. Потпредседник Скупштине Црне Горе из редова ДПС-а Драган Кујовић сличног је мишљења. Он сматра да се формирањем неких институција или органа на нивоу Државне заједнице који нису предвиђени Повељом, унија покушава, према његовим речима претворити у федерацију, у којој Црна Гора нема перспективу, осим оне коју је имала у бившој СРЈ или још лошију.

Изјава министра за унутрашњу трговину Амира Нурковића, да је крајњи рок за усаглашавање царинских стопа три

године била је сасвим очекивана с обзиром да је век нове државе програмиран на три године. Она употпуњује целу слику. Ако овоме додамо и изјаву црногорског премијера Мила Ђукановића да царинске тарифе неће бити усаглашене, онда је сасвим јасно да је нова држава отписана већ у самом старту, заправо да јој није пружена прилика ни да заживи. Хармонизација економских односа представља губљење времена и за гувернера Млађана Динкића. „Србија треба да затражи што пре одвојени процес асоцијације и стабилизације са Европском унијом и одвојени пријем у Светску трговинску организацију“, рекао је Динкић. За њега није довољно само усагласити царинске стопе већ је потребно имати и заједничке царинске институције. С друге стране, Динкић подсећа да „ми више не треба да водимо рачуна о интересима Црне Горе, већ искључиво о интересима Србије: Према његовом мишљењу, не ради се о кривизи једне или друге стране већ о немогућности хармонизације два сасвим различита система. Да би ДОС ублажио ову Динкићеву изјаву, медији су већ сутрадан објавили изјаву Чедомира Јовановића, потпредседника владе, да су Србија и Црна Гора усагласиле око 80 одсто царинских стопа.

Поједини црногорски политичари тврде да су реална само два одвојена фискална, два царинска и два монетарна система. Кривокапић, председник СДП Црне Горе, тврди да је тако предвидела Уставна повеља и да је друго решење немогуће. Различите варијације на исту тему могу се једино тумачити као сопствени маркетинг овдашњих и тамошњих политичара, који се труде да задобију што веће поврење међу народом. Индикативно је да се изјаве мењају из дана у дан. Које треба веровати?

Цупкање у месту

Пре годину дана представници Србије и Црне Горе су се договорили о почетку преговора за усаглашавање економских система. Онда се усвајање Уставне повеље одужило па и сам почетак преговора. Када је до њих ипак дошло многи су се разочарали већ на самом старту. Без много конструктивних предлога и међусобних уступака, представници влада Србије и Црне Горе данима покушавају да хармонизују царинске стопе између некадашње две републике, како би заједно могли да наступају на светском тржишту. У почетку Црна Гора је одбијала да своју просечну царинску стопу од 3,25 одсто приближи просеку српских царина од 9,5 одсто. Мада овдашњи економисти тврде да је Србија са својом просечном царином ближа Европској унији и Светској трговинској организацији, из седишта Европске уније је оцењено да ће Србија пре преговора о усаглашавању царина са европском петнаесторицом, морати да оконча веома сложене разговоре о смањењу царинских стопа и са Светском трговинском организацијом, у коју Државна заједница Србије и Црне Горе треба да уђе. За Европску унију и СТО су с друге стране неприхватљива и квантитативна ограничења и дозволе које Црна Гора има у свом спољнотрговинском режиму. Велика стрепња постоји и због чињенице да би радикална либерализација спољнотрговинских режима какву заговарају Међународни монетарни фонд и Светска банка

Да ли је признање довољно?

Креатори Државне заједнице све чешће својим изјавама потврђују тезу појединих опозиционих странака да им заправо до заједничке државе није ни стало. Прво су Уставном повељом прецизирали два фискална, монетарна и царинска система. Када је Повеља усвојена сви су убеђивали народ како је то један велики успех и корак ка разрешењу прилично закомпликованих односа између Србије и Црне Горе. Након тога су почели преговоре око хармонизације различитих система. Па су услед тих договора пласирали причу да свако треба да крене својим путем. „Ово је легализација једног фактичког стања. Сама Уставна повеља је легализовала два одвојена тржишта. Дакле то је нешто што није карактеристично ни за једну нормалну државу”, рекао је Динкић. Према речима Ранка Кривокапића, председника СДП Црне Горе, Црногорци су потписали београдски споразум и усвојили Уставну повељу, јер је од њих, али и од Србије, то тражила Европска унија. Да ли је признање довољно или народ који даје паре може да захтева и нешто више од тога.

могла да буду кобна за Србију и Црну Гору. Уколико се то деси пад производње и незапосленост доживели би још већи пад.

Према последњим информацијама мали напредак је постигнут у хармонизацији царинских стопа у области пољопривреде, металске индустрије и енергетике. Преговарачки тимови су изјавили да су усагласили царине за црну и обојену металургију, дрвну, хемијску, графичку и индустрију грађевинских материјала, као и тарифе за кожу, обућу и стакло. На дневном реду је још мали милион царина и царинских тарифа али актерима ове приче као да се много не журе већ чекају да истекне рок предвиђен за трајање државне заједнице.

Црногорски премијер Мило Ђукановић сматра да су владе Србије и Црне Горе у процесу међусобног усаглашавања царинских стопа постигле велики успех али и да се ца-

ринске тарифе, неће у потпуности ускладити. Како је истакао, Црна Гора нема никаквог интереса да своје потрошаче, купце аутомобила, оптерети оним царинским стопама које Србија мора да прихвати уколико жели да заштити своју аутомобилску индустрију. Према његовом мишљењу, слична прича је и у производњи хране и у области енергетике. Србија наима има веће царинске стопе на увоз прехранбених производа да би заштитила сопствену пољопривредну производњу а с друге стране, Црна Гора храну углавном увози, исто тако увози и енергенте док Србија поседује сопствену производњу.

Све због Европе

Да не постоји толико велика жеља српских и црногорских званичника за што бржи улазак у Европску унију, вероватно до усаглашавања два тржишта и хармонизације економских односа не би ни дошло, без обзира што се житељи Државне заједнице одавно жале на велику дисхармонију која им отежава не само пословање већ залази у све сфере живота. Представници обе владе усагласили су око 80 одсто царинских стопа колико је потребно за израду „Студије изводљивости” у процесу хармонизације и асоцијације са Европском унијом. После тога наступила су извесна затезања да би се постигао договор да се за неке кључне производе задрже различите царинске стопе у периоду од око три године. Царинске стопе углавном нису усаглашене за робу произведену у Србији која је конкурентна на црногорском тржишту. Реч је о производима прехранбене, металске и енергетске индустрије. Двадесет одсто неусаглашених стопа заправо представљају кључна питања око којих од самог почетка није постојао договор. Од српских званичника се чак могло чути да ће за ту област бити ангажована арбитража Европске уније. За сада и једна и друга страна у преговорима најављују да ће од Европске уније тражити да се у процесу усаглашавања направе уступци баш на њиховој страни. Уколико би се дало веће значење српским интересима, Европска унија би вероватно морала да преузме на себе обавезу да компензује губитке Црне Горе који могу износити и до 100 милиона евра.

Уводе па укидају и тако у круг

Можда звучи невероватно ово усаглашавање ако се зна да је само неколико дана после конституисања нове државе, у Црној Гори ступио на снагу закон који Србију третира као страну државу. Од почетка ступања на снагу царинског закона Црне Горе, царине чланица Државне заједнице страну

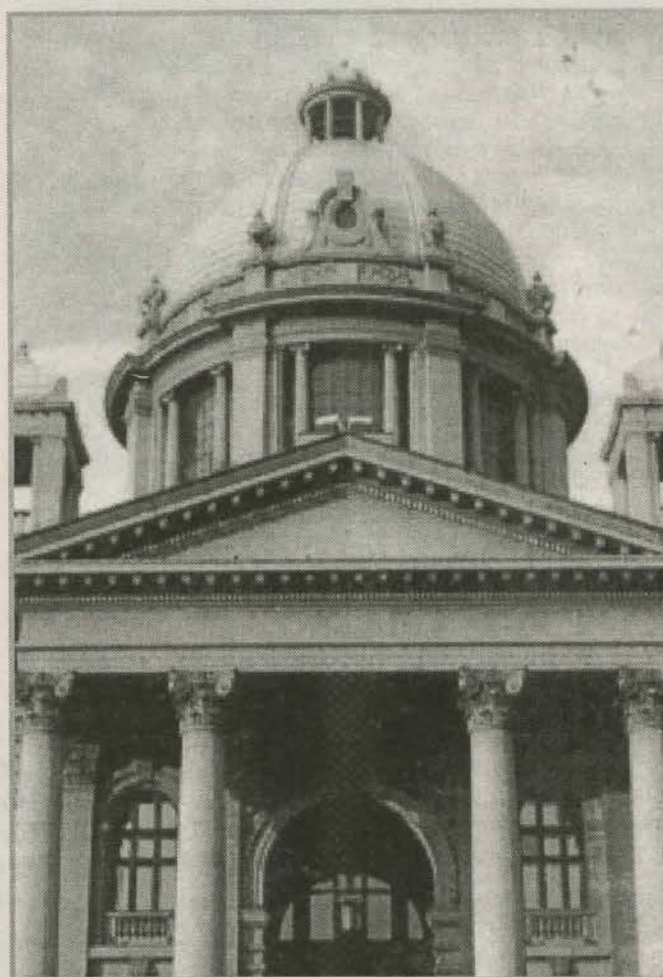
робу прегледле су као на међународним граничним прелазима, иако је било реч о преласку из Србије у Црну Гору и обратно. Када је роба из Црне Горе доспела у Србију да би наставила пут до свог крајњег одређишта она је добијала своју нову царинску документацију. Према признању тадашњег директора Управе царина Владана Беговића царинске испоставе између Србије и Црне Горе су удаљене и до неколико десетина километара тако да се често дешавало да роба нестаје из камиона. Ради заштите од крађа камиони су од пункта до пункта прелазили по турама уз полицијску пратњу. Понекад су колоне биле дугачке и неколико километара а трошкови царинена знатно скупљи.

Црна Гора је после неколико дана хаоса промернила своју одлуку и укинула царине на граничним прелазима између Србије и Црне Горе за робу која долази са једне или друге стране. Међутим, уместо олакшања они који су били принуђени да превозе робу били су непријатно изненађени. Уместо царина уведене су таксе, порези и други намети који су одужили прелажење па су колоне биле још веће. На полицијском и царинском пункту Конатари код Бјелог Поља и до 200 камиона чекало је у реду да пређе са једне на другу страсну границу. Након тога Србија је усвојила неколико подзаконских аката који су требали да разреше новонасталу конфузну ситуацију и олакшају промет робе на граници између Србије и Црне горе. Према речима министра финан-

сија Божидара Ђелића са црногорским режимом постигнут је договор да за робу која долази са једне или друге стране, нема ни пореза ни царина

Двовалутни платни промет

Невоље за грађане Србије и Црне Горе по питању платног промета упркос договору да је динар трансакциони новац а НБС фискални агент и депозитар државне заједнице нису престале. Наиме према договору представника две чланице о представљању земље у међународним финансијским институцијама, динар је заједничка валута али само као техничко средство у обрачуну са Међународним монетарним фондом. Уставна повеља и Закон о њеном спровођењу прецизирали су постојање две централне банке, два валутна система, два тржишта и два царинска система а све то под окриљем једне државе, ако тако може да се назове творевина која чини Државну заједницу Србије и Црне Горе. Договор о насту пред међународним финансијским институцијама направљен је по принципу асиметрије односно простим речима једно теби једно мени. Србија, односно централна монетарна институција Србије послове фискалног агента заједнице СЦГ обављаће у ММФ а Црна Гора у Светској банци. Кадрови у обе финансијске институције биће изабраним по истом кључу, свако ће да предложи своје представнике уз немешање оне супротне стране. Договор је оцењен као веома значајна ствар пошто су месецима уназад по овом питању трајали спорови између чланова заједнице. Министар за економске односе са иностранством СЦГ Бранко Луковац договор је оценио чак као јако добру вест за све грађане заједнице.

Опасност вреба

Уколико се уваже захтеви и смање царинске стопе, уз важећи валутни курс, докрајчило би привреду у Србији. „Може се догодити да после хармонизације царина Србија и Црна Гора имају нижу просечну царинску стопу него чланице Светске трговинске организације”, изјавио је Млађен Ковачевић, из Института за међународну политику и привреду, за лист Политика.

Како власт дели народ на подобне и неподобне

КО СУ ПАТРИОТЕ

Крајем јануара ове године, Хелсиншки одбор за људска права у Србији обелоданио је извештај о новом, агресивном национализму у јосимилошевићевској држави. Аутори извештаја су истинити да је реч о трансформисаном национализму који је синекао привид либералног. Смаирајући да је то лоше по имиц државе, шеф дипломатије Горан Свилановић нашао је за сходно да испромовише „нови патриотизам“. Како је рекао „нови патриотизам“ почиње као ново национално достојанство које подразумева објективне погледе на сопствену одговорност и унапређење сиварног политичког дијалога са суседима. Тако је „нови патриотизам“ постао главно оруђе у рукама режима којим се покушава убедити јавно мњење у неопходности сарадње државе са Хашким трибуналом

Д о сада је патриотизам представљао љубав према својој нацији, међутим, са доласком ДОС-а на власт оваква осећања проглашена су за неподобна.

Самим новотарија, које углавном служе само као шминка, прилично лошој економској и социјалној ситуацији у земљи, у уобичајну свакодневну терминологију власт је увела и појам „нови патриотизам“. Тако је стари патриотизам постао синоним за све оно због чега режим некога може окривити и евентуално стрпати у затвор а „нови патриотизам“ представља синоним за демократију и европејство. Онај патриотизам који је постојао до 5. октобар 2000. године, према оценама Владе, постао је демодне, неподобан и веома ризичан за његове присталице. Пошто режим никако није могао да овдашњем народу усади да патриотизам и национализам воде неизбежно шовинизму, започео је са пропагирањем „новог патриотизма“, који према речима аутора, почиње новим националним достојанством које се пре свега састоји у признавању сопствене одговорности у догађајима из прошлости.

Тако је „нови патриотизам“ постао главно оруђе у рукама режима којим се покушава убедити јавно мњење у неопходности сарадње државе са Хашким трибуналом.

Средином априла министар спољних послова Србије и Црне Горе Горан Свилановић, изјавио је да за државу, Космет није приоритет. Према његовим речима, поред нерешених односа Србије и Црне Горе и сарадње са Хашким трибуналом, Косово је трећи важан проблем са којим се државна заједница суочава у процесу транзиције, али да питање статуса Покрајине није приоритет. На конференцији „Нови патриотизам: лево, десно, исток запад“ коју је организовао Центар за културну деконтаминацију, Свилановић је рекао: „Мислим да у овом тренутку има важнијих проблема на Косову од питања статуса“.

Образлажући термин „нови патриотизам“, Свилановић је нагласио да ће бити тешко да се он дефинише док се не

Листа подужа

Ко је следећи на удару на том путу стварања нових националних и патриотских осећања каква заступају Горан Свилановић, Борка Павићевић, Наташа Кандић и маса других истомислљеника. Да ли су то можда Српска академија наука и уметности или Црвена Звезда које су одавно окарактерисане као институције које су заслужне за ширење национализма, наравно оног старог сада тако неподобног на овим просторима.

Како власт дели народ на подобне и неподобне

А КО НЕПРЈАТЕЉИ

оформе нове вредности слободе и географски појмови. „Патриотизам је за мене земља где живите и људи са којима живите и где вам је добро, а добро вам је ако сте безбедни, ако добро живите, да можете да путујете и да се вратите”, истакао је Свилановић.

На истом скупу, Адем Демаћи председник одбора за толеранцију и коегзистенцију „Дарданија” из Приштина, истакао је, да је питање „новог патриотизма” значајно и за Србију и за Косово и да је пре свега на интелектуалцима да раде на подизању свести о томе. Како он каже, само онај ко не познаје српски, односно албански народ може да почини грешку уништавања и да каже да су сви Срби односно Албанци лоши.

И он је као и његов београдски колега покушао да да широј јавности своје образложење патриотизма. „Патриота је онај који предлаже дуготрајно решење, решење које укључује уважавање потреба и Срба и Албанаца”, рекао је Демаћи.

Тако се у домаћој јавности поред речи толеранција, транспарентност и транзиција појавио и „нови патриотизам”, на који власт у Србији посебно ставља акценат, у покушају да придобије јавно мњење у вези неопходне сарадње са Хашким трибуналом и реши све остале горуће проблеме. Увођењем „новог патриотизма” у свакодневну терминологију власт је скинула терет са сопствених леђа и пребацила га на изгладнели народ, који никако да „прихвати”, и „схвати”, да све што власт чини чини за његово добро. „Новим патриотизмом”, решиће се проблем Косова и Метохије, Хашког трибунала а можда и оживи домаћа привреда.

Заједно са демократским променама које су наступиле после петооктобарских дешавања овдашње невладине организације и сама власт у свом инсистирању да се раскрсти са милошевићевском Србијом дотакли су се и национализма и патриотизма. Према њиховом мишљењу, у новој демократској Србији, која тежи Европи, нема места за онај стари милошевићевски национализам и патриотизам, већ је дошло време да се тим појмовима да неко ново значење које диктира актуелна политичка ситуација у земљи.

Ко се све користио и користи „новим патриотизмом”

Реч „нови патриотизам” можда је први изговорио Зоран Ђинђић, на једној од скупштина своје партије почетком 2000. године. Касније је Слободан Вуксановић на питање новинара шта је Ђинђић подразумевао под „Новим патриотизмом” тврдио да се то тешко објашњава и схвата. Он је тада говорио да патриотизам или „нови патриотизам” може да буде производ некаквог маркетинга. „Патриотизам данас представља сарадњу опозиционих странака и победу над милошевићевим режимом”, говорио је Вуксановић. Само две године касније Ђинђићу је тај „нови патриотизам” заметао, јер је спречавао емитовање праве поруке најављиваних реформи. Он је изјавио да је веома забринут за успех реформи због непостојања јасне политичке поруке о њиховој неопходности. „Садашња порука о реформама је веома нејасна јер се појавио „нови патриотизам” а из врха државе појављују се тонови који подсећају на Милошевићеву кампању”, изјављивао је Ђинђић у марту 2002. године.

„Нови патриотизам је промовисао” и данас заборављен. Народни покрет отпор када је одлучио да из револуционе фазе пређе у еволутивну фаза. На конгресу Отпора у београдском Дому Синдиката, наочиглед запрепашћених необавештених делегата конгреса, промовисан је нови патриотизам који, према речима, једног од функционера Отпора, подразумева љубав према отаџбини, универзалну солидарност грађана као и грађанску државу. По завршетку конгреса већина делегата је изјавило да је конгрес СПС-а био демократскији од оног што се дешавало у Дому синдиката.

Крајем јануара ове године, Хелсиншки одбор за људска права у Србији обелоданио је извештај о новом, агресивном национализму у постмилошевићевској држави. Аутори извештаја су истицали да је реч о трансформисаном национализму који је стекао привид либералног. Сматрајући да је то лоше по имиџ државе, шеф дипломатије Горан Свилановић нашао је за сходно да испровише нови патриотизам. Како је рекао „нови патриотизам” почиње као ново национално достојанство које подразумева објективне погледе на сопствену одговорност и унапређење стварног политичког дијалога са суседима.

Економски патриотизам

Све чешће се заједно са новим национализмом и патриотизмом спомиње и економски патриотизам. На скупу уприличеном у част промовисања Г-17 плус у политичку партију Млађан Динкић, гувернер Народне банке и потпредседник странке, истакао је да су основни циљеви Г-17 владавина права, економски патриотизам и обрачун са бирократијом. Када је 1999. године ЈУЛ изашао у јавност са тезом о неопходности увођења економског патриотизма, овдашњи економисти од којих се већина налази у партијама ДОС-а а и у Г-17 плус исмејали су тај предлог говорећи да је реч о потпуно новом термину у економској теорији.

Нови патриотизам због Запада

Вероватно се нико од овдашњих политичара на власти не би бавио „новим патриотизмом“ и национализмом да запад и Америка нису послали инструкције да режим раскрсти са оном пређашњом Србијом, која никако није желела да уступи пред Западом. Читава акција „Сабља“ била је усмерена против патриотских снага, наравно оних који су заступали стари патриотизам, који према мишљењу представника ДОС-а треба да се заборави и пошаље у далеку историју. Током трајања венредног стања режим је безуспешно покушавао да наметне јавности позитивну слику о Хашком трибуналу трудећи се да оне који су највећи противници тог нелегитимног међународног суда доведу у везу са најтежим кривичним делима, па и самим убиством премијера Ђинђића.

Приликом посете Русији, шеф дипломатије Србије и Црне Горе Горан Свилановић затражио је од ове земље да да подршку за обрачун са „антихашким лобијем“, који је по Свилановићу одговоран за Ђинђићево убиство. На конференцији за новинаре у руској престоници Свилановић је изјавио да су Ђинђића убили они које повезују ратни злочини извршени последњих десетак година и политичка убиства која су се такође догодила последњих десетак година, као и садашњи интереси у организованом криминалу и илегалној трговини наркотицима. Свилановић је напоменуо да је разлаз са тешким наслеђем у ствари предуслов за развијање добрих и пријатељских односа између ове две земље. Док је сарадња са Хашким трибуналом постала кључни основ било каве помоћи из иностранства, на коју се овдашњи режим и те како ослања, дотле је тзв антихашки лоби постао државни непријатељ број један.

И црква непожељна

Упућени тврде да је све потекло од фамозног документа Међународне кризне групе под називом „Србија после Ђинђића“ у ком се од власти тражи безусловна сарадња са Хагом до које се може доћи једино елиминацијом патриотских снага и појединих институција међу којима се налази и Српска православна црква. У поменутом документу представници кризне групе окарактерисали су СПЦ као висококонзервативно национално тело које кочи развој демократије у Србији. Према оцени ове групе ставови СПЦ су често антизападњачки, изоционалистички и дефанзивни.

Неколико дана после премијерове сахране и беседе митрополита Амфилохија Радовића у храму Светог Саве, кренуле су оштре полемике између цркве с једне стране и Републичке владе, невладиних организација и Ђинђићеве породице с друге стране. Невладине организације на челу са Хелсиншким одбором и Фондом за хуманитарно право оштро су осудиле говор митрополита Амфилохија Радовића. Митрополит је на Ђинђићевој сахрани рекао: „Не зна се која је рана дубља, ова Зоранова, отворена руком братомржње или она Милице Ракић, погинуле од бомбардовања 1999. го-

дине, или оне заклане Марице Мирић из Бијелог Поља код Пећи, сахрањене уочи Видовдана иза олтара Пећке патријаршије те исте године, или безбојне оне ране незацељене, отворене на нашим просторима у време безумља последњег грађанског рата и бомбардовања“. Према Хелсиншком одбору, „снаге које су годинама јачале на реторици рата и мржње, спроводиле политику агресивне, храниле се на ксенофобији и изоционизму, искористиле су сахрану председника Владе Ђинђића за пропагирање идеја неспојивих са његовим залагањем за модерну и европску државу“. За Нагашу Кандић је пак и сама чињеница да је опело држао митрополит Амфилохије Радовић била увредљива. Она сматра да је митрополит на сахрани пропагирао антихашке ставове и осудио сарадњу наше земље са Хашким трибуналом. У ускршњој посланици патријарх Павле је такође напоменуо да многи између осталих ствари покушавају да реформишу и Српску православну цркву. Очигледно да полемика између цркве, Владе и невладиних организација није још завршена. Жеља да се утиче на јавно мњење и програмира један „нови патриотизам“, вештачки створен и те како постоји, када већ не може народу да се наметне теза да је сарадња са Хагом неопходна за добробит свих.

Може ли се у Србији стан купити на кредит?

ПОТРОШАЧКИ КРЕДИТИ ЗА БОГАТЕ

Белић, Динкић и остали као да говоре о некој другој Србији када најављују стамбене кредитне прилике већини. Услови и камате за дугорочне стамбене кредитне су толико ригорозни и високи да би представљали препреку и за стамбенике многих других далеко развијенијих европских држава. Каква је кредитна способност овдашњих држављана чија просечна плата не прелази 200 евра, говори податак да је за просечну потрошачку корпу потребно издвојити нешто више од просечне плате. Представник једне српске банке, која од скоро послује на овим просторима, признао је да су каматне стоје на нивоу оних који се крећу у земљама Европске уније илус ризик од неколико процената због нестабилне економске и политичке ситуације у земљи

До повољних стамбених кредита, који су најављивани за све стамбенике после петоктобарске револуције 2000. године, ипак се може доћи, једини предуслов за то је да подносилац захтева за кредит припада некој од владајућих партија. На овакав начин свој стамбени просиор су проширили готово сви покрајински функционери. Стамбена комисија покрајинске владе Војводине одлучила је да својим службеницима додели кредитне за изградњу породичних кућа или куловину стамбена са отплатом на 40 година, а са каматном стопом од свега четвори и по одсто годишње

Немате стан? Зашто? Да ли сте га платили? Изгледала слова на старим билбордовима Нове Демократије лансираним у једној маркетиншкој кампањи, као да осуђују подстанаре и оне који живе у скученим становима са неколико генерација своје породице, да су искључиво они главни кривци што немају свој сопствени кров над главом. Иако, је све више понуда које омогућавају грађанима да купе станове на отплату подизањем дугорочних стамбених кредита, мали је број оних који то себи могу да обезбеде. Нико није тако сигуран да ли жели да се упусти у једну крајње неизвесну игру звану подизање и отплаћивање стамбеног кредита. Иако је наш народ навикао да све купује на отплату и популаран почек, стамбени кредит је превише крупан залог за просечног становника Државне заједнице.

Од укупног броја анкетираних грађана њих 80 одсто је одговорило потврдно, на питање да ли би желели да до стана дођу путем стамбених кредита, али њих 67 одсто је одговорило да то важи уколико би се кредити нудили под врло повољним условима. Као главни разлог за то већина наводи нестабилну економску ситуацију и веома мале плате.

Одмах по доласку на власт 2000. године политичари ДОС-а почели су да се оглашавају у јавности са обећањима да ће грађанима омогућити куповину стана на кредит, која је током деведесетих година готово потпуно замрла. Овакви њихови иступи окарактерисани су више као политички маркетинг него као реално обећање које захтева стабилни банкарски систем, стабилну монетарну политику а пре свега економију и оживљавање привреде. Крајем 2000. године министар грађевине Драгослав Шумарац је рекао: „Иако ће прва инвестиција нове власти морати да буде градња пруга, путева и станова потпуно ми је незамислива ситуација да човек купи стан на кредит. Бар не у периоду од око 3 године“. Од ове његове изјаве прошло је готово три године и није се далеко одмакло од тезе да куповна стана на кредит више спада у домен фантазије и политичког маркетинга него на стварност држављана Србије и Црне Горе.

Од игле до локомотиве, али не и до стана

Држављанима Државне заједнице Србије и Црне Горе нуди се широк спектар најразличитијих кредита, зависно од умешности менаџера банке и његовог доброг њуха да нађуши добар посао. Сходно чињеници да овдашњег човека краси све тањи новчаник и изузетно ниска платежна моћ на кредит се може пазарити бела техника, аутомобили, одећа, обућа али и огрев, школски прибор и зимница. У понуди банака које послују на овдашњим просторима посебну врсту кредита представљају кредити за пензионере од пар хиљада динара. Исто тако, на кредит се може извршити куповина и откуп стокe, али и платити школарина. Поједине банке чак нуде грађанима кредите за плаћање услуга јавних предузећа. Они који имају жељу да летују, а у могућности су да плаћају месечне рате, такође могу да буду задовољни јер су поједине банке почеле да одобравају кредите и за ову врсту намене. Неке банке су толико прошириле своју кредитну линију да уколико грађанин телефоном покуша да добије неке додатне информације љубазан банчин службеник одговориће да банка нуди заиста широк спектар потрошачких кредита и да би за додатне информације било пожељно да се распитате на лицу места.

Стамбени кредити су права реткост а ако их банке одобравају онда се они нуде под врло неповољним условима. Годишње каматне стопе најчешће износе око 12 одсто.

Неки помак је, ипак, направљен. Банке и осигуравајућа друштва започели су са политиком давања стамбених кредита. Сваки дан је све већи број банака које се опредељују и за овакву врсту кредитирања. Међутим, ономе ко жели да на тај начин дође до стана, та чињеница много не помаже. Услови су врло ригорозни а каматне стопе набилдоване и неприступачне за све тањи српски новчаник. Док би се још и могло говорити о стабилном банкарском систему, који је настао гашењем домаћих банака и отварањем простора за продор страних, и колико толико стабилном монетарном систему, који пак све више зависи од политичких трзавица и договора између премијера и гувернера Млађана Динкића, о оживљавању привреде и стабилном економском систему

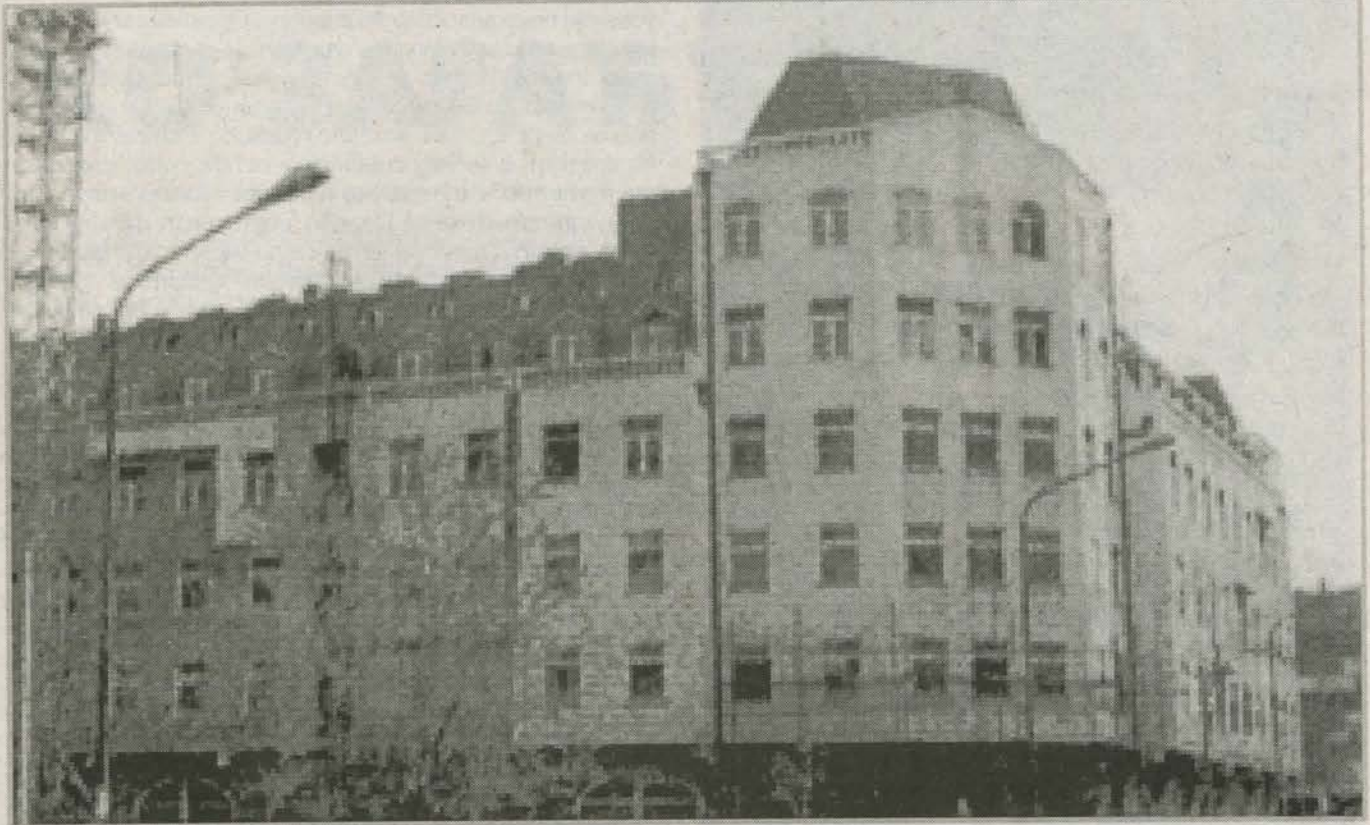
не може уопште да се говори. Пропратни услови су ту, али основ из кога би грађани могли да црпе новац за отплату кредита све је лабавији. Неколико десетина хиљада предузећа већ је отишло под стечај, нешто је приватизовано а велики број радника и запослених отишао је на биро рада. Они који још увек раде оправдано стрепе за своју будућност и више размишљају о суровом преживљавању него о побољшању квалитета живота.

У висину каматних стопа урачунат и политички ризик

Ђелић, Динкић и остали као да говоре о некој другој Србији када најављују стамбене кредите приступачне већини. Услови и камате за дугорочне стамбене кредите су толико ригорозни и високи да би престављали препреку и за становнике многих, других, далеко развијенијих европских држава. Каква је кредитна способност овдашњих држављана чија просечна плата не прелази 200 евра говори податак да је за просечну потрошачку корпу потребно издвојити нешто више од просечне плате. Представник једне стране банке, која од скоро послује на овим просторима признао је да су каматне стопе на нивоу оних које се крећу у земљама Европске уније плус ризик од неколико процената због нестабилне економске и политичке ситуације у земљи.

Пре неколико дана са понудом за куповину станова на отплату у јавност је изашла и Грађевинска дирекција Србије. Услови као и код оних које прописују банке, за наш народ недостижни. Да би се склопио уговор са дирекцијом потребно је да грађани обезбеде гаранцију банке или осигуравајуће куће која је спремна да одобри кредитирање на 20 до 25 година. На основу уговора дирекцији би стан требао да буде плаћен за четири године. Директор дирекције Зоран Поповић истакао је да овај аранжман омогућава да се станови понуде директно грађанима а не банкама и осигуравајућим кућама.

У понуди ће се наћи око 300 дво и по собних и двособних станова. Минимална цена квадратара за Београд износиће 850 евра. По тој рачуници са учешћем од 25 одсто за куповину стана од 60-так квадрата месечна рата у компанији „Цептер осигурање“, кретаће се од 150 до 400 евра. Да би се потписао уговор за подизање кредита са банком мора да постоји пословна сарадња односно да грађанин у њу депонује

штедњу или да има отворен текући рачун. Поред тога потребно је обезбедити и неколико жираната, најчешће три. Поједине банке траже да грађанин као залог остави и хипотеку која мора да буде у двоструко већем износу од висине кредита. Развој хипотекарног тржишта требало би према очекивањима Владе да омогући већу станоградњу. Хипотекарно тржиште представља специјализован сегмент тржишта капитала, које омогућава да се до стамбеног кредита дође залогом некретнина или осигурањем и гаранцијом државе. Међутим, поставља се питање колико ће од његовог развоја стварне користи имати сами купци станова ако се зна да такво тржиште углавном штити кредиторе, који су ионако већ заштићени високим каматним стопама а с обзиром на климаву политичку и економску ситуацију у земљи немају намеру да их у неко догледно време спусте на ниво прихватљив за већину становника.

Интересантно је да иако надлежни из Централне банке Србије тврде да је домаћа валута стабилна кредити и месечне рате се рачунају у еврима. Месечне рате се плаћају у динарима по средњем курсу за евро на дан уплате. У појединим случајевима банке уместо учешћа прихватају депозит у висини од 20 одсто износа кредита који стоји на располагању грађанима по отплати последње рате кредита. Услов коликү плату треба да има онај ко је поднео захтев за кредит

варира од банке до банке. Тако поједине банке задовољиће се тиме да износ рате не прелази половину плате дужника и жираната друге банке пак траже да она не прелази трећину плате. Новац се углавном уплаћује на рачун продавца са којим је дужник склопио уговор о куповини стана. Поједине грађевинске фирме и инвеститори омогућавају грађанима куповину станова за обвезнице старе девизне штедње у договору са Националном штедионицом. На основу информација Националне штедионице о тржишној вредности обвезница, купац са предузећем потписује купопродајни уговор на утврђену квадратуру. Поједине фирме чак за овакав начин куповине нуде попуст од 15 одсто на тржишну цену стана по квадратном метру. Код оваквих предузећа цене квадрата су најчешће енормне и не спуштају се испод 1000 евра већ и знатно премашују поменуту цифру.

Заинтересованих има али се нема пара

Трећина држављана Србије и Црне Горе заинтересована је за кредите од 30.000 евра а мањи број за кредите од 20.000 евра. По некој рачуници и то је врло мало новца да би се купио један пристојан стан који омогућава нормалан живот једне четворочлане породице. За минималне стамбене кредите људи су заинтересовани углавном због тога што нису у

Станови у бројкама

Према подацима Републичког завода за статистику у Београду има укупно 429.109 станова. Највише је оних који су изграђени у периоду од 1919. до 1945. године око 50.000. Од 1991. године до 1996. године направљено је 22.054. Интересантно је да иако се сматрало да је током деведесетих година због опште беспарице дошло до стагнације у станоградњи, готово до њеног потпуног застија, у периоду од 1996. до 2000. године изграђено је око 22.000 станова. После октобарских промена до 2002. године направљено је 5.949 станова.

могућности да обезбеде учешће које се у зависности од банке креће од 20 до 25 одсто од цене стана. С друге стране трећина њих, која се изјаснила да је заинтересована за куповину стана није сигурна да је у могућности да обезбеди и тај износ новца који је потребан за учешће. Као главни извор прихода за учешће наводи се уштеђевина а помоћ породице очекује сваки трећи становник државне заједнице. На новац од продаје некретности рачуна 30 процената испитаника док у позајмицама спас види само 27 одсто грађана.

Иако би се новац некако и скупио за учешће остаје други велики нерешен проблем како обезбедити новац за отплату месечних рата. Веома мали број запослених био би у стању да издвоји од 30 до 40 одсто својих месечних примања на отплату дуга. Од укупног броја испитаних, 45 одсто тврди да би некако могло да искалкулише. Њих 27 одсто у то није тако сигурно, док 29 одсто зна да није у могућности да од својих месечних примања намирају рате за отплату кредита.

Банке углавном као један од предуслова за добијање стамбеног кредита наводе да месечна рата не сме да прелази једну трећину месечне плате у најбољем случају 40 одсто плате. Мало је оних са примањима изнад 800 евра, који би себи могли да приуште подизање кредита, а такви су најчешће стамбено већ и обезбеђени.

Војвођански функционери лако до стана

До повољних стамбених кредита који су најављивани за све становнике после петооктобарске револуције 2000. године ипак се може доћи, једини предуслов за то је да подносилац захтева за кредит припада некој од владајућих партија. На такав начин свој стамбени простор су проширили го-

тово сви покрајински функционери. Стамбена комисија покрајинске владе Војводине одлучила је да својим службеницима додели кредите за изградњу породичних кућа или куповину станова са отплатом на 40 година, а са каматном стопом од свега четири и по одсто годишње. Поменути стамбени кредити за већину становника остаће само недостижан сан јер ће требати године да би се премостила лествица између каматне стопе од 12 одсто, коју плаћају грађани за отплату кредита, и оне од четири и по одсто која је намењена за привилеговане. Висина одобрених кредита за покрајинске функционере креће се од 658.000 динара па све до 4,23 милиона динара. На овај начин су збринуте покрајински секретар за пољопривреду Игор Курјачки, потпредседник Скупштине Војводине Шандор Егереш, помоћник покрајинског секретара за културу и образовање Драган Срећков, саветник покрајинског секретара за приватизацију Весна Морача, покрајински секретар за архитектуру Лазар Кузманов, потпредседник Извршног већа Душко Радосављевић, секретар Скупштине Војводине Мирјана Шекић, покрајински секретар за демографију Новка Мојић, покрајински секретар за прописе, управу и националне мањине Томаш Корхеџ, секретар покрајинског Извршног већа Зорица Петровић и потпредседник Извршног већа Миле Мандић. Интересантна је чињеница износ на који је одобрен кредит. Док се кредити грађанству нуде углавном у неким стандардним износима од 30.000 до 100.000 евра, па се а контробојеног износа рачуна са квадратуром која се за добијене паре може купити, покрајински функционери су изгледа врло детаљно проучили колико им је новца потребно, па су износи њихових кредита заиста шаренолики. Игор Курјачки је добио стамбени кредит у износу од 4,23 милиона динара, секретар за демографију 1,86 милиона а секретар за архитектуру 2,6 милиона динара, слично је и са осталим добитницима.

КО ЗАГАЂУЈЕ РЕКУ?

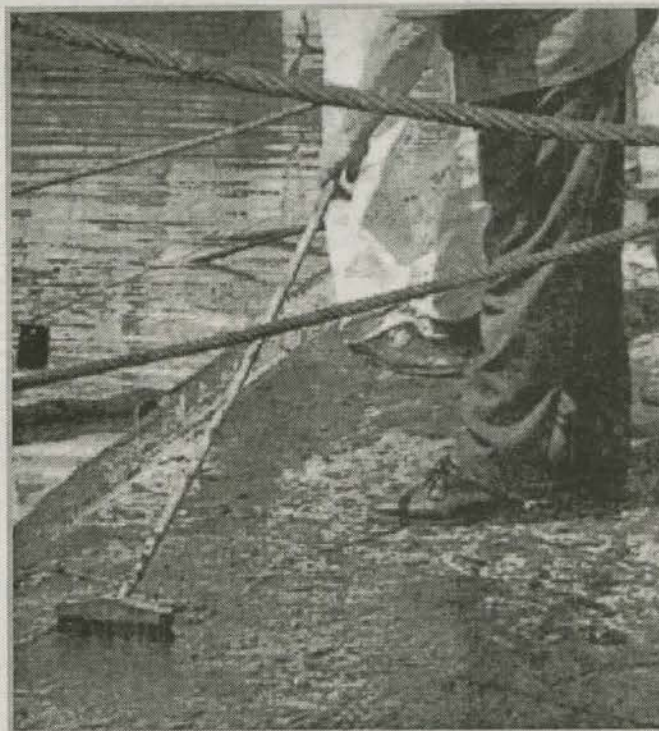
Крајем априла члан градске владе Радован Драшкић изјавио је да ће се град потрудити да пронађе несавесног власника који је мазут или нешто друго сипао у шахт, па се то кроз канализацију излило у реку Саву и загадило је. Онда је прошло доста времена а виновници нису пронађени. Како тврди наш извор количине испуштеног мазута су толике да би се тешко могло рећи о несавесном власнику већ је највероватније реч о неком ко покушава да се свесно ослободи мазута због тога што је највероватније у његов посед дошао нелегалним путем. У питању су огромне количине новца које нико не би без разлога пустио низ реку. Према његовим речима, сумња да је инцидент изазван одлагањем отпада од чишћења коилова, после завршетка грејне сезоне, дефинитивно је пала у воду, иако су председници градске владе у почетку засипали шу теорију

Око два месеца надлежне институције покушавају да утврде одакле потиче мазут који се константно излива у Саву, између Бранковог и старог трамвајског моста у Београду. Приобалски део реке црни се од велике количине изливеног мазута, док власници околних сплавова и пецароши протестују напомињући да уколико се хитно не заустави његово изливање то може да има далекосежне последице по загађење реке. Са места загађења, приватно предузеће „Екотанк“ у сарадњи са Београдским водоводом и канализацијом, до сада је извукло око 60 тона отпада. Због одбијања градоначелнице Панчева, Бориславе Крушке и надлежних у Рафинерији нафте Панчево, да приме 10 цистерни са речним отпадом он се тренутно складишти у велику цистерну која је смештена у кругу „Београдских електрана“. Отпад ће бити одвезен на прераду у Панчеву тек када се узорковањем открије да не садржи отровне материје.

Отпад може да преради једино Рафинерија у Панчеву у којој фирма „Екотанк“ има уређај за разградњу нафтног отпада. Међутим, због страха градоначелнице Панчева да се у цистернама налази токсични товар, отпад се привремено складишти на другом месту. Бранислав Божовић градски секретар за заштиту животне средине, тврди да је вода загађена мазутом, односно дериватима органског порекла који нису отровни. Према његовом мишљењу, овај еколошки проблем не би добио овакве размере да је поштован усмени налог директора Панчевачке рафинерије који је одобрио да се отпад из Београда прими и преради у овој рафинерији. Шимон Бинчов задужен за екологију у панчевачкој влади образложио је да није дозвољено да се отпад преради у панчевачкој рафинерији јер, према његовим речима, није реч само о сепарацији нафте већ је могуће да отпад садржи и велике количине фекалија, ацетона, бензола, арсена и тешких метала који ће остати на поклон овом граду.

Наш саговорник запослен у Београдском водоводу и канализацији, који је желео да остане анониман, међутим тврди да то није једини проблем и да ситуација није тако безазлена.

Како он каже око два месеца полиција, запослени у воду и канализацији уз ангажовање гњураца, снимајући специјалним камерама, покушавају да открију ко испушта мазут у Саву. Крајем априла члан градске владе Радован Драшкић изјавио је да ће се град потрудити да пронађе несавесног власника који је мазут или нешто друго сипао у шахт. Онда је прошло доста времена а виновници нису пронађени. Како тврди наш извор количине испуштеног мазута су толике да би се тешко могло рећи о несавесном власнику већ је највероватније реч о неком ко покушава да се свесно

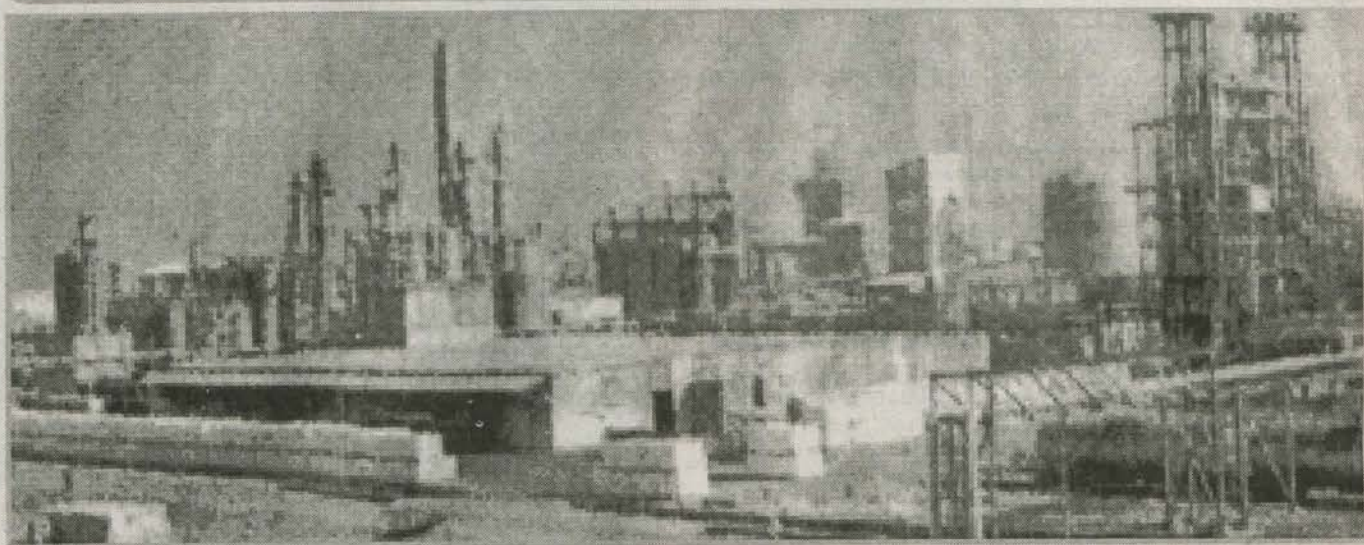

Еколошка мрља

Док представници градске владе тврде да је мрља у Сави малог обима, власници околних сплавова, чамаца, пецароши и шетачи тврде да није у питању мала мрља већ велика еколошка катастрофа. За сада у приобалском делу нема утинуле рибе, али како они кажу, не знају како је на средини реке и како ће се то касније одразити на биљни и животињски свет реке.

Без решења шта урадити са савским мазутом

Како сазнајемо упркос договору две цистерне са отпадом из Саве, за који су Панчевци тврдили да садржи и токсичне материје а чланови београдске владе да је искључиво реч о мазуту, првог маја шетане су на релацији Београд Панчево. У расправу око даље судбине савског отпада били су укључени функционери обе градске владе и полемика која је вођена између њих нимало није била пријатна. Када су се две цистерне предвођене Браниславом Божовићем задуженим за екологију Београда појавиле на капији Рафинерије градоначелница Панчева Борислава Крушка затражила је на увид папир са извршеним анализама отпада. Београђани су пак тврдили да су све потребне анализе извршене још пре пар дана али да их надлежни у Панчеву нису уважили. Расправи су се касније прикључили и чувари реда, комунални инспектори и заинтересовани грађани. Пошто договор није постигнут на крају су цистерне са савским мазутом завршиле у панчевачкој Луци Дунав.

ослободи мазута због тога што је највероватније у његов посед дошао нелегалним путем. У питању су велике количине новца да би их неко без разлога пустио низ реку. Према његовим речима, сумња да је инцидент изазван одлагањем отпада од чишћења котлова, после завршетка грејне сезоне, дефинитивно је пала у воду, иако су представници градске владе у почетку заступали ту теорију.

Како он каже, надлежне институције у почетку су игнорисале изливање мазута, тако да не може поуздано да се утврди колико је тога отишло у Саву а касније и у Дунав. Проблем је постојао око утврђивања у чију надлежност спада чишћење загађене реке и ко ће платити његове трошкове. Док је трајало препуцавање између Републике и града, запослени у градском водоводу и канализацији покушавали су да лоцирају изворе загађења. Како тврди наш саговорник провераване су све шахте око железничке и аутобуске станице, јер су постојале сумње да се одатле мазут излива у реку. Касније се акцији прикључила и полиција, радници „Еко-танка“, ангажовани су гњурци и утврђено је да се вода излива у реку из два колектора који се налазе између Бранковог и старог трамвајског моста. Уласком у колектор дубок осам метара у околини Хотела Бристол присутни су доживели прави шок када су открили да је он пун мазута, одакле се канализацијом излива у Саву.

Према његовим речима у сличном стању је био још један колектор лоциран недалеко од првог. Мазут највероватније до Саве долази преко Славије низ Немањину улицу, али до сада иако је прошло много времена од првог изливања није лоцирано место одакле се он сипа у канализацију. Како тврди саговорник у питању може да буде било који од мно-

гобројних шахтова изнад и у околини Славије али конкретних података о томе још увек нема, иако се у акцију откривања починиоца укључила и полиција. Пошто је у питању енормна количина мазута која се константно излива у реку а шахте су углавном на тротоару, по средини улице, сем малих изузетака, тешко је за поверовати да нико није приметно ко се то ослобађа мазута. Мада, како он каже то је већ ома тешко јер све подсећа на тражење игле у пласту сена.

Према речима саговорника да се овај еколошки инцидент случајно десио у околини Макиша и да је мазут доспео у градски водовод била би угрожена сва пијаћа вода у Београду.

УСКОРО

У ИЗДАЊУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ НОВА ВИДЕО КАСЕТА

22. фебруара 2003. године одржан је Шести отаџбински конгрес Српске радикалне странке на којем је за председника Странке изабран др Војислав Шешељ, а за његовог заменика Томислав Николић.

23. фебруара 2003. године на Тргу републике у Београду одржан је величанствени митинг испраћаја председника српских радикала др Војислава Шешеља у Хаг.

Пред више од сто хиљада грађана Србије, др Војислав Шешељ је рекао да ће у Хагу бранити српске националне интересе, штитити понос, част и достојанство нашег народа и српских бораца за слободу.

Грађани Београда и Србије, по окончању митинга, кренули су у до сада невиђени марш, "марш победе и поноса", централним београдским улицама, а непрегледна река људи јасно је показивала колико је велико патриотско срце српских радикала и српског народа у целини.

24. фебруара 2003. године, у 6:45 часова полетео је авион за Амстердам, у којем је био председник Српске радикалне странке др Војислав Шешељ. Претходно, др Шешељ, опростио се од своје породице, своја четири сина, Николе, Александра, Михаила и Владимира, супруге Јадранке, снаје Милице и унука Војислава.

Породици, присутним сарадницима и окупљеним новинарима др Шешељ је поручио: "Победићу Хашки трибунал".

ПРОДУКЦИЈА СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ
ПРИЧА О СРПСКОМ
ЈУНАКУ

**Касету можете поручити у седишту
Српске радикалне странке, Трг победе 3, Земун
и у свим општинским одборима странке,
по цени од 300 динара.**

**СВЕ ИНФОРМАЦИЈЕ НА ТЕЛЕФОН:
011/316-46-21**

НОВА КЊИГА У ИЗДАЊУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

У својој најновијој књизи проф. др Војислав Шешелј, на хиљаду страна текста, синтетизује све научне чињенице, филозофске парадигме и теоријске постулате на којима је саздана идеологија српског национализма. Шешелјево дело одликује критички приступ и бриљантна анализа, а аутор се и овде потврђује као ерудита и стрљив истраживач, који је у току вишегодишњег рада проучио огроман број историјских, лингвистичких, филозофских, социолошких и политиколошких студија, дела водећих научних ауторитета у разним дисциплинама и областима, селекционишући њихове врхунске резултате и доводећи их у хармоничан склад.

Др Шешелј је ову обимну студију довршио проширујући своју претходну монографију „Научно и публицистичко дело проф. Лазе Костића“. Српски народ је тако добио компактно, систематизовано и комплетно дело у коме су обрађени сви значајни аспекти српског национализма, његова природа, циљеви и систем моралних судова.

Пред нама је први прави уџбеник српског национализма.

ЦЕНА ЈЕДНОГ ПРИМЕРКА ЈЕ 1000 ДИНАРА. ПРАВО ПОПУСТА ОД 50% ИМАЈУ СВИ ЧЛАНОВИ И СИМПАТИЗЕРИ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

КЊИГЕ ИЗ ЕДИЦИЈЕ "САБРАНА ДЕЛА ПРОФ. ДР ВОЈИСЛАВА ШЕШЕЉА" МОГУ СЕ КУПИТИ У СЕДИШТУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ, ТРГ ПОВЕДЕ 3, ЗЕМУН И У СВИМ ОПШТИНСКИМ ОДБОРИМА СТРАНКЕ.

СВЕ ИНФОРМАЦИЈЕ НА ТЕЛЕФОН: 011/316-46-21